

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ
ΕΝΩΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ
ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΕΡΓΩΝ

Αριθ. Απόφ. Πρωτοδικείου Αθηνών 1203/1933

ΤΕΥΧΟΣ 119 ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.

Εργοληπτικόν βήμα

COVID-19
Virus Free Εργοτάξια
Νέα πρόκληση

**ΚΩΣΤΗΣ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ**
ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ &
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

*Απτές αποδείξεις της
αποφασιστικότητας
της κυβέρνησης*

**ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ**
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ

*Διαρκής διάλογος
με τον τεχνικό κόσμο
και τις εργοληπτικές
οργανώσεις*

**ΜΑΝΩΛΗΣ
ΓΡΑΦΑΚΟΣ**
Γ.Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΥΠΕΝ

*Κυκλική οικονομία
Ποιοτική οικονομία*

Αφιέρωμα - ανακύκλωση - επεξεργασία απορριμμάτων

GEOSLAM ZEB-REVO

Φορητό laser scanner

ΚΑΛΕΣΤΕ ΜΑΣ ΓΙΑ **DEMO ΕΦΑΡΜΟΓΗ**

Στο πεδίο: Κατά τη σάρωση, ο χρήστης **περπατάει** κρατώντας το **ZEB REVO** και αποτυπώνει το χώρο, εκμηδενίζοντας τον χρόνο πεδίου!

Στο γραφείο: Το Cloud to Cloud registration γίνεται **αυτόματα** με αποτέλεσμα την άμεση παραγωγή του συνολικού τρισδιάστατου νέφους σημείων.

- Εμβέλεια σάρωσης εξωτερικών χώρων: **15 μέτρα**
- Εμβέλεια σάρωσης εσωτερικών χώρων: **30 μέτρα**
- Ακρίβεια μέτρησης **2-3 cm**

**ΑΠΛΑ ΠΕΡΠΑΤΑΣ
ΚΑΙ ΣΑΡΩΝΕΙΣ ΧΩΡΙΣ
ΑΝΑΓΚΗ ΣΤΟΧΩΝ!**

ΣΤΑΓΑΚΗΣ Ε.Π.Ε.

LIEBHERR Tower Cranes

ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΜΠΟΡΙΑ - ΕΝΟΙΚΙΑΣΗ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΓΕΡΑΝΩΝ
27ο Χλμ. Αθηνών - Λαμίας, Αφίδνες • Τηλ. 22950 22906, 22950 22287
e-mail: info@stagakis.gr

www.stagakis.gr

ΤΕΥΧΟΣ 119

ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

Κωδικός εντύπου 011271

ISSN 1105-4093

www.pesede.gr

Νέα, δραστηριότητες, νομικά και φορολογικά θέματα άμεσα και έγκυρα, από το χώρο εργασίας.

Διμηνιαία Έκδοση της ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Θεμιστοκλέους 4, 106 78 Αθήνα

τηλ: 210 3814735, 210 3838759

e-mail: secretary@pesede.gr www.pesede.gr

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε • ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΜΦΩΝΑ

ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ: Μαρία Τσιμποπάνου, Πρόεδρος ΠΕΣΕΔΕ.

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ: Τάσος Γακίδης, Νομικός Σύμβουλος ΠΕΣΕΔΕ.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

Βαγγέλης Μωυσής

ΕΚΔΟΤΗΣ: GOBLUEHELLAS KOIN.Σ.ΕΠ

e-mail: info@gobluhellas.org

www.gobluhellas.org

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΦΗΜΙΣΗΣ:

Κυριακή Ζαμπάρα

zabara@gobluhellas.org

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ: GOBLUEHELLAS.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μαρία Τσιμποπάνου, Πρόεδρος του ΣΠΕΔΕ Δυτικής Μακεδονίας. **Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Μυλωνάς Αριστοτέλης, του ΣΠΕΔΕ Καρδίτσας. **Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:** Εμμανουήλ Καλογρίδης, Πρόεδρος του ΣΕΔΕ Χανίων. **ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:** Ιωάννης Δερμεντζόγλου, μέλος του ΣΕΔΕ Καβάλας. **ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:** Ευριπίδης Πάτρας, Πρόεδρος του ΣΠΕΔΕ Πρωτευούσης. **ΤΑΜΙΑΣ:** Εμμανουήλ Σινωπίδης (Πρόεδρος του ΣΠΕΔΕ Πιερίας). **Μέλη του Δ.Σ. της Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε:** Βαλοδήμος Κωνσταντίνος ΣΠΕΔΕ Θεσ/νίκης & Κεντρ. Μακεδ. Γαλάνης Στέργιος ΣΕΔΕ Σερρών. Διάκος Νικόλαος ΣΕΔΕ Ηλείας. Ζωντανός Ηλίας ΣΕΔΕ Μεσσηνίας. Κατσιδονιωτάκης Κωνσταντίνος ΣΕΔΕ Λασιθίου. Κασικάρη Γεωργία ΣΕΔΕ Θράκης. Κοτορένης Χρήστος ΣΠΕΔΕ Καστοριάς. Κουβουκλιώτης Φώτιος ΣΠΕΔΕ Θεσ/νίκης & Κεντρ. Μακεδ. Κυρίτης Βάϊος ΣΕΔΕ Λάρισας. Μπανιάς Ανδρέας ΣΕΔΕ Αργινίου. Ντούβας Σταμάτιος ΣΕΔΕ Φθιώτιδας. Παπαβασιλείου Αναστασία ΣΕΔΕ Άρτας. Παππάς Κωνσταντίνος ΣΕΔΕ Αργινίου. Πολιτίδης Θεόδωρος ΣΠΕΔΕ Δυτ. Μακεδονίας. Σιγανός Εμμανουήλ ΣΕΔΕ Ρεθύμνου. Σουλεμέτης Αθανάσιος ΣΕΔΕ Τρικάλων. **ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** Αναστάσιος Γρυλλάκης, ΣΕΔΕ Ηρακλείου. Γεώργιος Ρουπακιάς, του ΣΕΔΕ Λάρισας. Φωτεινή Μπουσίου, ΣΕΔΕ Πατρών. **ΕΞΕΛΕΓΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:** Τσάντας Παναγιώτης, Καβάλα. Γάγαλης Γεώργιος, Θεσσαλονίκη. Γελαδάρης Ιωάννης, Κατερίνη. **ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:** Διανέλης Αλκιβιάδης, Πρόεδρος, Κοζάνη. Ράπτης Χρήστος, Μέλος, Αθήνα. Κούρτης Νικόλαος, Μέλος, Καρδίτσα.

Η πανδημία ως ευκαιρία επαναπροσδιορισμού... 6

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Κωστής Χατζηδάκης
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ 8

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Γεώργιος Καραγιάννης
Γενικός Γραμματέας Υποδομών 12

ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ 15

Νέα φιλοσοφία με νέα αφετηρία
στη Διαχείριση των Απορριμμάτων 16

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Μανώλης Γραφάκος
Γ.Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΥΠΕΝ
Κυκλική οικονομία
Ποιοτική οικονομία 18

**ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ &
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ (ΑΕΚΚ)** 22

Μονάδες Διαχείρισης Απορριμμάτων
Ζωντανός ο στόχος της επιτάχυνσης
το 2020 με προορισμό το 2030! 25

Η ασφάλεια των εργαζομένων
έναντι του COVID 19 στα εργοτάξια.. 29

**CORONAVIRUS
COVID-19** 31

Οικονομικές - Κοινωνικές προοπτικές
Lockdown/Επανεκκίνηση
Η άλλη οπτική γωνία 36

Κλιματισμός / Εξαερισμός 45

ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ 49

ΕΙΔΙΚΟ ΘΕΜΑ 52

Η ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ Τ.Μ.Ε.Δ.Ε 56

Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ 57

Η ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ Π.Ο.Ε.Μ.Δ.Υ.Δ.Α.Σ 60

Η ΓΩΝΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ 63

Η ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΣΜΕΔΕΚΕΜ 64

Η ΓΩΝΙΑ ΤΟΥ ΣΜΕ 66

Η ΓΩΝΙΑ ΤΗΣ Π.Ε.Δ.Μ.Η.Ε.Δ.Ε 67

ΝΟΜΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ 69

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ 75

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ 78

28

εργοστάσια
παραγωγής
συστημάτων
πλαστικών
σωληνώσεων

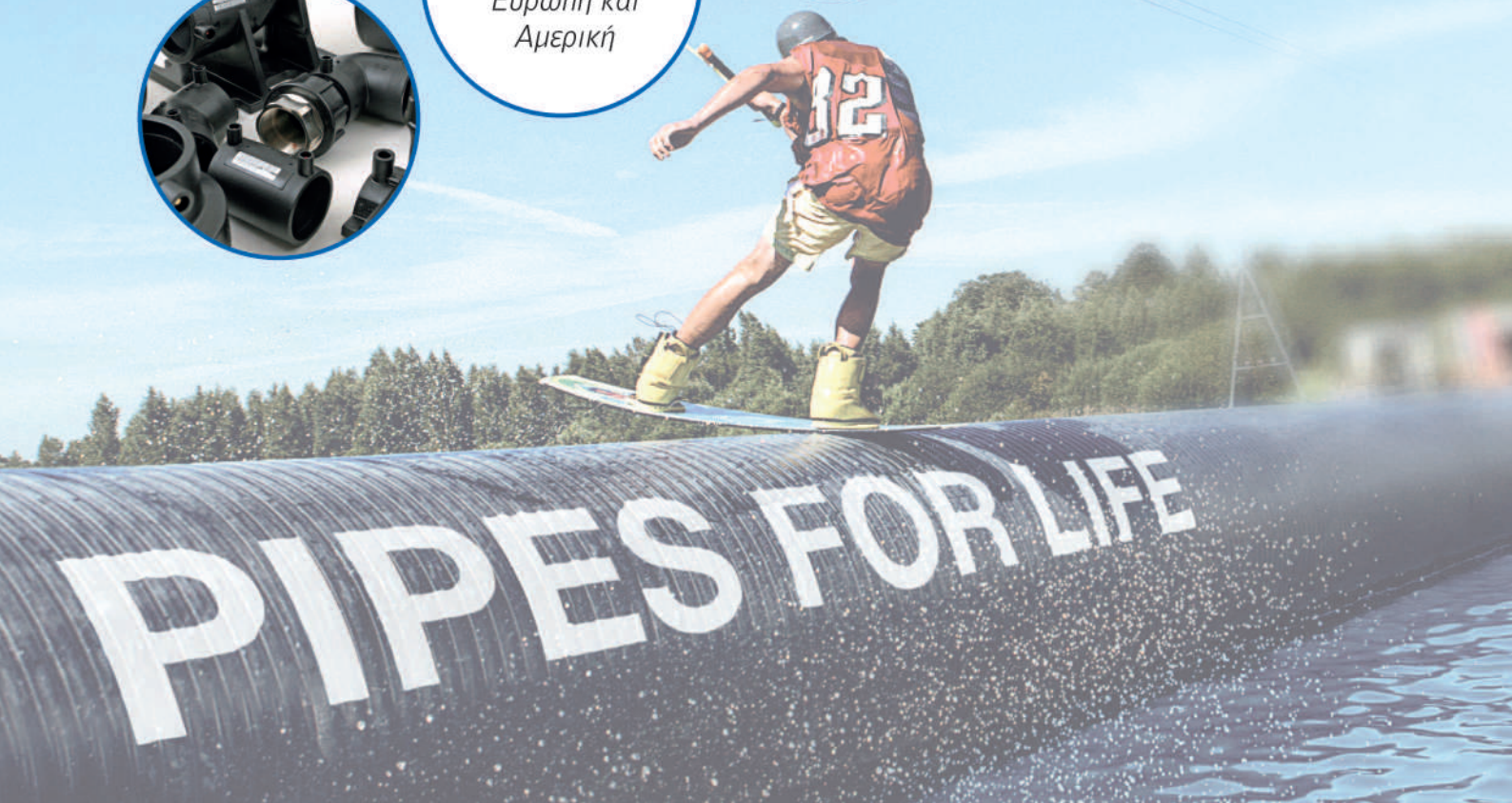

σε 26
χώρες σε
Ευρώπη και
Αμερική

Η **Pipelife** είναι ένας
από τους μεγαλύτερους
παραγωγούς συστημάτων
πλαστικών σωληνώσεων
παγκοσμίως.

Βελτιώνουμε την ποιότητα
ζωής, προσφέροντας
ολοκληρωμένες και
αξιόπιστες λύσεις για την
προστασία και μεταφορά των
υγρών και της ενέργειας.

Η πανδημία ως ευκαιρία επαναπροσδιορισμού...

Η υγειονομική κρίση μας οδήγησε όλους, άλλους περισσότερο και άλλους λιγότερο, σε μία περίοδο αξιολόγησης και επαναπροσδιορισμού των βασικών αξιών. Επίσης, μας ανάγκασε όλους να αλληιάξουμε την καθημερινότητά μας και να δούμε από διαφορετική οπτική το πώς τελικά είναι καλύτερα, για το καθένα ξεχωριστά, να βιώνει την καθημερινότητά του. Ανέδειξε θεσμούς, που είναι βαθιά ριζωμένοι στην ελληνική κοινωνία, όπως αυτός της οικογένειας και, κυρίως, μας υπενθύμισε τις ικανότητες που έχουμε ως έθνος. Πρωτίστως, όμως, μας έφερε αντιμέτωπους με την πραγματικότητα, σύμφωνα με την οποία η φύση είναι απρόβλεπτη και ατίθαση και η επιβίωση του καθένα από εμάς εξαρτάται απόλυτα από την επιβίωση του συνόλου. Μας έκανε να συνειδητοποιήσουμε, με τον πλέον αποκαλυπτικό τρόπο, πόσο απαραίτητο τελικά είναι το Κράτος και οι Δομές του, όπως για παράδειγμα αυτές της Υγείας. Τέλος, για ακόμη μία φορά, διαπιστώσαμε ότι την υγειονομική κρίση δεν την βιώσαμε όλοι το ίδιο. Ένα κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας φορτώθηκε σοβαρές οικονομικές απώλειες και μεγάλωσε το αίσθημα της επαγγελματικής του ανασφάλειας.

Η τελευταία δεκαετία της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της Χώρας έφερε στους περισσότερους πολίτες δυσκολίες επιβίωσης και έντονο το αίσθημα της απογοήτευσης. Μας έκανε να δούμε, με βίαιο τρόπο, όλα αυτά τα χαρακτηριστικά που κουβαλάμε ως φυλή και που μας εμποδίζουν να εξελιχθούμε. Σε αντιδιαστολή, η υγειονομική κρίση έφερε στην επιφάνεια πολλά από τα καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά μας. Ίσως, τελικά, η μετά την κορωνοϊό εποχή, να είναι αυτή που θα καταφέρουμε να επαναπροσδιοριστούμε ως Έθνος, ως Κράτος, ως Πολίτες και να αρχίσουμε να ξαναχτίζουμε με βασικό «δομικό» υλικό τη συσσωρευμένη εμπειρία αυτής της δεκαετίας.

Γράφει η
Μαρία Τσιομπάνου,
Πρόεδρος της ΠΕΣΕΔΕ

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ **ΒΟΥΡΛΟΥΜΗΣ**

50 χρόνια
πρωτοπόροι

ανάμεσα στις μεγαλύτερες
εταιρείες με ανυψωτικά
περονοφόρα και
χωματουργικά μηχανήματα
σε όλη την Ελλάδα.

- ΠΩΛΗΣΕΙΣ • ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ •
- SERVICE • ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ •

TEU

CESAB
FORKLIFTS

HELI
LIFTING THE FUTURE

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΥΠΟΓΕΙΩΝ ΚΑΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ: Λεωφ. Αθηνών 210, 10442, Αθήνα
Τ. 2105138736, 2105138737 F. 2105147189
info@vourloumis.com
Ανταλλακτικά: parts@vourloumis.com
Πωλήσεις: aksales@vourloumis.com

www.vourloumis.com

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Συμ.Οδός προς Διαβατά, 54628, Θεσ/νίκη
Τ. 2310756279, 2310706361 F. 2310706362
info@vourloumis-thes.gr
Ανταλλακτικά: support@vourloumis-thes.gr
Πωλήσεις: sales@vourloumis-thes.gr

Τη συμβολή του προσφάτως ψηφισμένου νέου περιβαλλοντικού νόμου στην αντιστροφή του υφεισιακού κλίματος του 2020 (λόγω πανδημίας), σε κλίμα ανάπτυξης εντός του 2021, επισημαίνει μιλώντας στο «ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ», ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κωστής Χατζηδάκης.

Κάνει λόγο για απτές αποδείξεις της αποφασιστικότητας της κυβέρνησης προς αυτή την κατεύθυνση, ενώ, αναφερόμενος στο στόχο της απολιγνιτοποίησης, προϊδεάζει - πέραν των ήδη αποφασισμένων μέτρων - για θέσπιση ειδικού φορολογικού καθεστώτος στην δυτική Μακεδονία, προς ενίσχυση της προσέλευσης στην περιοχή που θα αλληλάξουν σε σύντομο χρόνο το προφίλ της τοπικής οικονομίας.

Κύριε υπουργέ, ποιες νομίζετε θα είναι οι επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στην ελληνική οικονομία;

Μιλάμε για μία εθνική, ευρωπαϊκή και παγκόσμια κρίση τέτοιου μεγέθους που δεν έχουμε δει για ολόκληρες δεκαετίες. Στην Ελλάδα επηρεαζόμαστε περισσότερο από άλλες ευρωπαϊκές χώρες λόγω του σημαντικού μεριδίου του τουρισμού και των μεταφορών στην οικονομία μας. Ωστόσο, η κυβέρνηση και ο κρατικός μηχανισμός κινήθηκαν γρήγορα και αποτελεσματικά και οι πολίτες συμμορφώθηκαν στα περιοριστικά μέτρα. Ως αποτέλεσμα, έχει ήδη ξεκινήσει η σταδιακή άρση των περιορισμών και μάλιστα με επιταχυνόμενο ρυθμό. Στην οικονομία δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι θα έχουμε σημαντική ύφεση, όπως θα συμβεί στην Ευρώπη και στις περισσότερες χώρες του κόσμου. Για αυτό η κυβέρνηση έτρεξε από την πρώτη μέρα τόσο με τα άμεσα μέτρα στήριξης νοικοκυριών και επιχειρήσεων, όσο και με το σχέδιο επανεκκίνησης της οικονομίας. Στόχος των προσπαθειών μας είναι να περιορίσουμε τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της υγειονομικής κρίσης όσο το δυνατόν περισσότερο, και παράλληλα να ενισχύσουμε την ανάπτυξη που οι οικονομολόγοι αναμένουν το 2021. Σε αυτό θα συνεισφέρει και ο περιβαλλοντικός νόμος του υπουργείου μας που πρόσφατα ψηφίστηκε από τη Βουλή.

Κωστής Χατζηδάκης

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΑΠΤΕΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΗΜΕΡΙΑ

Πώς μπορεί να στηρίξει την πραγματική οικονομία, ο περιβαλλοντικός νόμος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας;

Ένας από τους λόγους για τους οποίους αποκάλεσα τον περιβαλλοντικό νόμο ένα νόμο-τομή στην ελληνική περιβαλλοντική νομοθεσία είναι διότι συνδυάζει την προστασία του περιβάλλοντος με τη στήριξη της ανάπτυξης σύμφωνα με τις βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές. Αυτό το πετυχαίνουμε πρώτα από όλα με την απλοποίηση των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων. Οι οποίες δεν θα απαιτούν 6-8 χρόνια όπως γινόνταν μέχρι σήμερα, αλλά μόλις 100-150 ημέρες, όπως συμβαίνει στην Ολλανδία, τη Γερμανία και την Ιταλία. Στηρίζουμε επίσης την οικονομική δραστηριότητα με τη σημαντική επιτάχυνση στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας. Αυτό το πετυχαίνουμε με τις ρυθμίσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό του χρόνου που απαιτείται για όλα τα στάδια της αδειοδότησης ΑΠΕ. Στην ίδια λογική, αυτή δηλαδή της στήριξης της ανάπτυξης με παράλληλη έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και της ποιότητας ζωής μας θα κινείται και το χωροταξικό-πολεοδομικό νομοσχέδιο που επεξεργαζόμαστε αυτό τον καιρό. Με πρωτοβουλίες όπως η επιτάχυνση του χωροταξικού σχεδιασμού, η αποσαφήνιση του πλαισίου για την εκτός σχεδίου δόμηση και η μεταφορά του συντελεστή δόμησης μέσω του Θεσμού της Ψηφιακής Τράπεζας Γης, θα επιταχύνουμε την ανάπτυξη στις κατασκευές, στα τομείς των ακινήτων, στον τουρισμό και γενικότερα. Και οι δύο αυτές πρωτοβουλίες είναι απτές αποδείξεις της αποφασιστικότητας μας να δημιουργήσουμε συνθήκες που, με σεβασμό στο περιβάλλον, θα φέρουν δουλειές για τα παιδιά μας και οικονομική ευημερία για όλους.

Ο αγωγός East Med ήδη αλληλάζει τα γεωπολιτικά δεδομένα. Ποια πιστεύετε είναι τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσει η Ελλάδα;

Τον περασμένο Ιανουάριο η Ελλάδα, το Ισραήλ και η Κύπρος υπογράψαμε τη συμφωνία κατασκευής του αγωγού φυσικού αερίου East Med. Και στις 14 Μαΐου η ελληνική Βουλή, με διακομματική συναίνεση, κύρωσε αυτή την ιστορικής σημασίας διακυβερνητική συμφωνία. Ο αγωγός East Med προωθεί την ειρηνική συνύπαρξη και την ευημερία των λαών της περιοχής μας και, φυσικά, μεταξύ αυτών και της Ελλάδας. Είναι ένα έργο το οποίο: Στηρίζει την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας μας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενισχύει τις σχέσεις Ελλάδας και Κύπρου με το Ισραήλ σε μία κρίσιμη γεωπολιτική περίοδο. Θα φέρει επενδύσεις και νέες θέσεις εργασίας κατά την κατασκευή του αγωγού. Και θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό για το φυσικό αέριο με όφελος για τους καταναλωτές.

Χαιρετίζοντας κατ' αρχάς την από μέρους του ΥΠΕΝ τεκμηρίωση της αναγκαιότητας να δημοπρατηθούν τάχιστα οι 17 νέες Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων ανά την Ελλάδα, θα θέλαμε από μέρους σας μια προοπτική για τον σχεδιασμό του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στον τομέα της ολοκληρωμένης επεξεργασίας απορριμμάτων.

Η ολοκληρωμένη διαχείριση απορριμμάτων είναι ζήτημα εθνικής προτεραιότητας. Δεν μπορούμε να καθυστερούμε. Η Ελλάδα είναι μεταξύ των τελευταίων στην ΕΕ στην ανακύκλωση και είμαστε πρώτοι στην ταφή απορριμμάτων. Δεν μας αξίζει κάτι τέτοιο. Η δημοπρατήση 17 Μονάδων Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) μέσα στο 2020 γίνεται στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Αποβλήτων. Και τρέχουμε για να αξιοποιήσουμε τα 940 εκατ. του ΕΣΠΑ. Αυτό θα δώσει, εκτός των άλλων, δουλειές στον τεχνικό κόσμο της χώρας. Παράλληλα, επεκτείνουμε τη χρήση του καφέ κάδου για τα οργανικά απόβλητα όπως είναι τα υπολείμματα τροφών- και στον περιβαλλοντικό νόμο υπήρχε σχετική διάταξη που επι-

βάλλει τη χρήση του καφέ κάδου από τα καταστήματα, ενώ ξεκινάει στην Περιφέρεια Αττικής, με πρωτοβουλία του περιφερειάρχη Γ. Πατούλη και τη δική μας στήριξη, η διαδικασία για 3 ΜΕΑ που θα προχωρήσουν με Συμπράξεις Δημόσιου Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ). Με τον ίδιο περιβαλλοντικό νόμο δημιουργήσαμε ενιαίους φορείς διαχείρισης απορριμμάτων στο Ιόνιο και στο Νότιο Αιγαίο, που αντιμετώπιζαν τα προβλήματα με τα βουνά των σκουπιδιών, με στόχο να μην έχουμε το καλοκαίρι πάλι τις ίδιες εικόνες ντροπής στα όμορφα νησιά μας. Σε αυτό το ζήτημα ουσίας και πολιτισμού, η κυβέρνηση προχωρά με έργα και όχι με λόγια.

Τι προβλέπεται για το νέο πρόγραμμα "εξοικονομώ"; Με τι πόρους και σε πόσα στάδια προβλέπεται να υλοποιηθεί;

Υπάρχει μεγάλη ανάγκη ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού αποθέματος της χώρας, ώστε να πετύχουμε το στόχο του Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα για εξοικονόμηση ενέργειας σε ποσοστό 38% στην τελική κατανάλωση μέχρι το 2030. Γι' αυτό προγραμματίζουμε τον επόμενο, τον τρίτο κύκλο του προγράμματος «Εξοικονόμηση Κατ' Οίκον» μέσα στο 2020, προς το φθινόπωρο. Ο σχεδιασμός του νέου προγράμματος, με ορισμένες τροποποιήσεις, γίνεται σε συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης, ώστε να έχουμε ένα σημαντικό προϋπολογισμό. Μέχρι τώρα έχουν δοθεί στους δύο προηγούμενους κύκλους 600-650 εκατ. ευρώ για δράσεις ενεργειακής εξοικονόμησης και υπολογίζω ότι και με τον τρίτο κύκλο θα φτάσουμε έως το 1 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος της χρονιάς. Θα είναι μια σημαντική στήριξη των νοικοκυριών και του κατασκευαστικού κλάδου μέσα σε αυτή τη δύσκολη συγκυρία. Θα είναι όμως και μια στήριξη του περιβάλλοντος, διότι η

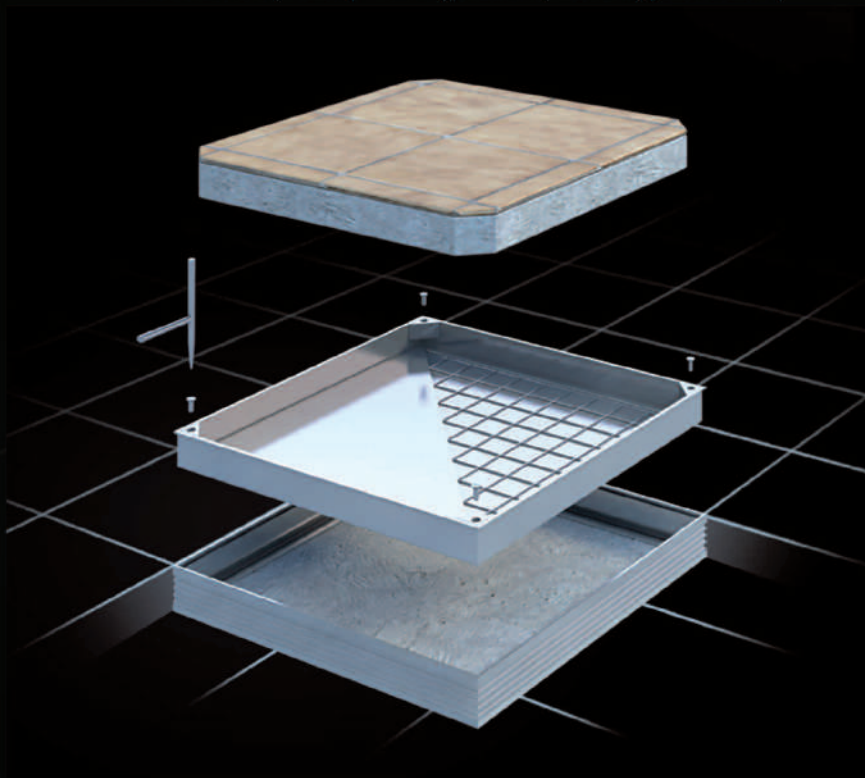
ενεργειακή εξοικονόμηση είναι κρίσιμος παράγοντας της μετάβασης σε ένα τρόπο ζωής με μηδενικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα. Τα κονδύλια όμως θα πολλαπλασιαστούν στην περίοδο 2021-2027 και δεν θα προέρχονται μόνο από κοινοτικά προγράμματα, αλλά και από δύο ακόμη πηγές: «φιλικά» προς τους καταναλωτές δάνεια και φορολογικά κίνητρα από το Υπουργείο Οικονομικών.

Κύριε Υπουργέ, είναι γνωστό το σχέδιο απεξάρτησης από το λιγνίτη και στροφής της ΔΕΗ στο πεδίο των ΑΠΕ. Αυτό που ίσως δεν έχει επαρκώς αναλυθεί, είναι η πρόθεση της κυβέρνησης για τον χώρο της Δυτικής Μακεδονίας, μεγάλο μέρος της οικονομίας της οποίας, αναπτύσσεται εδώ και δεκαετίες πέριξ της ΔΕΗ και της λιγνιτοπαραγωγής. Ποιες είναι οι δράσεις που αναλαμβάνετε για αυτές τις περιοχές;

Η εφαρμογή ενός εμπροσθοβαρούς σχεδίου απολιγνιτοποίησης της χώρας, με την απόσυρση όλων των εν λειτουργία λιγνιτικών μονάδων έως το 2023 και την πλήρη εξάλειψη του λιγνίτη από το ενεργειακό μείγμα έως το 2028, εναρμονίζεται με το στόχο της Πράσινης Συμφωνίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μετάβαση σε μια οικονομία με ουδέτερο περιβαλλοντικό αποτύπωμα μέχρι το 2050 και αποτελεί προτεραιότητα της κυβέρνησης. Βασική φροντίδα μας είναι η μετάβαση αυτή να γίνει με όσο το δυνατόν δικαιότερο τρόπο για τις λιγνιτικές περιοχές της χώρας, δηλαδή τη Δυτική Μακεδονία και τη Μεγαλόπολη. Σε αυτή την κατεύθυνση: Ξεκλειδώσαμε 136 εκατ. ευρώ από το λιγνιτικό πόρο της ΔΕΗ. Ανακοινώθηκε η επένδυση των ΕΛΠΕ και της JUWI για ένα φωτοβολταϊκό πάρκο 204MW που θα δημιουργήσει 300 θέσεις εργασίας κατά την κατασκευή του. Ανακοινώθηκε επίσης συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της ΔΕΗ και της γερμανικής RWE που θα οδηγήσει σε πολύ μεγάλες επενδύσεις στα φωτοβολταϊκά σε αυτές τις περιοχές. Επίσης, η Συντονιστική Επιτροπή υπό τον Κωστή Μουσουρούλη ανακοίνωσε τους επτά άξονες του Μεταβατικού Προγράμματος της περιόδου 2020-2021 που θα χρηματοδοτηθεί από εθνικούς πόρους που ήδη υπάρχουν και από το τρέχον ΕΣΠΑ 2014-2020. Ακολουθεί το Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης στη μεταλιγνιτική εποχή που θα έχει ως βάση χρηματοδότησης τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης και του νέου ΕΣΠΑ για την περίοδο 2021-2027. Με πόρους ύψους 3,7 έως 4,4 δισ. ευρώ, θα δώσει προοπτική στην περιοχή και τους κατοίκους της. Επίσης, θα καταθέσουμε αίτημα στην Κομισιόν για ένα ειδικό φορολογικό καθεστώς για τις λιγνιτικές περιοχές, κάτι που θα προσελκύσει επενδύσεις.

“Αόρατα” Καλύμματα αλουμινίου®

Η νέα τάση στην κτηριακή αποχέτευση

Συνδυάζονται με όλα τα αρχιτεκτονικά στοιχεία και τον περιβάλλοντα χώρο

Τα "αόρατα" καλύμματα αλουμινίου έχουν υιοθετηθεί από τον αρχιτεκτονικό κόσμο ως * κορυφαία επιλογή

We make the difference

Κατασκευάζονται στην Ε.Ε. με προφίλ αλουμινίου της ETEM - Industrial Profiles

Αποκλειστική Διαθεση από την

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΣΙΑΓΚΡΗΣ Ε.Π.Ε
Νεότητας 29, Αιγάλεω, Τηλ.: 210 34 60 595
email: sales@ias.net.gr • www.ias.net.gr

Γιώργος Καραγιάννης

ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

«ΔΙΑΡΚΗΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΕΧΝΙΚΟ ΚΟΣΜΟ ΚΑΙ ΕΡΓΟΛΗΠΤΕΣ»

Την πρόθεση της ηγεσίας του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων για διαρκή διάλογο με τον τεχνικό κόσμο και τις εργοληπτικές οργανώσεις, προς διευθέτηση όλων των θεμάτων -ασφαλείας ή οικονομικής φύσεως- που μπορεί να ανακύψουν στην πορεία επιστροφής στην προ Κορωνοϊού «κανονικότητα», εκφράζει, μιλώντας στο «ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ», ο Γενικός Γραμματέας Υποδομών κ. Γιώργος Καραγιάννης.

Κύριε Καραγιάννη, στη διάρκεια του πρώτου κύματος της πανδημίας, τα εργοτάξια παρέμειναν ανοιχτά συμβάλλοντας στην αίσθηση της διατήρησης μιας μίνιμουμ οικονομικής δραστηριότητας. Ωστόσο, είναι δεδομένη η αυξημένη ανάγκη για αίσθημα ασφάλειας στους χώρους των εργοταξίων. Τι κανόνες θέτει η Πολιτεία;

Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σύμφωνα με το πλαίσιο και τις κατευθύνσεις που έχει θέσει ο ΕΟΔΥ για τον περιορισμό της διάδοσης του ιού, εξέδωσε σειρά οδηγιών προς τα εργοτάξια αρμοδιότητάς του, προκειμένου να τηρηθούν τα απαραίτητα πρωτόκολλα ασφαλείας, χωρίς να σταματήσει η οικονομική δραστηριότητα του κλάδου.

Σε αρκετές περιπτώσεις η υπολειπουμένη των εργοταξίων λόγω της πανδημίας και της αδυναμίας προμηθειών δομικών υλικών από την κλειστή αγορά, προκάλεσε αναπόφευκτες καθυστερήσεις στον συμβατικό χρόνο υλοποίη-

σης εξελισσόμενων έργων; Υπάρχει οριστική λύση για αυτό το πρόβλημα, ώστε να μην βρεθούν οι εργοληπτικές επιχειρήσεις αντιμέτωπες με ευθύνες που δεν τους ανήκουν;

Η έξαρση της πανδημίας και η συμμόρφωση με τα μέτρα ατομικής υγιεινής, οι δυσκολίες στην μετακίνηση των εργαζομένων και τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, οδήγησαν αναπόφευκτα σε καθυστερήσεις στην εξέλιξη των έργων. Στην εκδοθείσα Υπουργική Απόφαση από το Υπουργείο μας, υπήρξε η κατάλληλη μνεία ώστε να δοθούν οι απαραίτητες παρατάσεις στα εν εξελίξει έργα, προκειμένου να προχωρήσουν δίχως προβλήματα.

Πόσο έχει ληφθεί υπόψη το κόστος των μέτρων ασφαλείας που θα κληθούν να αναλάβουν οι επιχειρήσεις για την προστασία των εργαζομένων στα εργοτάξια έναντι του κορωνοϊού στα εν εξελίξει δημόσια έργα και σε ποιο βαθμό αυτό θα επηρεάσει τις τρέχουσες συμβάσεις;

χτή και διαρκή επικοινωνία με το σύνολο του τεχνικού κόσμου και των εργοληπτικών οργανώσεων προκειμένου να παρέμβουμε και πάλι στο μέλλον, αν κρίνουμε πως χρειάζεται, πάντα στο πλαίσιο της νέας οικονομικής πραγματικότητας που ζει η χώρα και ολόκληρος ο κόσμος.

Το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων πόσο "πληττείται" από την πανδημία. Εξετάζονται τροποποιήσεις για το εγγύς μέλλον και σε τι έκταση;

Όπως ξέρετε, ο κατασκευαστικός κλάδος και ιδιαίτερα εκείνος των Δημοσίων Έργων, είναι βασικός πυλώνας της οικονομίας και την επόμενη κιόλας ημέρα, όλοι μας, πολίτες και πολιτικοί, θα κληθούμε να σκώσουμε τα βάρος μιας πολύ διαφορετικής οικονομικής κανονικότητας από εκείνη που είχαμε συνηθίσει.

Φιλοδοξούμε να σταθούμε ως Υπουργείο, μπροστά-ρηδες στην προσπάθεια ανάταξης της εθνικής οικονομίας, με τα Δημόσια Έργα να αιμοδοτήσουν, ακόμα περισσότερο, την οικονομική δραστηριότητα προκειμένου να μην χαθεί η ευνοϊκή συγκυρία της προκορονοϊούεποχής. Όλο αυτό το διάστημα δουλεύουμε πυρετωδώς προκειμένου να ωριμάσουμε νέα έργα, να επιλύσουμε χρόνια αδιέξοδα εν εξελίξει έργων και είμαστε αισιόδοξοι πως θα προχωρήσουν τόσο κάποια εμβληματικά έργα όπως ο οδικός άξονας Πάτρα-Πύργος, το Μετρό στην Θεσσαλονίκη, όσο και εκατοντάδες άλλα μικρότερα που θα βελτιώσουν τη ζωή των πολιτών.

Τα μέτρα ασφαλείας που λήφθηκαν, αφορούσαν κυρίως σε ζητήματα ατομικής υγιεινής και κοινωνικής αποστασιοποίησης προκειμένου να ανακοπεί η εξάπλωση του ιού και δεν αφορούσαν σε επιβάρυνση των επιχειρήσεων με επιπλέον κόστη. Σίγουρα τα εργοτάξια λειτούργησαν με λιγότερο προσωπικό και σε ορισμένες περιπτώσεις είχαμε ως και διακοπή εργασιών για μερικές ημέρες. Οι παρατάσεις που δόθηκαν πιστεύω πως καλύπτουν τα ζητήματα που ανέκυψαν, αφού όπως προείπα ήταν επιλογή μας να συνεχίσουμε την οικονομική δραστηριότητα του κλάδου καθ' όλη τη διάρκεια της έξαρσης της πανδημίας. Γνωρίζουμε καλά τα ζητήματα και τα αιτήματα του κλάδου και σε κάθε περίπτωση είμαστε σε ανοι-

ΣΑΝΚΕ ΕΠΕ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ
ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ
ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

ΑΤΤΙΚΗ - ΒΟΙΩΤΙΑ - ΕΥΒΟΙΑ - ΜΑΓΝΗΣΙΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ - ΑΧΑΪΑ - ΚΟΡΙΝΘΙΑ - ΚΥΘΝΟΣ - ΦΩΚΙΔΑ

Σύγχρονη διαχείριση για την ανακύκλωση και την αξιοποίηση των προϊόντων εκσκαφών, κατεδαφίσεων και κατασκευών

Η ΣΑΝΚΕ ΕΠΕ είναι το πρώτο εγκεκριμένο σύστημα ανακύκλωσης για τα (ΑΕΚΚ) που παράγονται από τα τεχνικά έργα και τις οικοδομικές εργασίες του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα στην Αττική, Βοιωτία, Εύβοια, Μαγνησία, Αρκαδία, Αχαΐα, Κορινθία, Κύθνος και Φωκίδα [μη κερδοσκοπική εταιρεία σύμφωνα με την ΚΥΑ 36259/1757/Ε103/2010 και τον Ν. 4496/17]

ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ:
ΙΑΤΡΙΔΟΥ 8, 34100 Χαλκίδα,
Τηλ.: 22214 00738

Υπεύθυνοι για Βοιωτία - Εύβοια - Μαγνησία -
Αρκαδία - Αχαΐα - Κορινθία - Κύθνος - Φωκίδα:

Σταματούκος Δημήτριος, Τηλ.: 6986008415, email: dimstam@otenet.gr
Σταματούκος Πέτρος, Τηλ.: 6932462418, email: stamatoukos@sanke.gr

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΑΤΤΙΚΗΣ:
ΑΧΑΡΝΩΝ 229 & ΠΑΦΟΥ, 10446 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 2105200129, Fax: 2108955289
Υπεύθυνος για Αττική:
Κιούκκης Δημήτριος, τηλ.: 6932462417,
email: kioukis@sanke.gr

Ανακύκλωση - Επεξεργασία απορριμμάτων
ΕΡΓΑ που θα δημοπρατηθούν από τη ΦΟΔΣΑ
Δίκτυο φορέων διαχείρισης στερεών αποβλήτων

Νέα φιλοσοφία με νέα αφετηρία στη Διαχείριση των Απορριμμάτων

Να αποκτήσει η κυκλική οικονομία, αλλά και η παράλληλη περιβαλλοντική ωφέλεια της ανακύκλωσης, την δυναμική που χρειάζεται για να ξεφύγει από τα όρια της... περιστροφής γύρω από ένα καθηλωμένο σημείο, με επιδόσεις που θα απελευθερώσουν τον αναπτυξιακό χαρακτήρα της, είναι το στόχημα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για τα επόμενα χρόνια.

Στο νέο Εθνικό Σχέδιο για τον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων και αποβλήτων, η ανακύκλωση, φαίνεται βάσει των στοιχείων του ΥΠΕΝ, να έχει τη μερίδα του λέοντος, αλλά και τα μεγαλύτερα περιθώρια ανάπτυξης, με δεδομένους τους «μύθους» που την περιβάλλουν, με μεγαλύτερο εξ' αυτών, την επίπλαστη πεποίθηση πως η ανακύκλωση στην Ελλάδα προοδεύει. Η αλήθεια, με βάσει τα στοιχεία του ΥΠΕΝ πάντα, είναι ότι πως οι επιδόσεις της χώρας μας στην ανακύκλωση είναι καθηλωμένες στα χαμηλότερα επίπεδα της Ευρώπης. Η ανακύκλωση το 2018 ήταν κάτω από 15%, ενώ ο στόχος του υφιστάμενου ΕΣΔΑ για το 2020 ήταν 37%. Η δε ταφή των απορριμμάτων, αντιπροσώπευε ποσοστό άνω του 80%. Η αλήθεια είναι πως η ηγεσία του ΥΠΕΝ εντοπίζει προβληματικές πτυχές σε όλα τα επίπεδα της διαχείρισης των απορριμμάτων με κυριότερες τις εξής:

Η πολιτεία κλήθηκε να αντιμετωπίσει -και το πράττει με τη συνδρομή και των ΦΟΔΣΑ - μια παραφιλοδογία που θέλει τις Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων (ΜΕΑ) να αποτελούν νέες χωματερές. Επιδίδεται λοιπόν σε μια διαρκή προσπάθεια να πείσει τοπικές κοινωνίες, πως οι ΜΕΑ αποτελούν σύγχρονα εργοστάσια, συμβατά με τις αυστηρότερες ευρωπαϊκές προδιαγραφές και με θετική επίδραση στο περιβάλλον, καθώς διαθέτουν τεχνολογία ανακύκλωσης και κομποστοποίησης με ποσοστά ανάκτησης πετρίου 60%.

Μια άλλη πρόκληση που καλείται να αντιμετωπίσει η κυβέρνηση, είναι η δραστική πα-

ρέμβαση στον τομέα των Βιομηχανικών Αποβλήτων, που συνοδεύεται από θέματα υποδομών με ανεπαρκείς εγκαταστάσεις, από εμπόδια που εγείρει στις επενδύσεις του ιδιωτικού τομέα, αλλά και από τα πρόστιμα που επιβάλλει στη χώρα μας η Ε.Ε. για διαχείριση επικίνδυνων βιομηχανικών αποβλήτων και ανέρχονται 7,6 εκατ. Ευρώ ετησίως για τα αποθηκευμένα απόβλητα.

Ένα ιδιαίτερο «μέτωπο» το οποίο επιδεινώνεται από την προσπάθεια ιδιωτικών συμφερόντων να εφευρίσκουν τρόπους αποφυγής και συγκάλυψης των πραγματικών μεγεθών, είναι αυτό που αφορά στα απόβλητα εκσκαφών κατασκευών και κατεδαφίσεων (ΑΕΚΚ).

Ξεχωριστή ενότητα τα Νοσοκομειακά απόβλητα, ως μοχλοστατικά και συχνά ιδιαίτερα επικίνδυνα για τη δημόσια υγεία, που απαιτούν εξειδικευμένη αντιμετώπιση. Διαπιστώνεται ότι για τα απόβλητα μικρών υγειονομικών μονάδων (κλινικών) δεν έχει οργανωθεί έως σήμερα ικανοποιητικά η διαχείρισή τους, τα παραγόμενα απόβλητα δεν τυγχάνουν ειδικής διαχείρισης, ενώ σχεδόν μηδενική είναι η διαχείριση για απόβλητα σε ιατρεία και οδοντιατρεία.

Στο πεδίο της διαχείρισης λυμάτων, παρατηρούνται σοβαρές καθυστερήσεις σε διαγωνισμούς λόγω αλληλαγών στη νομοθεσία περί δημοσίων έργων, αλλά και χωροθετήσεων στα έργα Ανατολικής Αττικής. Σε πολλές περιπτώσεις δεν συνδέονται οι πολίτες με δίκτυο, δεν υπάρχει σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της ιλύος και βέβαια, έχουμε πρόστιμα ύψους 10,4 εκατ. ευρώ το χρόνο από την ΕΕ, με... ανωριμότητα σε έργα λυμάτων 39 οικισμών!

Πολύ χαμηλή παραμένει η απορροφητικότητα του για έργα διαχείρισης απορριμμάτων. Την επόμενη προγραμματική περίοδο δεν χρηματοδοτούνται τέτοια έργα, ενώ έχουν συμβασιοποιηθεί μόλις τα 230 εκατομμύρια ευρώ από τα 940 εκατομμύρια που είναι διαθέσιμα από το ΕΣΠΑ για τη διαχείριση απορριμμάτων

Πάνω από 50 είναι... επισήμως οι παράνομες χωματερές που λειτουργούν σε όλη τη χώρα. Από αυτές οι 22 βρίσκονται στα νησιά και 21 στην Πελοπόννησο, ενώ η χώρα επι-

βαρύνεται με πρόστιμα που φτάνουν τα 5,2 εκατ. ευρώ/χρόνο. Δυστυχώς υπάρχουν κι άλλες σε όλη τη χώρα κι ας μην είναι επισήμως καταγεγραμμένες.

Επτά είναι τα σημεία στα οποία η κατάσταση είχε φτάσει το απροχώρητο!

1 Η βραδυφλεγής βόμβα της Αττικής: Η Αττική παράγει τα περισσότερα απόβλητα στη χώρα. Ο σχεδιασμός του 2014 για 4 νέες ΜΕΑ ακυρώθηκε από την πρώην περιφερειάρχη κ. Δούρου, («ανακινείται πλῆθον) ενώ ο ΧΥΤΑ Φυλής αντέχει για λιγότερο από έναν χρόνο ακόμα, με ότι αυτό συνεπάγεται για τον κίνδυνο συσσώρευσης απορριμμάτων στους δρόμους της Αθήνας.

2Κέρκυρα: Από τα μεγαλύτερα προβλήματα στη χώρα με την κατάσταση να είναι το περασμένο καλοκαίρι χειρότερη παρά ποτέ και την εντατική προσπάθεια κάλυψης του χαμένου εδάφους (και χρόνου) με σημαντικά τοπικά έργα διαχείρισης απορριμμάτων.

3Αχαΐα/Πάτρα • Η μονάδα που προβλέπεται για τη Δυτική Ελλάδα δεν μπορεί να καλύψει ούτε την Πάτρα και εντοπίζεται σοβαρός κίνδυνος από την έλλειψη σοβαρού σχεδιασμού στην 4η μεγαλύτερη πόλη της χώρας

4Αίγιο • Το πρόβλημα δημιουργήθηκε από το κλείσιμο του ΧΥΤΑ στην Αιγείρα και έλλειψη εναλλακτικής λύσης.

5Σαντορίνη • Καμία πρόβλεψη, τα σκουπίδια καίγονται στην καλντέρα και το επόμενο καλοκαίρι θα είναι μια πρόκληση στο πεδίο της διαχείρισης απορριμμάτων.

6Λευκάδα • Δεν διαθέτει Χώρο Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ). Εκεί γίνεται δεματοποίηση και εναποτίθενται τα δέματα σε

χώρο που έχει κορεστεί.

7Γεωργοκτηνοτροφικά απόβλητα: Παρατηρείται έλλειψη διαχείρισης χωρίς ιδιαίτερη πρόοδο τα προηγούμενα χρόνια και δεν υπάρχει ξεχωριστή συλλογή για πλαστικά συσκευασίων από φυτοφάρμακα.

Οι στόχοι του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στη διαχείριση των αποβλήτων

Το χρονοδιάγραμμα του ΥΠΕΝ και οι στόχοι για τον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων, σε «απάντηση» όρων των παραπάνω, προβλέπει μεταξύ άλλων τα εξής:

Αντιμέτωπιση του προβλήματος των γεωργοκτηνοτροφικών πλαστικών σε 4 χρόνια.

Μηδενισμός των προστίμων από την ΕΕ για παράνομες χωματερές, επικίνδυνα βιομηχανικά απόβλητα και λύματα σε 4 χρόνια.

Ποσοστά ανακύκλωσης από 20% σήμερα σε 30% σε 4 χρόνια και σταδιακά στο 50% μεταξύ 2027-2029.

Προστασία του τουριστικού προϊόντος: Το καλοκαίρι του 2020 να μην υπάρχουν σκουπίδια στους δρόμους των τουριστικών περιοχών

Νέο Εθνικό Σχεδιασμό: Ο τρέχων θεωρείται μη ρεαλιστικός για την ταφή και αναπροσαρμόζεται με παράλληλη ορθολογικοποίηση των στόχων για ανάκτηση, ανακύκλωση και ταφή ώστε το 2027 - 2029 να έχουμε φτάσει στο 50% ανάκτηση στην πηγή, 30% ανάκτηση ΜΕΑ και 20% ταφή.

Ενίσχυση ανάκτησης βιοαποβλήτων με καφέ κάδους και δίκτυο αποκαμιδής σε όλη την Ελλάδα στην 4ετία (δηλ. απορριμματοφόρα και μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων - ΜΕΒΑ) και κάλυψη από το ΕΣΠΑ για την ολοκλήρωση υποδομών, ώστε από το 6% να πετύχουμε διπλασιασμό ποσοστού ανάκτησης βιοαποβλήτων 12% στην 4ετία και σε 20% - 22% σε μια 10ετία, με κομποστοποίηση στο σπίτι σε περιοχές που είναι εφικτό, που όμως παράγουν περισσότερα «πράσινα» απόβλητα.

Ενίσχυση ανακύκλωσης: Από 15% ανάκτηση ανακυκλώσιμων (μπλε κάδοι), σε 20% σε 4 χρόνια και στο 27,5-30% στην 10ετία, με διπλασιασμό των κονδυλίων από πλευράς Ελληνικής Εταιρείας Αξιοποίησης Ανακύκλωσης (ΕΕΑΑ) για απόκτηση μπλε κάδων και απορριμματοφόρων. Στόχος η 100% κάλυψη της Ελλάδας στην 4ετία.

Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων (βλ. σχετικό θέμα)

Βιομηχανικά απόβλητα: Επιτάχυνση των εκκρεμών αδειοδοτήσεων με σεβασμό στο περιβάλλον, θεσμικό πλαίσιο που θα επιτρέψει ιδιωτικές επενδύσεις από τον ιδιωτικό τομέα και δημιουργία Χώρων Υγειονομικής Ταφής για Επικίνδυνα Απόβλητα (ΧΥΤΕΑ) για ειδικά μολυσματικά βιομηχανικά απόβλητα (π.χ. αμίαντος) με τις αυστηρότερες κοινοτικές προδιαγραφές

6. Γεωργοκτηνοτροφικά: Συστήματα περισυλλογής και διαχείρισης για πλαστικά συσκευασιών χημικών προϊόντων και για απόβλητα θερμοκηπίων και αρδευτικών δικτύων, με προτροπή στον ιδιωτικό τομέα να προχωρήσει σε επενδύσεις διαχείρισης γεωργοκτηνοτροφικών βιοαποβλήτων για παραγωγή ενέργειας και παροχή δυνατότητας στους ΦΟΔΣΑ να μπορούν να διαχειρίζονται τα γεωργοκτηνοτροφικά βιοαπόβλητα.

Απόβλητα εκσκαφών και κατεδαφίσεων: Στόχος η δημιουργία συστημάτων, ώστε να καλυφθεί το σύνολο της χώρας, με νομοθετική παρέμβαση για υποχρεωτικότητα ύπαρξης σύμβασης με σύστημα ΑΕΚΚ για εργασίες μικρής κλίμακας, μεταφορά της αρμοδιότητας ελέγχου αυτών από την αυτοδιοίκηση και απλοποίηση της νομοθεσίας, ώστε να είναι εφικτή τελικά η ανάληψη λειτουργιών με υλικά ΕΚΚ.

Νοσοκομειακά απόβλητα: Έλεγχος διαχείρισης αποβλήτων στις μικρές κλινικές και εισαγωγή της οργανωμένης διαχείρισης ιατρικών αποβλήτων ιατρείων και οδοντιατρείων, μέσα από αναλυτική παρουσίαση στοιχείων από τις εταιρίες διαχείρισης.

Λύματα: Δρομολόγηση χρηματοδότησης ιδιωτικών συνδέσεων με το ΕΣΠΑ, πρόσκληση από ΥΜΕΠΕΡΑΑ για ωρίμανση και επικαιροποίηση μελετών, επιτάχυνση δημοπράτησης έργου σε Μαραθώνα (90 εκατ. ευρώ) και επικαιροποίηση νομοθεσίας για να προχωρήσουν έργα διαχείρισης λυματολάσσης από βιολογικούς καθαρισμούς

Τουρισμός: Σε εξέλιξη βρίσκεται ολιστικό πρόγραμμα από το Υπουργείο Περιβάλλοντος σε συνεργασία με δευτεροβάθμια, πρωτοβάθμια αυτοδιοίκηση και ΦΟΔΣΑ για διαχείριση αποβλήτων για νησιωτικούς και ορεινούς Δήμους της χώρας. Ήδη εκτιμάται, ότι νησιά και τουριστικές περιοχές το καλοκαίρι του 2020 θα έχουν διαφορετική εικόνα σε σχέση με την απαράδεκτη κατάσταση που είχαν πέσει το καλοκαίρι, καθώς προχώρησαν διαδικασίες παρά την κρίση της πανδημίας.

Μανώλης Γραφάκος

Γ.Γ. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΥΠΕΝ

Κυκλική οικονομία Ποιοτική οικονομία

Για το στοίχημα της διαμόρφωσης μιας οικονομίας προσανατολισμένης στη βιώσιμη ανάπτυξη, με ποιοτικές θέσεις εργασίας, παραγωγή ενέργειας από τα απορρίμματα και αύξηση της ανακύκλωσης, κατά τρόπο που θα απαντά στο πρόβλημα της εξάντλησης των φυσικών πόρων και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, μιλά στο «ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΟΝ ΒΗΜΑ» ο Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΝ κ. Μανώλης Γραφάκος. Μεταξύ άλλων, κάνει λόγο για μεγαλύτερη ωριμότητα της ελληνικής κοινωνίας, ενώ επισημαίνει και επιχειρησιακά ζητήματα της διαδικασίας, όπως η ύπαρξη πολλών ΣΕΔ και η διαφοροποίηση εισφορών ανάλογα με τις οικονομοτεχνικές μελέτες, που εκτιμά ότι πρέπει «να συζητηθούν σε νέα βάση».

Κύριε Γραμματέα, η σταδιακή δημοπράτηση 17 νέων ΧΥΤΑ εντός του 2020 ασφαλώς δημιουργούν ένα νέο δίκτυο και την υποδομή για μια διαφορετική προσέγγιση στη διαχείριση απορριμμάτων. Πότε υπολογίζεται ότι θα μπορούμε να ισχυριστούμε πως έχουμε ένα ολοκληρωμένο δίκτυο διαχείρισης αστικών αποβλήτων;

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει φιλόδοξο στόχο ως το 2030, η χώρα μας να θάβει μόνο το 10% από τα απορρίμματα της (σήμερα το ποσοστό φθάνει και το 80%). Είναι μια προσπάθεια Εθνικής εμβέλειας. Σε συνεργασία με τους πολίτες και τους Δήμους, πιστεύω ότι μπορούμε να αυξήσουμε σημαντικά τα ποσοστά ανακύκλωσης της χώρας μας. Στόχος μας να καλύψουμε το σύνολο της χώρας με υποδομές (απορριμματοφόρα, κάδους), δημιουργώντας το πλάνο για να αυξηθούν τα ποσοστά ανακύκλωσης και να μειωθούν τα ποσοστά ταφής. Λειτουργούμε με βάση ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που οι άξονες του είναι οι κατευθύνσεις της ΕΕ που η χώρα μας έχει συνυπογράψει.

Το νέο σχέδιο προβλέπει ρεαλιστική αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης, καθώς και το πως θα επιτευχθεί αυτή η αύξηση. Θεσμικά είμαστε υποχρεωμένοι να στοχεύσουμε

στο 50% της ανακύκλωσης ως το 2025, όμως ρεαλιστικότερο είναι να στοχεύουμε από το 20% που είμαστε σήμερα, το 2023 να πάμε στο 30%. Αυτό θα το επιτύχουμε αφενός αυξάνοντας το δίκτυο των μηλε κάδων και αφετέρου αναπτύσσοντας ένα δεύτερο δίκτυο, αυτό των καφέ κάδων στους οποίους θα πηγαίνουν τα απορρίμματα τροφών, τα απορρίμματα κήπων και γενικά τα οργανικά απόβλητα. Σε αυτόν τον στόχο θα έχουμε ολοκληρώσει τις υποδομές μας πανελλαδικά μέχρι το τέλος του 2022.

Παράλληλά με την προσπάθεια αύξησης της ανακύκλωσης υλοποιούμε ένα πρόγραμμα ανάπτυξης με πάνω από 40 εργοστάσια επεξεργασίας απορριμμάτων σε όλη την επικράτεια. Στόχος μας είναι τα χρήματα του ΕΣΠΑ να χρηματοδοτήσουν τις ανάγκες υποδομής της χώρας. Υπάρχει Εθνικός Σχεδιασμός στη Διαχείριση Αποβλήτων, έχουμε στόχους καθώς και τους τρόπους υλοποίησής τους.

Πόσο έχει ξεπεραστεί το φαινόμενο των αντιδράσεων τοπικών κοινωνιών που έχουμε δει στο παρελθόν να καθυστερούν ανάλογα έργα;

Οι αντιδράσεις ήταν περιορισμένες και μάλιστα θα έλεγα

ότι σε κάποιες περιπτώσεις δικαιολογημένες.

Πλέον σχεδόν το σύνολο των απαραίτητων υποδομών έχουν χωροθετηθεί χωρίς κανένα πρόβλημα. Έχει γίνει προσεκτική επιλογή των χώρων από τις τοπικές αρχές, ενώ σε μεγάλα θέματα (Λευκίμμη Κέρκυρας, Αίγιο) η Κυβέρνηση έλαβε υπόψη της τις τοπικές αντιδράσεις διότι ήταν δικαιολογημένες.

Υπάρχουν και δύο – τρεις μόνο περιπτώσεις που οι τοπικές αντιδράσεις, δεν έχουν βάση. Εκεί με πειθώ, εκτιμώ ότι οι τοπικές αρχές θα καταφέρουν να τις αμβλύνουν.

Πως θα καταπολεμήσετε τη νοοτροπία της εναπόθεσης αποβλήτων σε ρέματα, δάση ή ανεξέλεγκτους μπαζότοπους και σκουπιδότοπους από ρυπαντές ιδιώτες που παρακάμπτουν το επίσημο σύστημα αποκομιδής και διαχείρισης απορριμμάτων και αποτελούν πηγή για τεχνικές εταιρείες που κάνουν επενδύσεις για να εμπλακούν στα συστήματα της κυκλικής οικονομίας;

Ήδη στο περιβαλλοντικό νομοσχέδιο καθιερώσαμε για τα απόβλητα εκσκαφή και κατεδαφίσεις, την άμεση ειδοποίηση των ΟΤΑ, πριν ξεκινήσουν οι εργασίες αυτές, καθώς επίσης και την υποχρεωτική σύναψη συνεργασίας εκείνου που κινεί τις εργασίες με συγκεκριμένο σύστημα διαχείρισης ΑΕΚΚ. Έτσι και ο ανταγωνισμός θα γίνει υγιής και εκτιμούμε ότι θα περιοριστούν σημαντικά τα φαινόμενα της ανεξέλεγκτης ρίψης μπαζών.

Πόσο έτοιμοι είμαστε να αξιοποιήσουμε τα απορρίμματα ως πρώτη ύλη παραγωγής ενέργειας;

Νομίζω ωριμάζει η ιδέα όλο και περισσότερο. Η κυβέρνηση το ήλπει ευθέως. Πρέπει να αξιοποιούμε τα απορρίμματα, μέσα σε ένα πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος, για την παραγωγή ενέργειας, όπως ακριβώς γίνεται στις χώρες της Βόρειας Ευρώπης. Άλλωστε ο στόχος του 10% ποσοστού ταφής το 2030, περνά μέσα από την ενεργειακή αξιοποίηση των αποβλήτων. Στόχος μας είναι οι μονάδες επεξεργασίας αποβλήτων να παράγουν δευτερογενή καύσιμα. Επίσης η παραγωγή βιοαερίων, όπως μπορεί να υλοποιηθεί εντός ειδικής στόχευσης. Σημειώνω ότι στη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, θα είναι δυνατή η χρηματοδότηση εγκαταστάσεων για την παραγωγή ενέργειας από τα απορρίμματα.

Για τη διαχείριση των επικινδύνων και τοξικών αποβλήτων τι προβλέπεται; Σήμερα αν δεν κάνουμε λάθος υπάρχουν μόνο 2-3 ΧΥΤΕΑ στην Ελλάδα, ιδιωτικοί, με τον κύριο όγκο αυτής της κατηγορίας αποβλήτων να εξάγονται σε άλλες χώρες.

Για τη διαχείριση των επικινδύνων αποβλήτων ισχύουν οι διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/2006 περί επικινδύνων και του Ν. 4042/2012. Το βασικό ζήτημα στη χώρα μας είναι ότι στερείται εγκαταστάσεων διάθεσης. Ωστόσο υφίστανται τρεις χώροι της ΔΙΑΔΥΜΑ ΧΥΤΕΑ Αμιάντου (Κοζάνη), ο οποίος στο ΗΜΑ δηλώνει μηδενική ποσότητα εισερχομένων αποβλήτων, ο ΧΥΤΕΑ της ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ που εκεί διατίθενται απόβλητα που παράγονται στη μονάδα και ο ΧΥΤΕΑ Λαυρίου για την αντιμετώπιση των επικινδύνων της περιοχής. Σημαντικές ποσότητες επικινδύνων αποβλήτων, της τάξης των 95.000 t εξάγονται προς ανάκτηση και διάθεση (έτος αναφοράς 2018). Το σύνολο παραγωγής επικινδύνων αποβλήτων το ίδιο έτος ανέρχεται περίπου στις 570.000 τόνους. Παράλληλα όμως στη χώρα μας πραγματοποιείται ανάκτηση επικινδύνων αποβλήτων.

Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στην αλυσίδα της κυκλικής οικονομίας;

Οι επιχειρήσεις που υιοθετούν τις αρχές της Κυκλικής Οικονομίας εστιάζουν στη μείωση της σπατάλης των πόρων που χρησιμοποιούν στην παραγωγική διαδικασία, δίνοντας έμφαση:

- στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πόρων και δευτερογενών πρώτων υλών,
- τον οικολογικό σχεδιασμό των προϊόντων τους,
- την ανάκτηση και την επαναχρησιμοποίηση,
- την παραγωγή ενέργειας από τα απόβλητα παραγωγικών διαδικασιών,

- τη μεγιστοποίηση της διάρκειας ζωής των προϊόντων τους και συνεπώς
- την εξάλειψη των παραγόμενων αποβλήτων τους.

Πλέον οι επιχειρήσεις τείνουν να αντιμετωπίζουν τα απόβλητά τους σαν νέες πρώτες ύλες και δευτερογενή προϊόντα, τα οποία θα ξαναμπούν στην παραγωγική διαδικασία τους και θα επιφέρουν σημαντικά οικονομικά περιβαλλοντικά οφέλη.

Η κυκλική οικονομία λειτουργεί ως απάντηση στην ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη, παρέχοντας λύσεις στο πρόβλημα της εξάντλησης των φυσικών πόρων και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος.

Υιοθετώντας λοιπόν ένα κυκλικό μοντέλο, οι επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανόμενων και των μικρομεσαίων (ΜμΕ) δύνανται να βρουν νέες αγορές, μεταβαίνοντας από την πώληση προϊόντων στην πώληση υπηρεσιών, αναπτύσσοντας επιχειρηματικά μοντέλα βασισμένα στη μίσθωση, τον καταμερισμό, την επισκευή, την αναβάθμιση ή/και την ανακύκλωση ή/και να προσφέρουν νέα ανταγωνιστικά προϊόντα που θα έχουν μεγαλύτερη διάρκεια ζωής και μικρότερη εξάρτηση από συμβατικούς πόρους και πηγές ενέργειας. Η κυκλική οικονομία λοιπόν, ως ένα διαφορετικό οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης, συμβάλλει στην αύξηση και τη βελτίωση της απασχόλησης, με τη δημιουργία νέων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, τροφοδοτεί την μικρομεσαία επιχειρηματικότητα και την κοινωνική οικονομία, που βρίσκονται ακόμα σε χαμηλό επίπεδο στην Ελλάδα, ενώ καταλήγει σε μία οικονομία μηδενικών αποβλήτων. Σε αυτή την οικονομία στοχεύουμε και εμείς ως ΥΠΕΝ, μέσα από φιλόδοξες πολιτικές αλληλ και αναγκαία μέτρα τα οποία λαμβάνουμε συνεχώς, ώστε η χώρα μας να εξασφαλίσει τη βιώσιμη ανάπτυξή της.

Ένας από τους 5 άξονες της κυκλικής οικονομίας είναι τα ΑΕΚΚ. Πιστεύετε ότι μπορούν να καλύψουν όλη την επικράτεια τα 9 Συστήματα ΑΕΚΚ που υπάρχουν;

Το θέμα δεν είναι ο αριθμός των ΣΕΔ ΑΕΚΚ. Με βάση το ισχύον νομικό πλαίσιο, το οποίο χρήζει αναμόρφωσης και κατά καιρούς έχουν συζητηθεί προτάσεις για αυτό, ακόμη και ένα ΣΕΔ θα μπορούσε να καλύψει την ελληνική επικράτεια, αρκεί να υπήρχαν μονάδες επεξεργασίας ΑΕΚΚ τουλάχιστον σε κάθε ΠΕ της χώρας με τις οποίες θα συνεργαζόταν. Άρα το ερώτημα είναι, υπάρχουν μονάδες επεξεργασίας ΑΕΚΚ σε κάθε περιφερειακή ενότητα της χώρας; Τι μπορεί να γίνει για τις περιοχές που δεν καλύπτονται αυτή τη στιγμή; Πώς μπορεί να ενισχυθεί αυτού του τύπου η επιχειρηματικότητα; Όλα αυτά τα ερωτήματα έχουν τεθεί και έχει υπάρξει διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, πρόσφατα μάλιστα εκπονείται και μια μελέτη με την χρηματοδότηση της GIZ (συμμετοχή Γερμανικής Ομοσπονδιακής Κυβέρνησης, ΕΕ και ΥΠΕΝ) με σκοπό να προτείνει κατευθύνσεις και μέτρα για αναμόρφωση του πλαισίου εξετάζοντας και μέτρα χρηματοδότησης. Πάντως στον ΕΟΑΝ έχουν κατατεθεί αυτή τη στιγμή Φάκελοι για έγκριση νέων Φορέων και νέων Επιχειρησιακών Σχεδίων με επεκτάσεις σε περαιτέρω Περιφερειακές Ενότητες, ενώ διαφαίνεται μια αυξητική τάση και στην αδειοδότηση νέων μονάδων. Όμως βασικά θέματα όπως η ύπαρξη πολλών ΣΕΔ, η συμμετοχή ή μη των ΑΕΚΚ από δημόσια έργα σε μια διαδικασία τουλάχιστον καταγραφής και η διαφοροποίηση εισφορών ανάλογα με τις οικονομο-τε-

χνικές μελέτες των Επιχειρησιακών πρέπει να συζητηθούν σε μια νέα βάση.

Υπάρχουν κριτήρια κορεσμού ή ανάγκη εξυπηρέτησης για την έγκριση νέων συστημάτων στις διάφορες περιοχές της χώρας; Αν όχι, πώς πιστεύετε ότι πρέπει να αντιμετωπιστεί η κατάσταση;

Υπάρχει ανάγκη για κάλυψη της χώρας με τις απαιτούμενες υποδομές επεξεργασίας ΑΕΚΚ και σε αριθμητικό επίπεδο και σε επίπεδο ποιότητας εξερχομένων. Αυτή τη στιγμή καλύπτεται το 78% της ελληνικής επικράτειας με μονάδες και Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ. Για τις μονάδες επεξεργασίας πρόκειται στην πλειοψηφία τους για μικρές εγκαταστάσεις χωρίς ιδιαίτερα εξελιγμένη τεχνολογία, η οποία θα μπορούσε να προσφέρει προϊόντα υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Θεωρείτε ότι συνδικαλιστικά σωματεία μπορούν να αναλάβουν αξιόπιστα το ρόλο ενός συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ; και πως θα ξεπεραστεί η ταύτιση -εξάρτηση του ελέγχοντας- Διοίκησης του Σωματείου, που εντάσσεται στην δραστηριότητα του συστήματος και των ελεγχόμενων-μελών του Σωματείου (που ορίσουν με την ψήφο τους την διοίκηση του ελέγχοντας συστήματος-Σωματείου);

Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, ένας φορέας ΣΕΔ ΑΕΚΚ έχει ως αποκλειστικό σκοπό την οργάνωση και λειτουργία ΣΣΕΔ εγκεκριμένου από τον ΕΟΑΝ θάρθρο 4^α παρ. 1). Συνεπώς το συνδικαλιστικό όργανο ως νομική οντότητα δεν θα μπορούσε να λειτουργήσει και ως φορέας ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ καθώς ο σκοπός του δεν περιορίζεται στην οργάνωση και λειτουργία ΣΣΕΔ ΑΕΚΚ. Αντίθετα υπάρχει υποχρέωση να συσταθεί Φορέας ΣΕΔ, ο οποίος θα έχει μόνο σκοπό την οργάνωση και λειτουργία ΣΕΔ με μετόχους διαχειριστές ΑΕΚΚ.

Υπάρχουν κάποιες πρωτοβουλίες που αναλάβατε κατά την περίοδο που έπληξε τη χώρα μας ο Covid 19 σχετικά με τη διαχείριση των απορριμμάτων ;

Η Γενική Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων εξέδωσε οδηγίες με σκοπό να ενημερώσει τα νοικοκυριά, τους Δήμους, τους Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦΟΔΣΑ), τις Υγειονομικές Μονάδες και τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης για τον ασφαλέστερο τρόπο διαχείρισης των απορριμμάτων στο πλαίσιο της προστασίας της δημόσιας υγείας από την εξάπλωση του κορωνοϊού. Συγκεκριμένα για την προστασία των εργαζομένων στα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών, η Γραμματεία μας αποφάσισε την απομάκρυνση των μπλε κάδων που βρίσκονταν κοντά σε νοσοκομεία και κλινικές. Με αυτόν τον τρόπο εξασφαλίστηκε ότι τα απόβλητα των υγειονομικών μονάδων θα οδηγούνταν στους Χώρους Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ).

ΤΩΡΑ ΤΑ ΜΠΑΖΑ ΕΧΟΥΝ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

**ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ
ΑΕΚΚ ΑΤΤΙΚΗΣ Α.Ε.**

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οργάνωση

Συντονισμός & Έλεγχος

όλων των εργασιών και των διαδικασιών που ακολουθούνται κατά τη διαχείριση και ανακύκλωση των ΑΕΚΚ (Απόβλητων Εξοκαφών, Κατασκευών & Κατεδαφίσεων) μέχρι την επαναχρησιμοποίησή τους.

Ενημέρωση Διαχ/στών ΑΕΚΚ

Δημόσιων & Ιδιωτικών Έργων

για τρόπους και μεθόδους εναλλακτικής διαχείρισης (π.χ. διαλογή στη πηγή) και τα οφέλη που προσφέρουν (μείωση κόστους διαχείρισης, ευκολία επεξεργασίας κλπ.), όπως και για την προμήθεια ανακυκλωμένων υλικών και την καταλληλότητά τους, ανά έργο.

Ενημέρωση

με σκοπό την Ευαισθητοποίηση

όλων των άμεσα & έμμεσα συμβαλλομένων στον κατασκευαστικό τομέα (μηχανικούς, τεχνικές εταιρείες, χωματουργούς, μονάδες επεξεργασίας, δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς) σχετικά με το νέο πλαίσιο διαχ/σης.

ΤΟ ΣΣΕΔ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

>150

Συνεργαζόμενοι
Διαχειριστές

>350

Συμβαλλόμενα
Έργα

>90.000

τόνοι
ΑΕΚΚ

ΤΗΛ. 210 60 26 165

Γ. Πρόφη & Α. Πρίφτη 11
19400, Κορωπί

www.aekkattikis.gr
aekkattikis@gmail.com

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΕΚΣΚΑΦΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ & ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΕΩΝ (ΑΕΚΚ)

Ηλίας Δημητριάδης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος, ΑΝΑΚΕΜ Α.Ε.

Η εναλλακτική διαχείριση των ΑΕΚΚ προβλέπεται από τον Ν.2939/2001, όπως τροποποιήθηκε από τον Ν. 4496/2007. Σε εφαρμογή του νόμου εκδόθηκε η ΚΥΑ 36259/2010, η οποία έθεσε το πλαίσιο για τη σύσταση και λειτουργία των Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ), τη λειτουργία των μονάδων επεξεργασίας, καθώς και τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται για τη διασφάλιση της ορθής διαχείρισης στα δημόσια και ιδιωτικά έργα. Ο Ν. 4496/2017 δεν επέφερε σημαντικές αλλαγές στον τομέα των ΑΕΚΚ.

Μετά την παρέλευση σχεδόν 10ετίας από την έναρξη της Εναλλακτικής διαχείρισης ΑΕΚΚ και οδεύοντας στο 2020, όποτε έπρεπε να πετύχουμε τον στόχο της ανακύκλωσης των ΑΕΚΚ σε ποσοστό 70% της παραγόμενης ποσότητας, είμαστε στις τελευταίες θέσεις των χωρών της Ε.Ε.

Επιπλέον, τα ΑΕΚΚ αποτελούν έναν από τους 5 τομείς προτεραιότητας της στρατηγικής για την κυκλική οικονομία.

Για την προώθηση της ανακύκλωσης των ΑΕΚΚ και την χρήση των παραγόμενων δευτερογενών προϊόντων στα έργα, χρειάζεται να αναληφθούν τόσο διοικητικές όσο και νομοθετικές πρωτοβουλίες.

10 χρόνια μετά την έναρξη εφαρμογής της εναλλακτικής διαχείρισης, αποδεικνύεται ότι κομβικό ρόλο παίζουν τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) των ΑΕΚΚ. Η λειτουργία των υφιστάμενων Συστημάτων και οι προϋποθέσεις ίδρυσης νέων ΣΕΔ επιβάλλεται να πληρούν ενιαία και συγκεκριμένα κριτήρια, ώστε να διασφαλίζεται ο υγιής ανταγωνισμός, να κατοχυρώνεται η αξιοπιστία της διαδικασίας, να υπάρχει διαφάνεια στην οικονομική διαχείριση.

Η ΑΝΑΚΕΜ Α.Ε., με την εμπειρία των 7 χρόνων λειτουργίας και την σταδιακή επέκταση της εμβέλειάς της σε 32 νομούς, συμβαλλόμενη με 66 μονάδες επεξεργασίας – ανακύκλωσης ΑΕΚΚ, καταθέτει στον δημόσιο διάλογο μια δέσμη ενεργειών που θεωρούμε ότι πρέπει να εξειδικευτούν και κριτηρίων για να θεσμοθετηθούν, ώστε να προληφθούν άμεσα οι διαφαινόμενες ήδη στρεβλώσεις.

1 Αξιολόγηση υφιστάμενων ΣΕΔ και λήψη απόφασης για παύση λειτουργίας όσων Συστημάτων δεν πληρούν τα κριτήρια και τους όρους έγκρισης. Η αξιολόγηση δεν πρέπει να γίνεται μόνο με τη λήξη της δετούς έγκρισης λειτουργίας, αλλά και με βάση τον υποχρεωτικό ετήσιο απολογισμό του κάθε ΣΕΔ.

Στα κριτήρια αξιολόγησης να ενσωματωθούν:

- Ανάπτυξη συνεργασιών με μονάδες επεξεργασίας – ανακύκλωσης, ιδιαίτερα σε περιοχές με ελλιπή κάλυψη
- Ανάπτυξη εμβέλειας σε περιοχές που δεν καλύπτονται από άλλα ΣΕΔ
- Έλεγχος του ισοζυγίου των εισερχόμενων ΑΕΚΚ και των παραγόμενων προϊόντων
- Οικονομική Βιωσιμότητα συστήματος
- Δράσεις ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης

2 Εξέταση αναγκών όλων των περιοχών και

- Περιορισμός έγκρισης ΣΕΔ σε κορεσμένες περιοχές
- Ενθάρρυνση έγκρισης ΣΕΔ σε περιοχές που δεν καλύπτονται είτε / και είναι απομονωμένες.

3 Στα κριτήρια για την έγκριση νέων Συλλογικών Συστημάτων Εναλλακτικής Διαχείρισης να λαμβάνονται ιδιαίτερα υπόψη τα εξής σημεία:

- Οι ποσότητες αποβλήτων που παράγουν και πρέπει να διαχειριστούν οι μέτοχοι – εταίροι του προτεινόμενου ΣΣΕΔ.
- Η συμβολή του ΣΣΕΔ στην επίτευξη του εθνικού στόχου, με βάση τους στόχους του προτεινόμενου επιχειρησιακού του προγράμματος
- Η αιτούμενη εμβέλεια και η κάλυψη από υφιστάμενα ΣΣΕΔ
- Η δυναμικότητα των υφιστάμενων μονάδων σε σχέση με την παραγωγή ΑΕΚΚ της αιτούμενης γεωγραφικής περιοχής
- Η πυκνότητα των συνεργαζόμενων με το προτεινόμενο ΣΣΕΔ μονάδων και η συσχέτιση της δυναμικότητας τους με την παραγωγή ΑΕΚΚ σε κάθε αιτούμενη περιοχή

- Η τεκμηρίωση και το χρονοδιάγραμμα επίτευξης των στόχων
- Το πρόγραμμα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης που πρέπει να περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

- Διοργάνωση ημερίδων
- Παραγωγή και αποστολή εντύπων
- Παραγωγή και αποστολή εγγράφων ενημέρωσης

• Συμμετοχή σε ΜΜΕ (εφημερίδες, περιοδικά, ηλεκτρονικός τύπος, ραδιόφωνο)
Οι παραπάνω δράσεις οφείλουν να συνδέονται με τις ανάγκες κάθε περιοχής και τομέα, που θα εκφράζονται με συγκεκριμένους δείκτες (πληθυσμός, ομάδες – στόχου, οικονομική δραστηριότητα κ.α.)

4 Να διαφυλαχθεί η έννοια του Συλλογικού Συστήματος και κάποια από τα υφιστάμενα ή προτεινόμενα που εξυπηρετούν βασικά τις ανάγκες των μετόχων – εταίρων τους να εγκριθούν ως Ατομικά ΣΕΔ

5 Να απαγορεύεται η συνεργασία μιας μονάδας με πολλά Συστήματα. Η παράλληλη σύμβαση μιας μονάδας με περισσότερα του ενός Συστήματα έχει ως αποτέλεσμα:

- Την αδυναμία ελέγχου και αξιοπιστίας καταγραφής των ποσοτήτων των εισερχομένων προς επεξεργασία ΑΕΚΚ από τα συμβεβλημένα ΣΣΕΔ και περαιτέρω από τον ΕΟΑΝ.
- Την δημιουργία προϋποθέσεων εισφοροδιαφυγής και φοροδιαφυγής, καθώς κανένα από τα συνεργαζόμενα ΣΣΕΔ δεν μπορεί να ελέγξει αν έχουν κοπεί τα νόμιμα παραστατικά παραλαβής για τα ΑΕΚΚ που βρίσκονται στην μονάδα.
- Την ασάφεια στην χρέωση των υποχρεώσεων – διαχειριστών και τη δημιουργία συνθηκών για προστριβές, ακυρώσεις συμβάσεων και αδυναμίας ελέγχου της διαχείρισης ΑΕΚΚ που παράγονται σε κάθε έργο.

ΑΝΑΚΕΜ Α.Ε.

Ανακύκλωση ΑΕΚΚ Κεντρικής Μακεδονίας Α.Ε.

Συλλογικό Σύστημα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων Εκσκαφών Κατασκευών Κατεδαφίσεων

Στο πλευρό του κατασκευαστή
με 70 μονάδες ανακύκλωσης
σε 32 Νομούς
σε 12 Περιφέρειες

*Ανακυκλώνουμε τα μπάζα
Προστατεύουμε το περιβάλλον*

*Συμβάλλουμε
στην κυκλική οικονομία*

www.anakem.gr

**Διαχείριση Απορριμμάτων
Δυτικής Μακεδονίας Α.Ε.**

6ο χλμ Κοζάνης Πτολεμαΐδας (Κόμβος Εγνατίας), 50100/Τ.Θ. 155
Τηλ.: 24610 45531 & 45533 // fax: 24610 45532
email: info@diadyma.gr // website: www.diadyma.gr

Μονάδες Διαχείρισης Απορριμμάτων Ζωντανός ο στόχος της επιτάχυνσης το 2020 με προορισμό το 2030!

Ενα πλέγμα από Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων, βρίσκεται στο επίκεντρο του σχεδιασμού της κυβέρνησης για τη διαχείριση των απορριμμάτων πανελλαδικά στόχος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας είναι μέσα στο **2020** να έχουν δημοπρατηθεί σε όλη την Ελλάδα **17 Μονάδες Επεξεργασίας Απορριμμάτων** και συγκεκριμένα στις εξής περιοχές:

Δυτική Θεσσαλονίκη

Πάτρα

Βόλος

Λαμία

Βόρειος Έβρος

Λέσβος

Χαλκίδα

Λάρισα

Ηράκλειο

Αγρίνιο

Στεία

Χερσόνησος

Μύκονος

Φωκίδα

Ανδρος

Τήνος

Κεφαλονιά

Πρόταγμα της πολιτικής του Υπουργείου είναι να έχουν δημιουργηθεί μέσα στα επόμενα 5 χρόνια 45 μονάδες διαχείρισης απορριμμάτων, με στόχο τα ποσοστά ταφής των απορριμμάτων να πέσουν στο 10% μέχρι το 2030.

Παρά τις καθυστερήσεις που προκάλεσε η πανδημία, ένα νέο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων, βάζει ως στόχο η Ελλάδα να αποκτήσει ένα νέο, ρεαλιστικό, σύγχρονο και φιλόδοξο Σχεδιασμό. Ταυτόχρονα, σε συντονισμό με την Κομισιόν, το Υπουργείο θα παράσχει την απαραίτητη βοήθεια στους ΦοΔΣΑ για τη σύνταξη των Περιφερειακών Σχεδιασμών, ώστε οι Φορείς να είναι εναρμονισμένοι με το Εθνικό Σχέδιο και ευθυγραμμισμένοι με τις χρηματοδοτικές δυνατότητες από την ΕΕ.

Παράλληλα απλοποιείται το περιεχόμενο των Τοπικών Σχεδίων Διαχείρισης Απορριμμάτων, ώστε να απαλλαγούν οι Δήμοι από περιττές επιβαρύνσεις και γραφειοκρατία, ενώ ήδη δρομολογούνται πιλοτικά προγράμματα που θα επιβραβεύουν τους Δήμους και τους πολίτες που κάνουν ανακύκλωση. Αντιστρόφως, με γνώμονα τη λογική «ο ρυπαίνων πληρώνει», ο κ. Χατζηδάκης προανήγγειλε ότι θα στοιχίζει ακριβότερα η μη ανακύκλωση συσκευασιών και βιοαποβλήτων.

Σε όλη την Επικράτεια, αυτήν την στιγμή λειτουργούν **μόνον 4 σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας**, στην Κοζάνη, τις Σέρρες, τα Γιάννενα και τα Χανιά και 2 πεπαλαιωμένες που χρήζουν αναβάθμισης, στην Αττική (Φυλή) και **στην Κρήτη**.

Εκεί βρέθηκε προ πανδημίας στις αρχές Φεβρουαρίου ο **Γενικός Γραμματέας Διαχείρισης Αποβλήτων, κ. Μανώλης Γραφάκος**, με στόχο την επίτευξη όλων των απαιτούμενων διαδικασιών για τη δημοπράτηση εντός του 2020 τριών σύγχρονων μονάδων διαχείρισης απορριμμάτων στο Ηράκλειο, τη Χερσόνησο και τη Στεία. Ο κ. Γραφάκος πραγματοποίησε αυτοψία στην υπό κατασκευή νέα μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων, στην περιοχή Αμάρι Ρεθύμνης. Συνοδευόμενος στις εγκαταστάσεις από τον Δήμαρχο Αμαρίου, κ. **Παντελή Μουρτζανό**, ο γενικός γραμματέας έλαβε τη διαβεβαίωση ότι η αποπεράτωση του έργου θα έχει γίνει το πρώτο εξάμηνο του 2021. Παράλληλα, ο κ. **Γραφάκος** πραγματοποίησε αυτοψία στον ΧΥΤΑ Ηρακλείου, στην περιοχή "Πέρα Γαλήνου" και στον ΧΥΤΑ Χερσονήσου, εντός του οποίου θα κατασκευαστεί η μία από τις τρεις νέες μονάδες επεξεργασίας.

Βγαίνοντας από το lockdown που έφερε η πανδημία, μετά τα μέσα Μαΐου, δημοπρατήθηκαν άλλες δύο σύγχρονες Μονάδες μία στην Κέρκυρα και μία στα Τρίκαλα. Όπως αναφέρει σε ανακοίνωσή του το ΥΠΕΝ, οι δύο μονάδες ολοκληρωμένης διαχείρισης περιλαμβάνουν σύγχρονες εγκαταστάσεις επεξεργασίας, ανακύκλωσης και ενεργειακής αξιοποίησης.

Η Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων στην Κέρκυρα

προϋπολογισμού κατασκευής 24 εκατ. ευρώ χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ, από ίδιους πόρους του Συνδέσμου Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Νομού Κέρκυρας και από πιστώσεις του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Η Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων θα καταλαμβάνει έκταση 24 στρεμμάτων στην Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ)120,3.

Αντίστοιχα, η Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων στα Τρίκαλα χρηματοδοτείται το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το Ταμείο Συνοχής μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος ΥΜΕΠΕΡΑΑ, αλλά και από ίδιους πόρους της εταιρείας Περιβαλλοντική Αναπτυξιακή Δυτικής Θεσσαλίας. Είναι έργο προϋπολογισμού 25 εκατ. ευρώ και θα εξυπηρετεί τις ανάγκες διαχείρισης απορριμμάτων και του Νομού Τρικάλων και της Καρδίτσας. Στην ίδια έκταση 73 στρεμμάτων στα Τρίκαλα βρίσκεται και συνδέεται και ο εν λειτουργία ΧΥΤΑ της περιοχής.

Το έργο θα διαθέτει μονάδες υποδοχής, μηχανικής διαλογής σύμμεικτων αστικών στερεών αποβλήτων και ανάκτησης από αυτά ανακυκλώσιμων υλικών, μηχανικής επεξεργασίας προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων, κομποστοποίησης αναερόβιας χώνευσης προδιαλεγμένων οργανικών αποβλήτων, μετακομποστοποίησης και ωρίμανσης του χωνεμένου υλικού από προδιαλεγμένα οργανικά απόβλητα και βιοαερίου. Η μονάδα θα επιτρέπει την παραγωγή κομπόστ και ενέργειας μέσω της αξιοποίησης του βιοαερίου και ανακυκλώσιμων υλικών.

Σε εξέλιξη βρίσκεται η κατασκευή της νέας Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων Ηλείας.

Παρά τις μεγάλες καθυστερήσεις ο συντονισμός των αρμόδιων φορέων, από τον τοπικό ΦΟΔΣΑ μέχρι την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ, που «έτρεξαν» τις απαιτούμενες διαδικασίες και έδωσαν τη δική τους μάχη ενάντια στο χρόνο, υπήρξε ιδιαίτερα σημαντικός για την υπέρβαση και των τελευταίων δυσκολιών (μεταξύ των οποίων και η εμπλοκή της σύμβασης στο ΣτΕ μέχρι τις αρχές του έτους) που οδήγησαν τελικά στις υπογραφές του περσινού Μαρτίου.

Η νέα ΜΕΑ είναι χωροθετημένη στην περιοχή της Τριανταφυλλιάς, στα διοικητικά όρια του Δήμου Ήλιδας. Ο προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται σε 39 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 22 εκατ. θα προέλθουν από ιδιωτικά κεφάλαια και τα υπόλοιπα 17 εκατ. από εθνικούς και ευρωπαϊκούς πόρους.

Η ΜΕΑ σχεδιάζεται να εξυπηρετεί αποκλειστικά το Νομό Ηλείας και θα έχει μέγιστη δυναμικότητα επεξεργασίας 80 χιλ.

τόνων απορριμμάτων ετησίως. Το χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης του έργου έχει οριστεί σε 18 μήνες από την έναρξη των εργασιών κατασκευής, δηλαδή θα χρειαστούν περίπου 2 χρόνια για την πλήρη λειτουργία της νέας μονάδας ενώ ο ανάδοχος θα αναλάβει την εκμετάλλευση και λειτουργία της για περίοδο 27 ετών.

Στην Αττική, ο Περιφερειάρχης κ. Γιώργος Πατούλης προανήγγειλε τρεις Μονάδες Επεξεργασίας Αποβλήτων, που εντάσσονται στον συνολικό κυβερνητικό σχεδιασμό: Μία στη Φυλή, μία στο Γραμματικό και μία στο Σχιστό, οι οποίες θα προχωρήσουν με ΣΔΙΤ και οι οποίες θα είχαν προχωρήσει αν η προκάτοχός του, κ. Δούρου δεν είχε ακυρώσει το σχέδιο του κ. Σγουρού.

Στερεά Ελλάδα

Το αργότερο μέχρι το Φθινόπωρο του 2020, αναμένεται η ολοκλήρωση της Μονάδας Επεξεργασίας Απορριμμάτων της Θήβας, η οποία θα εξυπηρετεί τη 2η Δ.Ε. του Νομού Βοιωτίας, καθότι η καταληκτική ημερομηνία για την παράδοση του έργου έχει οριστεί -το αργότερο- για τις αρχές Οκτωβρίου.

Το έργο που είχε υπογραφεί στις 17 Ιουλίου 2017 μεταξύ της κοινοπραξίας INTRAKAT-WATT και του ΦΟΔΣΑ Στερεάς Ελλάδας έλαβε χρονική παράταση λόγω των έντονων καιρολογικών που καθυστέρησαν την κατασκευαστική φάση, ωστόσο σήμερα βρίσκεται υπό ολοκλήρωση.

Για τη συγκεκριμένη Μονάδα Επεξεργασίας που έρχεται να προστεθεί στο νέο «παζλ» των σύγχρονων περιβαλλοντικών υποδομών που επιτέλους αποκτά η χώρα, οι ιδιωτικές εταιρείες θα συμμετάσχουν μόνο στο κατασκευαστικό σκέλος ενώ τη μετέπειτα διαχείριση θα αναλάβει ο ΦΟΔΣΑ Στερεάς Ελλάδας.

Ο προϋπολογισμός του έργου, το οποίο θα εξυπηρετεί τους Δήμους Θηβαίων, Αλιάρτου και Τανάγρας, με συνοδική ετήσια δυναμικότητα 35.000 τόνων αστικών στερεών αποβλήτων ετησίως (+7.000 τόνους λιματολόασης), ανέρχεται σε 16,3 εκατ. ευρώ.

Μέχρι το τέλος του 2023, που εκπνέει χρονικά και η προθεσμία του ν+3 της προγραμματικής περιόδου 2014-2020, θα έχουν ενταχθεί στη «δύναμη» της Περιφέρειας οι μεγάλες Μονάδες της Λαμίας, της Χαλκίδας, με κόστος 30 εκατ. ευρώ έκαστη και η αναβαθμισμένη μονάδα της Φωκίδας,

με την προσθήκη μηχανικής διαλογής και προϋπολογισμό 5 εκατ. ευρώ.

Οι χρόνοι δημοπράτησης των παραπάνω έργων πάντως αναμένεται να συμπυκνωθούν σημαντικά, ύστερα από την υιοθέτηση ευρηματική λύση για ένταξη του έργου παράλληλα με την αξιολόγησή του, δεδομένου ότι «τρέχουν» οι αδειοδοτήσεις και οι μελέτες.

Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στα τέλη του περασμένου Ιανουαρίου στη Θήβα αναπτύχθηκε ο προγραμματισμός του Περιφερειακού ΦοΔΣΑ Στερεάς Ελλάδας, που περιλαμβάνει επίσης την ολοκλήρωση και λειτουργία της μονάδας κομποστοποίησης & ΧΥΤΥ Άμφισσας, εντός του 2020, ενώ εκπονούνται οι μελέτες ωρίμανσης των έργων: α) Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων & ΧΥΤΥ Χαλκίδας, β) Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων (& ΧΥΤΥ Λαμίας, γ) αναβάθμιση της μονάδας κομποστοποίησης Φωκίδας, δ) αναβάθμιση της ΜΕΑ Θήβας και ε) κατασκευή νέου Χώρου Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤ) Θήβας.

Επιπλέον έχουν υποβληθεί προτάσεις στην Περιφέρεια για την χρηματοδότηση των παρακάτω έργων : αναβάθμιση ΧΥΤΑ Ιστιαίας και κατασκευή 2 νέων Σταθμών Μεταφόρτωσης Απορριμμάτων & Ανακυκλώσιμων υλικών (ΣΜΑ/ΣΜΑΥ) στους Δήμους Δωρίδας & Καμένων Βούρλων.

Τέλος ολοκληρώνεται η κατασκευή και τίθενται σε λειτουργία, εντός του έτους, 2 νέοι ΣΜΑ στον Δήμο Κύμης – Αλιβερίου.

Κεντρική Μακεδονία

Για την Κεντρική Μακεδονία, πρόσφατα εγκρίθηκαν από το ΥΠΕΝ οι περιβαλλοντικοί όροι για τη Μονάδα Επεξεργασίας Αποβλήτων (ΜΕΑ) Ανατολικού Τομέα της Περιφέρειας, στην οποία εντάσσεται και η 1η Μονάδα Επεξεργασίας Βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) Ανατολικού Τομέα Π.Ε. Θεσ/νίκης, που θα αναπτυχθεί στο Δήμο Θέρμης με φορέα υλοποίησης τον οικείο ΦΟΔΣΑ Κεντρικής Μακεδονίας.

Η μέγιστη δυναμικότητα της ΜΕΑ ανέρχεται σε 160.000 τόνους/έτος σύμμεικτων ΑΣΑ, με εκτιμώμενες πραγματικές εισροές περί τα 128.200 τόνους/έτος. Οι εισροές συνίστανται από το 36% περίπου των σύμμεικτων ΑΣΑ της Π.Ε. Θεσσαλονίκης, τα σύμμεικτα ΑΣΑ της Π.Ε. Χαλκιδικής, τα υπολείμματα των Κέντρων Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) των Π.Ε. Χαλκιδικής και Ανατολικής Θεσσαλονίκης, τα υπολείμματα των μονάδων επεξεργασίας βιοαποβλήτων της Π.Ε. Χαλκιδικής και της Ανατολικής Θεσσαλονίκης.

Στην εγκατάσταση προβλέπεται και ΜΕΒΑ, η οποία συνιστά τμήμα της ΜΕΑ, και

αποτελεί την 1η ΜΕΒΑ του Ανατολικού Τομέα της Π.Ε. Θεσσαλονίκης. Η ονομαστική δυναμικότητα της ανέρχεται σε 22.000 tn/έτος περίπου, και εξυπηρετεί το Δήμο Θέρμης και το 65% του Δήμου Θεσσαλονίκης.

Στη νέα μονάδα θα πραγματοποιείται ανάκτηση ανακυκλώσιμων υλικών από τα σύμμεικτα στερεά απόβλητα που προκύπτουν μετά τη διαλογή στην πηγή, μέσω κατάλληλων διαχωριστών (οπτικών, μαγνητικών, βαλβιστικών κ.ά.), παραγωγή απορριμματογενούς καυσίμου (SRF ή RDF) και κομποστ (χαμηλότερης και πιο υψηλής ποιότητας).

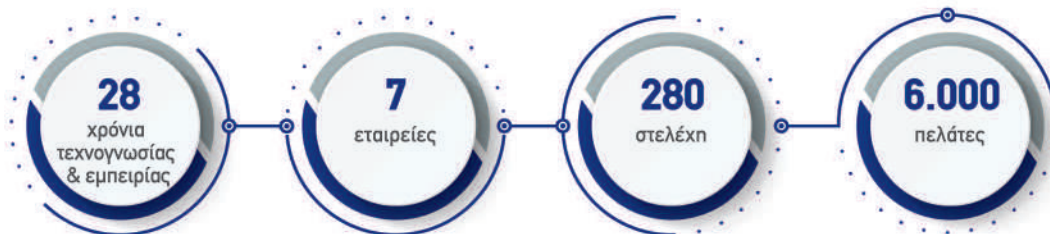
Το επόμενο διάστημα, εξελίξεις αναμένονται και για το διαγωνισμό του έργου για τον Δυτικό Τομέα Θεσσαλονίκης, το οποίο θα αναπτυχθεί μέσω ΣΔΙΤ.

Η ΜΕΑ του Δυτικού Τομέα θα είναι δυναμικότητας περίπου 300.000 τόνων/έτος και θα εξυπηρετεί 10 Δήμους που θα αποτελούν το 64% των παραγόμενων σύμμεικτων απορριμμάτων της Θεσσαλονίκης, ερχόμενη να καλύψει πληθυσμιακά το σύνολο της Περιφερειακής Ενότητας, σε συνδυασμό με την Μονάδα του Ανατολικού Τομέα για την οποία ήδη εγκρίθηκε η ΜΠΕ. Ο προϋπολογισμός του έργου του Δυτικού Τομέα ανέρχεται σε 118 εκατ. ευρώ.

WE TAKE YOU
RIGHT TO
THE TOP

Σαμαράς & Συνεργάτες
ΟΜΙΛΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

**Ολοκληρωμένες Τεχνικές & Συμβουλευτικές Υπηρεσίες
υψηλού επιπέδου στον Ιδιωτικό και στο Δημόσιο Τομέα**

Μελέτη, Επίβλεψη & Αδειοδότηση
Σύνθετων Έργων

Μελέτη, Επίβλεψη & Διαχείριση
Τεχνικών Έργων

Υγεία και Ασφάλεια Εργασίας & Ανάπτυξη
Συστημάτων Διαχείρισης Ποιότητας

Σύμβουλοι
Ανάπτυξης

Εκτίμηση, Διαμεσολάβηση
& Διαχείριση Ακινήτων

Αξιολόγηση & Εκπαίδευση
Ανθρώπινου Δυναμικού

Μελέτη Τοπογραφικών
Εφαρμογών & Έργων Υποδομής

Αθήνα

Πανεπιστημίου 10, 106 71, Σύνταγμα

T: 210 95 80 000, 210 95 90 030

F: 210 95 90 031

www.samarasgroup.gr

info@samarasgroup.gr

Θεσσαλονίκη

26ης Οκτωβρίου 43, 546 27, Limani Center

T: 2310 552 110, 2310 552 144, 2310 552 000

F: 2310 552 107

Η ασφάλεια των εργαζομένων έναντι του COVID 19 στα εργοτάξια, κρίσιμη αναγκαιότητα για τη λειτουργία και την ανάπτυξη των τεχνικών έργων, **σήμερα**, στην Ελλάδα

Βιβή Μιχαφέντη, διπλ. χημικός μηχανικός ΑΠΘ

Διευθύντρια Υπηρεσιών Υγείας & Ασφάλειας Εργασίας της ΣΑΜΑΡΑΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΕΠΕ

Είναι γεγονός ότι η κατασκευαστική δραστηριότητα στην χώρα μας αποτελεί ζήτημα υψίστου ενδιαφέροντος για την εθνική οικονομία. Η απρόσκοπτη λειτουργία των εργοταξίων, αλλά και η συνεχής ανάπτυξη της κατασκευαστικής δραστηριότητας είναι καθοριστικής σημασίας παράγοντας στήριξης του ΑΕΠ.

Όμως στην «εποχή του κορωνοϊού» η λειτουργία αυτή αναγκαστικά μπαίνει σε νέο πλαίσιο και απαιτείται η εφαρμογή νέων κανόνων. Η προστασία των εργαζομένων έναντι του COVID 19 εντός των πάσης φύσεως εργοταξίων αποβαίνει άκρως αναγκαία, όχι μόνο ως προς την ηθική, αλλά και νομοθετική υποχρέωση των εργοδοτών για προστασία της υγείας των εργαζομένων που απασχολούν. Ταυτόχρονα, συμβάλλει καθοριστικά στην οικονομική βιωσιμότητα της επιχείρησης, με την έγκαιρη ολοκλήρωση των εργασιών εντός των χρονοδιαγραμμάτων και φυσικά με την ανάλογη αποπληρωμή τους. Και βέβαια δεν πρέπει να ξεχνάει κανείς ότι η λήψη μέτρων στα εργοτάξια, όπως και σε κάθε χώρο εργασίας, συμβάλλει στην αποφυγή της διάδοσης του ιού σε ολόκληρη την κοινωνία, με δεδομένο ότι σε κάθε περίπτωση το εργατικό δυναμικό αποτελεί το πιο δραστήριο και ζωντανό κομμάτι του πληθυσμού, το οποίο διαθέτει και τις περισσότερες πιθανότητες όχι μόνο να νοσήσει, αλλά και να μεταφέρει τον ιό εντός της κοινότητας.

Μέτρα αντιμετώπισης του COVID 19 στα εργοτάξια

Τα εργοτάξια αποτελούν δυναμικούς εργασιακούς χώρους με κάποιες ιδιαιτερότητες, οι οποίες όμως μπορούν να συμβάλουν στην διάδοση του ιού.

Για παράδειγμα:

- Συνυπάρχουν και αλληλοεπιδρούν πολλά συνεργεία (υπεργολάβοι) στον ίδιο χώρο.
- Πολλοί εργαζόμενοι δεν έχουν σταθερό χώρο εργασίας, αλλά μετακινούνται από εργοτάξιο σε εργοτάξιο π.χ. οδηγοί φορτηγών, επομένως είναι αρκετά πιθανό να υπάρξει μεταφορά του ιού από άλλους χώρους.
- Οι χώροι υγιεινής (τουαλέτες, νερό, σαπούνι, χειροπετσέτες, απολυμαντικό κλπ) ενδεχομένως να μην είναι επαρκείς και εντελώς κατάλληλοι σε πολλά εργοτάξια, όπως επίσης και οι συνήθειες πρακτικές τήρησης των μέτρων υγιεινής από τους εργαζόμενους.

Οι εργασίες σε ένα εργοτάξιο απαιτούν συνεργασία των εργατών εκ του σύνεγγυς και σε πιο στενή επαφή (κράτημα υλικών, εργαλείων, βοήθεια σε μετακίνηση υλικών κλπ). Ως εκ τούτου η λήψη και τήρηση των απαιτούμενων μέτρων ασφάλειας και υγείας είναι όχι μόνο αναγκαία, αλλά και υποχρεωτική. Η λήψη οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, μέτρων ατομικής υγιεινής και χρήσης Μέσων Ατομικής Προστασίας, καθώς επίσης μέτρων περιβαλλοντικής υγιεινής αποτελούν τις βασικές κατηγορίες αυτών. Από αυτά το πιο καθοριστικής σημασίας είναι το μέτρο της τήρησης της φυσικής απόστασης

(2 μέτρων) μεταξύ των εργαζομένων, γεγονός που έγκειται στην απόφαση λήψης οργανωτικών μέτρων από τον εργοδότη.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

- Θα πρέπει να οργανώνεται ο τρόπος και ο ρυθμός των εργασιών, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός των εργαζομένων στα σημεία πρόσβασης, σε χώρους εστίασης και διαλείμματος, όπως επίσης και στους χώρους υγιεινής.
- Κατά την χρήση των μηχανημάτων έργου θα πρέπει στην καμπίνα του οδηγού να επιβαίνει μόνο ένας εργαζόμενος ή και δεύτερος, εάν μπορεί να τηρηθεί η απόσταση των 2 μέτρων.
- Εάν κατά την εκτέλεση των εργασιών δεν μπορεί να αποφευχθεί η κοντινή επαφή (απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων), τότε θα πρέπει να ελαχιστοποιείται η συχνότητα εκτέλεσης αυτών των εργασιών, όπως και ο αριθμός των εργαζομένων που συμμετέχουν σε αυτές.
- Επίσης, να ελέγχεται ότι η συγκεκριμένη θέση που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι, όταν εκτελούν την εργασία, να είναι «δίπλα – δίπλα» αντί να βρίσκονται «πρόσωπο με πρόσωπο».
- Οι ομάδες εργασίας για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών πρέπει να είναι σταθερές σύνθεσης, δηλαδή να μην αλλάζουν οι εργαζόμενοι εντός των ομάδων και να επιδιώκεται η εκτέλεση των εργασιών αυτών σε χρόνο τουλάχιστον μικρότερο ή ίσο από 15 λεπτά.
- Ως τελευταία λύση για τον έλεγχο της μετάδοσης του ιού θα πρέπει να εξετάζονται και να χρησιμοποιούνται οι μάσκες και τα ασπίδια.

Βεβαίως, όλα τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, τα οποία απαιτούνταν για την προστασία των εργαζομένων από βλαπτικούς παράγοντες στο εργοτάξιο, όπως σκόνη, αναθυμιάσεις κλπ θα πρέπει να εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται και στην περίοδο του COVID 19, με τήρηση της φυσικής απόστασης των 2 μέτρων.

Σχέδιο δράσης διαχείρισης περιστατικού COVID 19

Πέραν, όμως, όλων αυτών των απαραίτητων μέτρων, που πρέπει να λαμβάνονται, ώστε να εμποδίζεται ή να περιορίζεται η μετάδοση του ιού εντός των εργαζομένων σε ένα εργοτάξιο, αλλιά και γενικότερα στο κοινωνικό σύνολο, είναι καθοριστικής σημασίας να υπάρχει για το κάθε εργοτάξιο ένα **σχέδιο δράσης διαχείρισης περιστατικού COVID 19, δηλαδή ύποπτου, πιθανού ή επιβεβαιωμένου κρούσματος**.

Δηλαδή να μπορεί να εντοπίζεται ο εργαζόμενος άμεσα και με την πρώτη εμφάνιση συμπτωμάτων λοίμωξης του αναπνευστικού, όπως βήχας, πυρετός, αίσθημα κόπωσης κλπ, ώστε αρχικά να απο-

μονώνεται και στη συνέχεια να ταχύνει της ανάλογης ιατρικής μεταχείρισης. Έτσι θα μπορεί να εμποδίζεται και να ελέγχεται η ενδεχόμενη διάδοση του ιού στους υπόλοιπους εργαζόμενους και θα γίνεται το καλύτερο δυνατό για την ιατρική φροντίδα του περιστατικού. Το σχέδιο δράσης διαχείρισης περιστατικού COVID 19, καθώς και η εκπαίδευση όλων των εμπλεκόμενων σε αυτό, **συμβάλλει:**

- στην καλύτερη και συντομότερη δυνατή διαχείριση ανάλογων περιστατικών
- στην αποφυγή καταστάσεων σύγχυσης, που μεταφράζονται σε χαμένο χρόνο εργασίας, αλλιά και απώλεια πολυτίμου χρόνου διαχείρισης περιστατικού
- στην αποφυγή καταστάσεων αναστάτωσης και ανησυχίας μεταξύ των εργαζομένων
- και ως εκ τούτου σε μείωση της παραγωγικότητας.

Είναι πολύ σημαντικό, επίσης, να επιβεβαιωθεί από τους εργαζόμενους ότι με την εμφάνιση συμπτωμάτων, είτε κατά τη διάρκεια της εργασίας τους είτε στο σπίτι, όπως επί-

σης εάν μέλος της οικογένειας τους με το οποίο συγκατοικούν ή οποιαδήποτε άλλη στενή επαφή τους, έχει συμπτώματα ή έχει επιβεβαιωθεί σαν κρούσμα, θα πρέπει οπωσδήποτε να ενημερώνουν τον προϊστάμενό τους και να λαμβάνουν οδηγίες.

Με ένα άρτιο και πλήρες σχέδιο δράσης διαχείρισης περιστατικού COVID 19 σε ένα εργοτάξιο εκτός των άλλων περιορίζεται και προλαμβάνεται ο κίνδυνος της εξάπλωσης του ιού, κάτι που συμβάλλει στην απρόσκοπτη λειτουργία του.

Διότι δεν θα ήθελε κανείς να φανταστεί ότι η λήθος διαχείριση ενός περιστατικού με εργαζόμενο που νοσεί από COVID 19, από άγνοια ή από αμέλεια, θα μπορούσε να οδηγήσει σε εξάπλωση του ιού, δηλαδή σε πολλαπλά περιστατικά εργαζομένων με COVID 19, και ως εκ τούτου σε διακοπή των εργασιών στο εργοτάξιο.

- Άψογη συνεργασία με δίκτυα μόνιμων σταθμών αναφοράς
- Πληροί 100% τα ποιοτικά standards της METRICA A.E. - εγγυημένη απόδοση
- Δυνατότητα αναβάθμισης σε 2 έτη με χρηματοδότηση το 70% του κόστους αγοράς

M-ROVER100

Δέκτης Full GNSS

GPS, GLONASS, Beidou, Galileo, SBAS QZSS

Αποκτήστε τον σε μοναδική τιμή

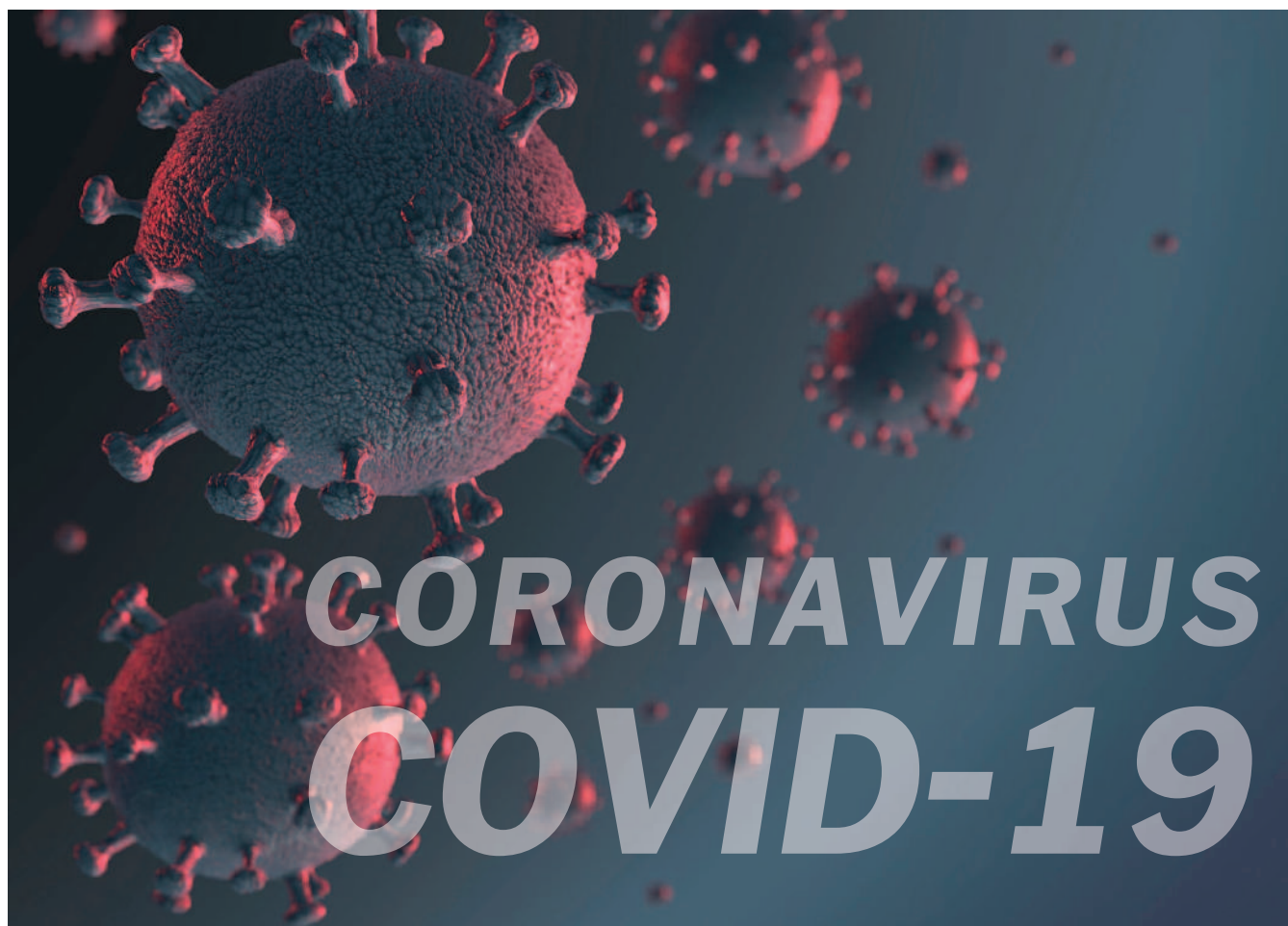
2 ΕΤΗ ΕΓΓΥΗΣΗ

3.400€ *συν ΦΠΑ

Τηλεφωνήστε μας στο 210 2815440

www.metrice.gr

METRICA
Όταν είναι θέμα εμπιστοσύνης

Νίκος Μίγκος
Δ. Σύμβουλος
της **BlueMedical**

Κύριε Μίγκο τα περισσότερα εργοτάξια, εν μέσω πανδημίας, παρέμειναν ανοιχτά έστω και σε συνθήκες υπολειτουργίας, αλλά με την σταδιακή επανέναρξη της οικονομικής δραστηριότητας, θα ενταθούν οι ρυθμοί και στο κατασκευαστικό πεδίο. Ποια είναι τα μέτρα προστασίας που πιστεύετε ότι θα πρέπει να λαμβάνονται για την ασφάλεια του προσωπικού έναντι του κορωνοϊού και πως αυτά διαφοροποιούνται, ανάλογα με το περιβάλλον του εργοταξίου κατά περίπτωση (δρόμος, κλειστός χώρος, νοσοκομείο, κλπ);

Αναφορικά με τα μέτρα προστασίας από τον κίνδυνο του νέου κορωνοϊού κρίνεται σκόπιμο να γίνει ένας αναγκαίος διαχωρισμός σε δύο βασικές κατηγορίες/πεδία δράσης. Η πρώτη αφορά όλα τα μέτρα εκείνα που πρέπει να ληφθούν υπό μορφή διαδικασιών προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη ασφάλεια στο χώρο εργασίας σε σχέση με εξωγενείς παράγοντες κινδύνου.

Η δεύτερη αφορά στη χρήση μέσων ατομικής προστασίας από τους εργαζόμε-

νους προκειμένου να διασφαλιστεί σε ατομικό επίπεδο η ελάττωση του κινδύνου μετάδοσης του ιού.

Στην πρώτη κατηγορία εμπίπτουν όλα τα μέτρα και οι κανόνες λειτουργίας που κάθε εργοτάξιο θα κληθεί να εφαρμόσει ως εσωτερικές διαδικασίες προκειμένου να θωρακιστεί από το ενδεχόμενο προσβολής του ιού στο προσωπικό του.

Να τονίσουμε σε αυτό το σημείο ότι τα περισσότερα μέτρα αυτού του είδους, προκειμένου να ανταποκρίνονται ουσιαστικά στις ανάγκες κάθε εταιρίας, κρίνεται σκόπιμο να έχουν μορφή προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες του κάθε έργου ή εργοταξίου παρά υποχρεωτικό και ενιαίο χαρακτήρα. Τέτοια μέτρα αποτελούν τα εξής:

Η διασφάλιση σταθερού εργατικού προσωπικού καθώς και η λήψη μέτρων εννιμότητας προκειμένου το προσωπικό να τηρεί μια υπεύθυνη στάση τόσο εντός όσο και εκτός του χώρου εργασίας προς αποφυγή της προσβολής του καθενός προσωπικά από τον ιό και της μετάδοσής του εντός της ομάδας. Οι προεκτάσεις μιας τέτοιας διευρυμένης φιλοσοφίας προστασίας από τον ιό περιλαμβάνουν την εκπαίδευση των ερ-

γαζόμενων ώστε να αποφεύγουν κάθε δραστηριότητα που μπορεί να εγκυμονεί κινδύνους μετάδοσης του ιού, δηλαδή μια εκπαίδευση που θα αναδείξει την ατομική ευθύνη του κάθε εργαζόμενου προκειμένου να επιτευχθεί η προστασία της εργασιακής ασφάλειας αλλά και της υγιεινομικής ασφάλειας του ιδίου, των συναδέλφων του και του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

Άλλα μέτρα που θα μπορούσαν να ληφθούν σε αυτά τα πλαίσια είναι ο διαχωρισμός ομάδων εργασίας, προκειμένου σε περιπτώσεις όπου εμφανιστούν θετικά περιστατικά να απομονώνεται η συγκεκριμένη ομάδα αλλά να μην σταματάει το έργο. Βασική διαδικασία ατομικής προστασίας αποτελεί η αλληλαγὴ ρουχισμού αμέσως μετά την εργασία και την επαφή με κόσμο και το πλύσιμο του ρουχισμού σε ικανοποιητική θερμοκρασία για την εξόντωση του ιού.

Σε γενικές γραμμές δεν υφίστανται σαφείς κατευθύνσεις ως προς την υιοθέτηση συγκεκριμένων διαδικασιών, πέραν της επιβεβλημένης τήρησης απόστασης ανάμεσα στους εργαζόμενους, αλλά συνίσταται η θέσπιση τέτοιων διαδικασιών σε επίπεδο εταιρίας, ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες της, προκειμένου να διασφαλιστεί η μέγιστη ασφάλεια και η απρόσκοπτη λειτουργία της.

Σε ότι αφορά στη χρήση των μέσων ατομικής προστασίας, αυτή επιβάλλεται ιδίως σε χώρους όπως τα εργοτάξια, όπου συχνά η φύση του αντικειμένου απαιτεί την εργασία ατόμων σε ομάδες. Τέτοια μέσα σε σχέση με την προστασία από τον κορωνοϊό είναι τα εξής:

Πρωτίστως, η χρήση κατάλληλης μάσκας η οποία προστατεύει τόσο τον χρήστη από τυχόν μολυσματικά σωματίδια στον εισπνεόμενο αέρα, όσο και τους γύρω του από τη διασπορά σταγονιδίων διαμέσου της στοματοφαρυγγικής ή ρινικής οδού.

Κατάλληλη μάσκα για την επίτευξη της απαραίτητης προστασίας αποτελεί μία μάσκα επιπέδου φίλτραρίσματος σωματιδίων ffp2, ffp3. Όλες αυτές οι μάσκες οφείλουν να συμμορφώνονται προς το πρότυπο EN149:2001.

Οι συγκεκριμένες μάσκες διαθέτουν δυνατότητα δέσμευσης του 95 % και 99% των σωματιδίων αντίστοιχα. Αποτελούν τις εγκεκριμένες από τον ΠΟΥ και τους εθνικούς αρμόδιους φορείς μάσκες για τον φραγμό της μετάδοσης της νόσου COVID-19 διαμέσου της αναπνευστικής οδού. Αντίστοιχες αυτών μάσκες οι οποίες κυκλοφορούν στην αγορά είναι οι εξής: η N95 που αποτελεί το αμερικάνικο πρότυπο της ευρωπαϊκής ffp2 και η αντίστοιχη KN95 που αποτελεί το κινεζικό.

Οι εταιρίες που προβαίνουν στη αγορά τέτοιων μασκών θα πρέπει να διασφαλίζουν

από τους προμηθευτές τους ότι αυτές διαθέτουν τα απαραίτητα πιστοποιητικά CE ή declaration of conformity όπου θα αναγράφεται και η συγκεκριμένη κλίση φραγμού μικροσωματιδίων.

Πολύ σημαντική για την επίτευξη της απαραίτητης προστασίας είναι η σωστή χρήση της μάσκας η οποία έγκειται στη σωστή τοποθέτηση, καλή εφαρμογή και ορθό χειρισμό από τον χρήστη. Η μάσκα θα πρέπει να τοποθετείται και να αφαιρείται πάντα με καθαρά χέρια και μετά τη χρήση απολυμαντικού υγρού.

Κατά την τοποθέτησή της θα πρέπει να διαμορφώνεται κατάλληλα το έλασμα στην κορυφή της μύτης προκειμένου να έχει καλή εφαρμογή. Μεγάλη σημασία έχουν τα λάστιχα της μάσκας τα οποία πρέπει να είναι ικανοποιητικά σφικτά, ώστε να εξασφαλί-

ζουν την επίτευξη αεροστεγούς περιβάλλοντος εσωτερικά της περιμέτρου της μάσκας.

Η αποφυγή απωλειών αέρα από τη μη ορθή εφαρμογή στην περίμετρο της μάσκας αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα προστασίας καθώς όλος ο εισπνεόμενος αέρας πρέπει να περνάει μέσα από τα φίλτρα της μάσκας και όχι να διαφεύγει περιμετρικά.

Η μάσκα καλό θα είναι να φοριέται καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου ενώ θα πρέπει να αποφεύγεται η απόθεσή της σε οποιαδήποτε επιφάνεια καθώς υπάρχει κίνδυνος επιμόλυνσής της.

Πολλές από τις μάσκες φέρουν βαλβίδα εκπνοής η οποία βοηθάει στην άνεση του χρήστη καθώς εκτονώνει τη συσσώρευση θερμότητας στο εσωτερικό της μάσκας. Η βαλβίδα εκπνοής είναι έτσι κατασκευασμένη ώστε ο εκπνεόμενος

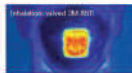
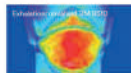
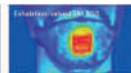

Disposable N95 Particulate Respirator

Cool Flow™ Valve, A Breath of Fresh Air.

Visible from outside: the comfort difference with 3M™ Cool Flow™ valve

The colors in the thermal images below show the change in surface temperature of the respirators as the model inhales and exhales.

Inhalation Exhalation

The Cool Flow valve's efficiency in keeping breathing cool and comfortable has been demonstrated through testing*: the atmosphere inside a respirator with a Cool Flow valve is on average 4.2°C cooler than the similar product without the valve.

This makes Cool Flow valved respirators ideal for long periods of wear, especially where conditions are hot, humid or physically demanding.

To learn more and see the Cool Flow valve in action, visit www.3m.com.au/CoolFlow or www.3m.co.nz/CoolFlow.

* Testing conducted in a 3M laboratory. Testing protocol, data generation and conclusions were reviewed and approved by an expert from The University of Minnesota. The testing performed by 3M is not a part of the testing and certification conducted by NIOSH.

Expel heat as you exhale it

- Unique proprietary design
- Seals during inhalation
- Easily opens during exhalation
- Aerodynamically designed valve cover
- Directs airflow away from your eyes and face to help reduce eyewear fogging

3M™ 9010V Disposable Respirator (N95)

Comfort meets convenience. All the great features of 3M 9010, plus a comfortable foam face seal. Its design helps protect against certain non-oil based particles.

Noseclip

Adjustable noseclip helps provide a custom fit and secure seal.

3M™ Cool Flow™ Valve

Helps make breathing easier and helps reduce heat build-up for cool, dry comfort.

Fiat Folded Respirator

Easy to carry and store. Individually packaged. *Only available on 3M 9010V.

3M™ 8511 Disposable Respirator (N95)

- Is uniquely designed to help provide protection against certain non-oil based particles
- Designed to help deliver classic N95 respiratory protection with the addition of the proprietary 3M™ Cool Flow™ Valve

3M™ 8210V Disposable Respirator (N95)

- Designed to help deliver classic N95 respiratory protection with the addition of the proprietary 3M™ Cool Flow™ Valve
- An economical choice for hot/humid work settings or longer periods of wear

αέρας να μη διαχέεται αλλήλ να αποκτά κατεύθυνση προς τα κάτω. Σε αντίθεση με όσα τυχόν ακούγονται για την επικινδυνότητα διασποράς του ιού μέσω της βαλβίδας εκπνοής, η ύπαρξη της εγγυάται την άνεση του χρήστη άρα και τη συμμόρφωση του με τη χρήση μάσκας κατά το χρόνο εργασίας, ενώ ταυτόχρονα η χρήση μάσκας από όλη τα μέλη της ομάδας ούτως ή άλλως διασφαλίζει τη μη εισπνοή μολυσματικών σωματιδίων. Στις μάσκες πολύ υψηλής προστασίας ffr3 όλοι οι γνωστοί κατασκευαστές τοποθετούν βαλβίδα εκπνοής, καθώς διαφορετικά η χρήση της θα ήταν ανυπόφορη.

Η χρήση της απλής μάσκας, γνωστής και ως χειρουργικής, δε διασφαλίζει το χρήστη από τον κίνδυνο εισπνοής μολυσματικών σωματιδίων, καθώς δεν κάνει περιμετρική εφαρμογή. Η χρήση αυτής της μάσκας αποτρέπει μόνο τη διασπορά σταγονιδίων από τον χρήστη στον περίγυρό του.

Η χρήση προστατευτικών γυαλιών ή ασπίδων προσφέρει έναν ακόμα φραγμό προστασίας προς τον χρήστη από αιωρούμενα μολυσματικά σωματίδια προστατεύοντας κυρίως τους βλεννογόνους των ματιών, αλλήλ και στην περίπτωση της χρήσης ασπίδας ολόκληρο το πρόσωπο και την εξωτερική επιφάνεια της μάσκας.

Η χρήση γαντιών μιας χρήσης ενδεχομένως κρίνεται σκόπιμη σε χώρους που χρησιμοποιούνται από πολλή άτομα όπως κουζίνες, τουαλέτες, μεταφορικά μέσα, αλλήλ σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά την προστασία που παρέχει το συχνό πλύσιμο των χεριών και η αποφυγή επαφής τους με το πρόσωπο.

Στην επιλογή γαντιών κατάλληλων για την προστασία από την επαφή με τον κορωνοϊό καλό είναι να επιλέγεται πρωτίστως το γάντι νιτριλίου, έναντι άλλων υλικών, όπως το βινύλιο ή το λάτεξ. Το νιτρίλιο είναι υποαλλεργικό, προστατεύει ταυτόχρονα και έναντι χημικών ουσιών, ενώ κρίνεται απαραίτητο να διαθέτει και πιστοποίηση προτύπου EN473-5 που διασφαλίζει την αδιαπερατότητα του από ιούς και άλλους παράγοντες βιολογικού κινδύνου.

Η χρήση αντισηπτικού συνιστάται όπου η δυνατότητα πλύσιματος χεριών δεν είναι άμεσα διαθέσιμη, ενώ παράλληλα, η ύπαρξη αντισηπτικού σε όλους τους κοινόχρηστους χώρους κρίνεται απαραίτητη. Οι εταιρίες που προμηθεύονται αντισηπτικά οφείλουν να ζητούν από τους προμηθευτές τους τον τεχνικό φάκελο του προϊόντος που θα πρέπει είτε να διαθέτει πιστοποίηση βιοκτόνου από τον ΕΟΦ, είτε άδεια από το γεωικό χημείο του κράτους ως καθαριστικό χεριών με ήπια αντισηπτική δράση και σε κάθε περίπτωση περιεκτικότητα αλκοόλης άνω του 65%. Είναι συχνές οι ανακλήσεις προϊόντων αντισηπίας χεριών τον τελευταίο καιρό λόγω ακαταλληλότητας.

Είναι σημαντικό η προμήθεια τέτοιων προϊόντων να γίνεται από αξιόπιστες εταιρίες με διαχρονική παρουσία στην αγορά αντισηπτικών και απολυμαντικών, ώστε να διασφαλίζεται τόσο η ασφάλεια των εργαζομένων από τη χρήση ενός ποιοτικού προϊόντος φιλικού προς το δέρμα, όσο και η δραστηριότητα του σκευάσματος έναντι των ιών.

Καίριο παράγοντα διαβάθμισης κινδύνου μετάδοσης του ιού αποτελεί το εκάστοτε περιβάλλον εργασίας. Το ανοιχτό περιβάλλον ενέχει πάντα τους λιγότερους κινδύνους διασποράς του ιού, έτσι ένα υπαίθριο εργοτάξιο αποτελεί τον ασφαλέστερο χώρο εργασίας ενώ ένας κλειστός χώρος ενέχει περισσότερες πιθανότητες μετάδοσης της νόσου. Σε επίπεδο μέσων ατομικής προστασίας, όπως προαναφέρθηκαν, δεν υπάρχει περιθώριο μεγάλης διαφοροποίησης ανάμεσα στα δύο αυτά περιβάλλοντα. Εφόσον, υπάρχει ομαδική εργασία του προσωπικού, τα μέτρα πρέπει να λαμβάνονται ανεξαρτήτως.

Εξάιρεση αποτελεί η ανάγκη για μεγαλύτερη διαθεσιμότητα αντισηπτικού υγρού σε ένα κλειστό περιβάλλον όπου η επαφή

με τυχόν μολυσμένες επιφάνειες να είναι πιο συχνή.

Σε αυτή την περίπτωση και ιδίως όταν πρόκειται για χώρους όπου διέρχονται ή εργάζονται αρκετοί άνθρωποι κρίνεται σκόπιμη και η χρήση ενός κατάλληλου απολυμαντικού επιφανειών. Σε περίπτωση που η εργασία διενεργείται σε χώρο υψηλής επικινδυνότητας όπως ένας χώρος νοσηλείας ή δημόσιοι χώροι που χρησιμοποιούνται από μεγάλο αριθμό πληθυσμού κρίνεται σκόπιμη, όπου είναι εφικτή η χρήση ολόσωμης προστατευτικής στολής.

Η κατάλληλη στολή είναι η τύπου 5/τύπου 6 που προστατεύει τον χρήστη από μολυσματικά υγρά και είναι αδιαπέρατη από μικροσωματίδια. Επιπρόσθετα, στα πλαίσια της διασφάλισης της υγιεινής ενός κλειστού χώρου, τόσο σε σχέση με την ποιότητα εισπνεόμενου αέρα, όσο και σε σχέση με την εξόντωση ιών και βακτηρίων σε όλες τις επιφάνειες, μπορεί να γίνει τοποθέτηση ενός απολυμαντή πλάσματος.

Η τεχνολογία πλάσματος αποτελεί την πλέον σύγχρονη μέθοδο αποστείρωσης και κλιβανισμού στον ιατρικό χώρο και παρέχει μια πρωτοποριακή επιλογή στην επίτευξη της απολύμανσης χώρων και ατμόσφαιρας. Μια τέτοια συσκευή, με τη χρήση εξειδικευμένων φίλτρων και ριχνιών UV, σε συνδυασμό με την έκλυση πλάσματος, επιτυγχάνει τον πλήρη καθαρισμό του αέρα ενός χώρου, την αποδόμηση οσμών, παθογόνων μικροοργανισμών και ιών. Παράλληλα, η διάχυση πλάσματος στο χώρο διασφαλίζει την απολύμανση όλων των εκτεθειμένων επιφανειών.

Μπορεί να υπολογιστεί το μέσο κόστος προστασίας έναντι του ιού, ανά εργαζόμενο σε μηνιαία βάση; Και πόσο ικανοποιητική θα είναι η επάρκεια της αγοράς στον αναγκαίο εξοπλισμό, ώστε να τηρούνται απαρεγκλίτως οι σχετικές προδιαγραφές ασφάλειας;

Το κόστος χρήσης μέσων ατομικής προστασίας ανά εργαζόμενο κυμαίνεται ανάλογα με τη συνολική ποσότητα μέσων ατομικής προστασίας που θα αγοραστούν από μία εταιρία αλλήλ και την επιλογή προϊόντων διάφορων κατασκευαστών. Σε γενικές γραμμές είναι δύσκολο να αποτυπωθεί, παρά μόνο από την εκάστοτε εταιρία που θα αναζητήσει να προμηθευτεί τα εν λόγω είδη ανά δεδομένη χρονική στιγμή.

Οι δυσκολίες στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και παραγωγή, καθώς και η αυξημένη ζήτηση των τελευταίων μηνών, έχουν φέρει σημαντικές ανατιμήσεις στα είδη αυτά οι οποίες σταδιακά εξομαλύνονται

καθώς αποκαθίσταται μία σχετική επιστροφή στην ομαλότητα. Ως προς την επάρκεια των ειδών δεν παρατηρούνται πλέον φαινόμενα ελλείψεων σε κανένα από τα προαναφερθέντα είδη παρά μόνο στα γάντια, η οποία αναμένεται να αποκατασταθεί στα μέσα του καλοκαιριού. Έτσι με βάση τα παρόντα δεδομένα, διαφαίνεται πως κάθε χώρος εργασίας θα μπορεί να διαθέτει τα απαραίτητα μέσα προστασίας για την ασφάλεια των εργαζομένων.

Όταν μιλάμε για test κορωνοϊού, το πρώτο ερώτημα που αναμένουν όλοι να απαντηθεί, είναι πόσο αξιόπιστα είναι τα test αυτά και ποιος είναι ο ακριβής ρόλος τους στην αλυσίδα ενεργειών αντιμετώπισης της επέκτασής του ιού;

Τα test μέχρι σήμερα εμπίπτουν σε δύο βασικές κατηγορίες. Πρόκειται για το μοριακό έλεγχο, προκειμένου να διαγνωσθεί η ύπαρξη του ίδιου του ιού στον ανθρώπινο οργανισμό και τα test αντισωμάτων, γνωστά και ως γρήγορα test, που ανιχνεύουν την ύπαρξη αντισωμάτων κατά του ιού στον οργανισμό.

Ο μοριακός έλεγχος απαιτεί καλά εξοπλισμένα εργαστήρια, εξειδικευμένο προσωπικό και αντιδραστήρια, καθιστώντας υψηλό το κόστος διενέργειάς του αλλή και περισσότερο χρονοβόρο. Επιπρόσθετα, η λήψη φαρυγγικού και ρινικού επιχρίσματος αποτελεί ειδική διαδικασία.

Σε αντίθεση με τα test μοριακού ελέγχου που εντοπίζουν το RNA, δηλαδή την ταυτότητα του ιού, τα ειδικά test αντισωμάτων εντοπίζουν τα αντισώματα που παράγει ο οργανισμός όταν προσβάλλεται από τον ιό. Η τεράστια ωφέλεια που προσφέρει το test έγκειται στην ικανότητά του να ανιχνεύσει τόσο τα αντισώματα στον οργανισμό όταν η λοίμωξη είναι ενεργή (IgM), όσο και τα αντισώματα που εμφανίζονται αργότερα, τα λεγόμενα αντισώματα μνήμης (IgG), που παραμένουν στον οργανισμό και αφού έχει καταπολεμηθεί ο ιός, παρέχοντας προστασία από νέα προσβολή.

Η συγκεκριμένη γνώση αποτελεί πολύτιμη πληροφορία για την αξιολόγηση του σταδίου της νόσου στο οποίο βρίσκεται κάποιος που έχει προσβληθεί. Ταυτόχρονα, η δυνατότητα του test να ανιχνεύει τα αντισώματα μνήμης που προκαλούν ανοσία, είναι ιδιαίτερα χρήσιμη καθώς μπορεί να αναγνωρίσει τους ανθρώπους που έχουν αναπτύξει ανοσία στον ιό και επομένως θα μπορούσαν να αποτελέσουν το φράγμα της κοινότητας ανάμεσα στους νοσούντες και τους μη νοσήσαντες, ιδίως σε χώρους εργασίας.

Παράλληλα, η δυνατότητά του να ανιχνεύσει τους ασυμπτωματικούς ασθενείς, οι οποίοι, παραμένοντας αδιάγνωστοι, θα μετέδιδαν περαιτέρω τον ιό, αποτελεί ένα πολύ σημαντικό όπλο στον περιορισμό της μετάδοσης της νόσου, ιδίως στο εργασιακό περιβάλλον, όπου η καθημερινή ομαδική εργασία εγκυμονεί αυξημένο τέτοιο κίνδυνο.

Πολύ σημαντικό πλεονέκτημα αυτής της μορφής test για χρήση της σε χώρους εργασίας αποτελεί το γεγονός ότι δεν απαιτείται κανένας εξοπλισμός για τη διενέργειά της, άρα μπορεί να πραγματοποιηθεί σε κάθε εργασιακό περιβάλλον. Ενώ, ταυτόχρονα η χρήση σταγόνας δακτυλικού αίματος που απαιτείται για τη διάγνωση, σε αντίθεση με τη λήψη φαρυγγικού και ρινικού επιχρίσματος, ενέχει ελάχιστους κινδύνους μετάδοσης της νόσου.

Το test δίνει αποτέλεσμα σε 10 μόλις λεπτά, επομένως όντας κατά πολύ γρηγορότερο και οικονομικότερο από ένα μοριακό test μπορεί να αποτελέσει τη λύση επιλογής από εταιρίες που κρίνουν σκόπιμο τον έλεγχο του προσωπικού τους με το χαμηλότερο δυνατό κόστος και την αμεσότερη πρόσβαση στο αποτέλεσμα.

Τέτοια test χρησιμοποιούνται ευρέως σε διάφορες χώρες, όπως η Ιταλία, η Ισπανία, η Αυστρία και η Βρετανία, για την ανίχνευση της διασποράς της νόσου στην κοινότητα, την εύρεση ασυμπτωματικών περιστατικών και την ανοσολογική εκτίμηση του πληθυσμού. Τα test ειδικών αντισωμάτων που εισάγονται στην Ελλάδα από την εταιρεία μας, έχουν διατεθεί μεταξύ άλλων σε νοσοκομεία, ιδιωτικά ιατρεία και μικροβιολογικά εργαστήρια, αλλή και στη βιομηχανία, ναυτιλία και τον τουριστικό - ξενοδοχειακό κλάδο. Το προϊόντα είναι πιστοποιημένο με CE IVD και γνωστοποιημένα στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων.

Σχετικά με την αξιοπιστία τέτοιων test, είναι γεγονός πράγματι ότι αυτή κυμαίνεται από κατασκευαστή σε κατασκευαστή, ενώ υπάρχουν περιπτώσεις όπου βρέθηκε ότι είναι σχετικά χαμηλή και άρα όχι ασφαλή για τη διενέργεια έγκυρης διάγνωσης. Υπάρχουν test όπου κατά δήλωση του κατασκευαστή, μετά από τη διενέργεια σχετικών μελετών, διαθέτουν 99,6% ακρίβεια και test που διαθέτουν 85%.

Σημαντικές παράμετροι για τον καθορισμό της αξιοπιστίας του test είναι η ειδικότητα -το να αντιληφθεί τα αντισώματα του συγκεκριμένου ιού και όχι κάποιου παρεμφερούς- και η ευαισθησία -το ποσοστό δηλαδή των αντισωμάτων που χρειάζεται για να ανιχνεύσει την αντίδραση του οργανισμού. Η συζήτηση που έχει ήδη ανακύψει στη χώρα μας σχετικά με την αξιοπιστία ή μη τέτοιων test έχει σημασία προκειμένου να

γίνει επιλογή των κατάλληλων test που θα χρησιμοποιηθούν.

Η ύπαρξη πολλαπλών μελετών από ανεξάρτητα εργαστήρια και φορείς, αποτελεί ένα βασικό κριτήριο για την επιλογή ενός γρήγορου test με την απαιτούμενη αξιοπιστία. Αντιστοίχως, test που δε διαθέτουν τέτοιες μελέτες, ιδίως από ευρωπαϊκούς φορείς, καλό είναι να αποφεύγονται.

Μία παράμετρος που τέθηκε έντονα ως προς την αξιοπιστία των test αντισωμάτων αφορά στο χρόνο εμφάνισης τους από τον προσβεβλημένο από Covid-19 οργανισμό και επομένως την καθυστέρηση ανίχνευσής τους από ένα test αντισωμάτων. Κάθε άνθρωπος έχει άλλη στιγμή έναρξης παραγωγής αντισωμάτων.

Έτσι τα αντισώματα για το αντίστοιχο χρονικό διάστημα δεν ανιχνεύονται ούτε με μέθοδο ELISA (την εργαστηριακή μέθοδο ανίχνευσης αντισωμάτων) ούτε με rapid test βάσει της βιβλιογραφίας. Συμπληρωματικά πρέπει να αναφερθεί ότι ο αριθμός τους είναι ανάλογος της βαρύτητας της νόσου, το αντίσωμα IgM ανιχνεύεται πρώτο και ακολούθως εμφανίζεται το αντίσωμα IgG.

Όλα τα test διαθέτουν ένα παράθυρο κατά το οποίο από την προσβολή του οργανισμού από κορωνοϊό ως την εξέλιξή του σε ανιχνεύσιμα επίπεδα, το αποτέλεσμα της εξέτασης θα προκύπτει αρνητικό. Βάσει της βιβλιογραφίας μπορεί να υπάρχει περίοδος της τάξης των τριών έως πέντε ημερών που ακόμα και το μοριακό test να έχει αποτέλεσμα ψευδώς αρνητικό ενώ ο ασθενής είναι ήδη φορέας της νόσου.

Συμπερασματικά, αξίζει να αναφερθεί ότι κάθε διαγνωστική μέθοδος έχει πλεονεκτήματα και περιορισμούς. Αυτό δεν αποτελεί κριτήριο αξιοπιστίας της κάθε μεθόδου, ενώ αν κάτι τέτοιο λειτουργούσε αποτρεπτικά τότε η μόνη επιλογή θα ήταν η μη διενέργεια test, που αντίκειται στις διεθνείς κατευθύνσεις αλλή και στην κοινή λογική για την ασφαλή επανεκκίνηση της οικονομικής δραστηριότητας.

Η διαδικασία του test για κορωνοϊό πως μπορεί να συμβάλει στην ασφαλή λειτουργία ενός εργοταξίου; Πόσο συχνά θα πρέπει να επαναλαμβάνεται και κατά πόσον μπορεί να καθυφθεί η σχετική ζήτηση;

Η ανάγκη διενέργειας test κρίνεται σκόπιμη για κάθε εργασιακό περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου του εργοταξίου, όπου υπάρχει υψηλή συγκέντρωση εργαζομένων, ομαδική εργασία και χρήση κοινών εγκαταστάσεων. Η συμβολή του test στην ασφαλή λειτουργία του εργασιακού περιβάλλοντος έγκειται πρωτίστως στη διενέρ-

γεια ενός γενικού ελέγχου του προσωπικού που θα εντοπίσει τυχόν φορείς της νόσου ή και θεραπευμένους, καθώς και φορείς αντι-σωμάτων μνήμης.

Αυτό αποτελεί και το βασικό εργαλείο για τη λήψη αποφάσεων τυχόν περιορισμού/καραντίνας ή την σύσταση των ομάδων εργασίας ή ακόμα και την τοποθέτηση των ατόμων με ανοσία σε θέσεις όπου απαιτείται η επικοινωνία και η επαφή μεταξύ των ομάδων.

Επίσης, η διενέργεια τέστ μπορεί να λειτουργήσει ως ένας ψυχολογικός παράγοντας δημιουργίας αισθήματος ασφάλειας στο προσωπικό, ενώ ταυτόχρονα όταν αυτό χρησιμοποιείται σε περιπτώσεις, όπου υπάρχει, η υποψία ότι κάποιος εργαζόμενος ή κάποιος από το περιβάλλον του νοσεί ή έχει νοσήσει η διενέργεια τεστ μπορεί να άρει τις όποιες υποψίες και να συνεισφέρει στην ελαχιστοποίηση τυχόν χρόνου απουσίας

από την εργασία.

Στο θέμα της συχνότητας, της επανάληψης ενός τεστ στον χώρο εργασίας αρχικά κρίνεται σκόπιμη η διενέργεια του σε όλο το προσωπικό πρώτης έναρξης εργασίας μετά από τυχόν περίοδο παύσης εργασίας ή σε όλο το νέο προσωπικό που καλείται να ενταχθεί στην ομάδα. Περαιτέρω, κρίνεται σκόπιμη η επαναληπτική διενέργεια τεστ κατά την κρίση της επιχείρησης σε χρονικά διαστήματα 5 έως 7 ημερών που αποτελούν και τον μέσο χρόνο ανάπτυξης αντισωμάτων από τον οργανισμό σε περίπτωση προσβολής από κορωνοϊό.

Σε σχέση με την επάρκεια τεστ αντισωμάτων σε ικανοποιητική ποσότητα για την κάλυψη των αναγκών των τεχνικών κατασκευαστικών εταιριών, αλλά και όλων των παραγωγικών φορέων της χώρας τίθεται απαραίτητως η ανάγκη πρόβλεψης για το επόμενο χρονικό διάστημα των ποσοτήτων

που κάθε επιχείρηση θα χρειαστεί, καθώς η ζήτηση είναι ιδιαίτερα αυξημένη και η παράδοση από τους κατασκευαστές προς του διανομείς ιατροτεχνολογικών προϊόντων γίνεται επίσης κατόπιν προπαραγγελίας σε χρονικό διάστημα που με την παρούσα ζήτηση αγγίζει τις τέσσερις εβδομάδες από τη λήψη της παραγγελίας.

Παράλληλα, η διαταραχή στην παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα και στις υπηρεσίες μεταφορών κυρίως αεροπορικών που έχει προκύψει από το παγκόσμιο φαινόμενο της νόσου COVID19 προκαλούν επιπρόσθετες καθυστερήσεις στην παράδοση των προϊόντων.

- Μέσα ατομικής προστασίας (μάσκες, γάντια, ολόσωμες φόρμες κλπ)
- Υψηλής αξιοπιστίας Rapid Test αντισωμάτων κορωνοϊού SARS-CoV-2
- Αντισηπτικά
- Απολυμαντές αέρα εσωτερικών χώρων

BlueMed

ΕΜΠΟΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Κολοκοτρώνη 25 και Γενναδίου, 553 37, Θεσσαλονίκη
2310 914 313

info@bluemedical.gr

www.bluemedical.gr • <https://b2b.bluemedical.gr>

3M Επίσημος
διανομέας

Οικονομικές - Κοινωνικές προοπτικές Lockdown/Επανεκκίνηση Η άλλη οπτική γωνία

Αποτύπωση συνθηκών κορονοϊού

Τα μέτρα που πάρθηκαν στις Δυτικές κοινωνίες κατέστρεψαν τα όνειρα μίας τουλάχιστον ολόκληρης γενιάς, χωρίς δικαίωμα επιλογής. Οι ευπαθείς ομάδες ενδεχομένως θα μπορούσαν να απομονωθούν με άλλους τρόπους και οι «έχοντες» να φροντίσουν για τον εαυτό τους. Μέγιστη δυνατή ατομική προσοχή τους επόμενους μήνες για τους άνω των 60 ετών καθώς το συνολικό ποσοστό θνησιμότητας είναι πολύ μικρό συνολικά (<0,3%) αλλά συγκεντρώνεται στο σύνολο του στις μεγάλες ηλικίες.

Οι κοινωνίες/ κράτη όμως πρέπει να διακρίνονται για την μέριμνα των ασθενέστερων οικονομικών / κοινωνικών τάξεων, τις οποίες εντελώς υποκριτικά ικανοποίησαν με επιδόματα. Απόλυτα λήθος ή σκόπιμος ο χειρισμός με το κλείσιμο των οικονομιών. Μιλάμε για κυβερνητικά πειράματα κοινωνικής συμπεριφοράς σε ολόκληρωτισμό (G.Orwell - A.Huxley).

Η ταχύτητα διασποράς του ιού είναι τρομακτική, ακόμη και με εφαρμογή περιορισμών εντυπωσιάζει. Η εξάπλωση του ιού φυσικά δεν είναι χρονικά παράλληλη παγκοσμίως. Η ευρύτατη διενέργεια τεστ σε πολύ πρώιμο στάδιο εξάπλωσης επιτρέπει την απογραφή σχετικά αληθοφανούς διαγράμματος διασποράς και την επιβράδυνση ανάπτυξης αυτής με απομόνωση των κρουσμάτων, όπως προκύπτει από τα διαγράμματα Ρωσίας και Εμιράτων που διενεργούν μεγάλο αριθμό τεστ, αλλά και την καλύτερη προσέγγιση του αριθμού θανάτων προς κρούσματα. Οι ρυθμοί μεγέθυνσης που προκύπτουν ανέρχονται σε 2πλησιασμό ανά 4-5μέρες. Στην Ρωσία προκύπτει 45πλησιασμός τον Απρίλιο (με μέτρα).

Το ποσοστό θανάτων προς κρούσματα ανέρχεται σε 1% για την Ρωσία και 0,45% στις χώρες του Κόλπου, που με υπόθεση dark figure 2-3, οδηγεί σε αριθμό θανάτων <0,3% κάτι που επιβεβαιώνει και το πόρι-

**Κωνσταντίνος
Σταματογιαννης**

**Οικονομοτεχνικός Σύμβουλος
Π.Ε.Σ.Ε.Δ.Ε.**

Οικονομικός Αναλυτής -
Διπλ. Οικονομολόγος - Μνχ/γος Μνχ/κός

σμα της Γερμανικής μελέτης περί 0,37% overall. Τα κρούσματα **μετά την χαλάρωση** καραντίνας σε Γερμανία, Αυστρία (14/4) αλλά και Σιγκαπούρη **εμφανίζουν και πάλι άνοδο**. Ο ιός φυσικά μετά από ένα διάστημα ύφεσης, (μέτρα απομόνωσης), θα επανέλθει βίαια με το άνοιγμα των οικονομιών/χωρών καθώς η ανάπτυξη του στις «απολίτιστες» χώρες (6Δις πληθυσμού σε σύνολο 7,8 Δις στον πλανήτη) δεν μπορεί να ανασχεθεί, αλλά ούτε και να διαπιστωθεί ο βαθμός έκθεσης, καθώς οι χώρες αυτές διαθέτουν υποτυπώ

Το Death rate είναι λογικά ίδιο στις Δυτικοευρωπαϊκές χώρες (συνεχής ανάμιξη γονιδιακά παρόμοιων φυλών εδώ και 10 αιώνες τουλάχιστον. Το Recovery rate Γερ-

μανίας/Αυστρίας των εκάστοτε διαγνώσεων προ 12μέρου υπερβαίνει το 90%. Ακόμη και με την χαμηλότερη υπόθεση dark figure 7 συνεπώς **το 99%** των infected είναι βέβαιο ότι **δεν πεθαίνει**. Πιθανόν μέχρι σήμερα 65-100 εκ κρούσματα (5,5εκ. διαγνώσεις-dark x12-18), με 340.000 θανάτους συνεπάγεται death rate 0,34% έως 0,5% των κρουσμάτων. Οι θάνατοι φέτος παγκοσμίως (22/5/20 140days) ανέρχονται σε 23εκ.

Οι αριθμοί αυτοί κάνουν τους θανάτους από κορονοϊό/340.000 παγκοσμίως αμελητέους, αλλά χωρίς μέτρα και πλήρη διασπορά θα ήταν πιθανόν 5πλάσιοι. Θα προέκυπτε παγκόσμια αύξηση θανάτων κατά 6,5% περίπου, εκ των οποίων το μισό θα πέθαινε πιθανόν λόγω υποκείμενων νοσημάτων.

Οι ελπίδες ανακοπής το καλοκαίρι είναι απλά ελπίδες και μπορείτε να το διαπιστώσετε στα διαγράμματα διασποράς στις χώρες του Κόλπου που διενεργούν συστηματικά τεστ (Υπαρξη μέτρων) υπό θερμοκρασίες 28-42C (καλοκαίρι Ελλάδα).

Η μοναδική εφαρμόσιμη λύση θα ήταν πιθανώς η επιλογή της επίσημης ηλικίας συνταξιοδότησης κατά χώρα για απόλυτη καραντίνα / απαγόρευση εξόδου, με αυστηρότερες ποινές. Οικονομία κατά τα λοιπά απόλυτα ανοικτή χωρίς μάσκες και μέτρα - σε διάστημα 2-3 μηνών θα είχε επιτευχθεί σχεδόν πλήρης ανοσία και θα μπορούσαν να επανεξέλθουν και οι υπερήλικες σε ένα άνοσο/ ακίνδυνο περιβάλλον. Θα απαιτούσε δημιουργία βραχυπρόθεσμου συστήματος υποστήριξης / τροφοδοσίας για τους >67. Τα στοιχεία από Κίνα και Ιταλία ήταν επαρκή στα κέντρα εξουσίας για λήψη αποφάσεων. Η διαφορά της καμπύλης μολύνσεων με και χωρίς μαζικά τεστ αποτυπώνεται στην σύγκριση Αυστρίας/Εμιράτων.

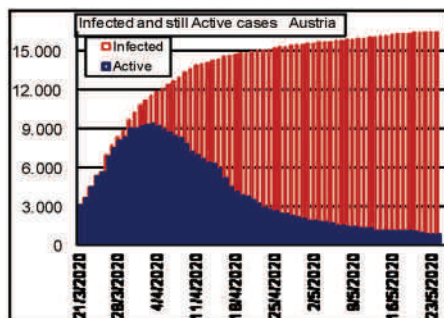
Ο χειρισμός που επιλέχθηκε κατέστρεψε τις χώρες χωρίς να επιτευχθεί αναχαίτιση του ιού. Αστείο το άνοιγμα των οικονομιών /χωρών με 5,5εκ επιβεβαιωμένα κρούσματα μέχρι σήμερα, και

>100.000 νέες μολύνσεις ημερησίως. Είναι αδύνατη η συνέχιση του τρόπου ζωής και του επιπέδου ευημερίας που έχει επιτευχθεί με μάσκες και προφυλάξεις σε ένα παγκοσμιοποιημένο σύστημα παραγωγής / διανομής/επικοινωνίας (δεν εννοώ απώλεια 5% αλλά πιθανόν 40-50% δηλαδή συνθήκες χειρότερες του 1929).

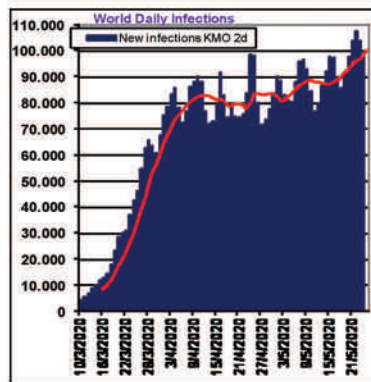
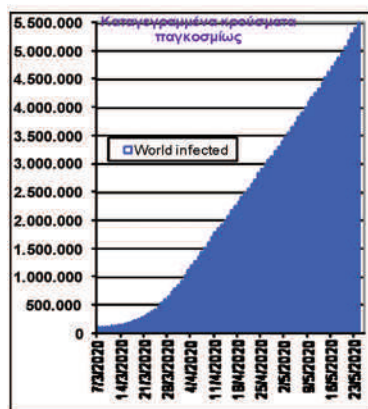
Ας γνωστοποιηθεί τουλάχιστον τώρα η αλήθεια, ότι δηλαδή θα πορευθούμε με απόλυτα ανοικτές κοινωνίες/οικονομίες και όποιος πεθάνει (ακριβώς όπως συμβαίνει με την γρίπη). Οι οικονομικές συνέπειες θα επηρεάσουν σχεδόν τα πάντα με μεγάλη αύξηση ανεργίας, πιθανή παγκόσμια μείωση μισθών Δημοσίου και συντάξεων, μείωση ενοικίων, πτώση τιμής ακινήτων, μείωση μεταφορών, τιμών ενέργειας, ραγδαία υποχώρηση τουρισμού, απαξίωση ιατρικών υπηρεσιών/συστήματος υγείας, μείωση παραγωγής / αλλά ακόμη ισχυρότερη μείωση κατανάλωσης.

Δυστυχώς στην επανεμφάνιση αυξημένων κρουσμάτων θα είναι αδύνατη η αντιμετώπιση του από χώρες που θα είναι παντελώς αποδυναμωμένες οικονομικά (σε 3 μήνες όχι σε χρόνια), με ανύπαρκτη δημόσια έσοδα και αδυναμία εκτέλεσης Προϋπολογισμού, με υπολειπόμενα νοσοκομεία λόγω έλλειψης πόρων και μεγάλο μέρος του πληθυσμού ήδη φτωχό και σε αναταραχή.

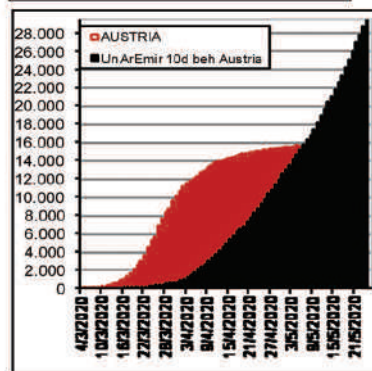
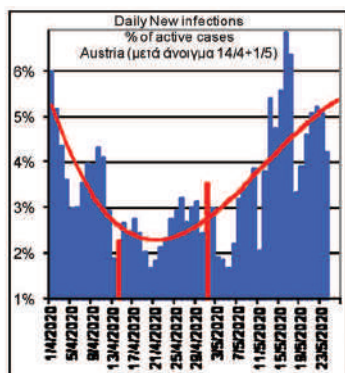
Deaths /day 160000		Deaths 2020 till 23/5 23 mil		
Date	Infected	Deaths	Period	Deaths
1/3	9000	Total		Period
16/3	100.000	4.000	16 days	
2/4	1.000.000	50.000	16 days	46.000
9/4	1.500.000	92.000	7 days	42.000
15/4	2.000.000	131.000	6 days	41.000
21/4	2.500.000	173.000	6 days	42.000
27/4	3.000.000	207.000	6 days	34.000
3/5	3.500.000	243.000	6 days	36.000
9/5	4.000.000	275.000	6 days	32.000
15/5	4.500.000	304.000	6 days	29.000
22/5	5.300.000	340.000	7 days	36.000

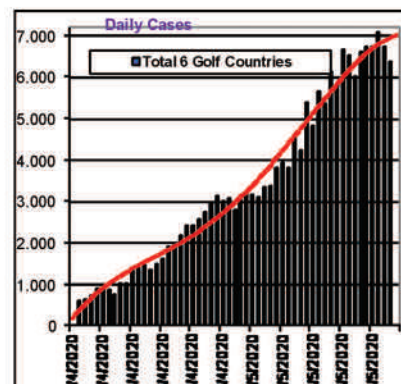
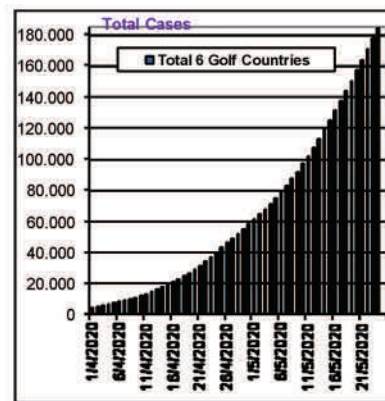
Παγκόσμιοι ρυθμοί αύξησης κρουσμάτων/θανάτων - Εμφάνιση κρουσμάτων/active Αυστρίας.

Ο παγκόσμιος αριθμός νέων ημερησίων κρουσμάτων αυξάνει συνεχώς παρά τα όποια μέτρα.

Νέα κρούσματα Αυστρίας μετά την επανεκκίνηση και διαφορά ρυθμών Αυστρίας/Εμιράτων.

Εμφάνιση κρουσμάτων Χωρών Αραβ. Κόλπου με εντατικά διαγνωστικά τεστ.

Οικονομική κατάσταση Αρχές 2020:

Υπερχρέωση (Ιδιωτική και Δημόσια) στις δημογραφικά γερασμένες Δυτικές ανεπτυγμένες χώρες, σε αναμονή αφορμής για την επόμενη τεράστια οικονομική κρίση μετά τους χειρισμούς νομισματικής / πιστωτικής επέκτασης στην κρίση του 2008.

Τα πάντα στην σημερινή λειτουργία του πλανήτη προσδιορίζονται από τα οικονομικά μέσα. Τα πάντα είναι χρήμα. Η λειτουργία της σημερινής κοινωνίας «Υπηρεσιών», με την διαβίωση των ανθρώπων κυρίως σε αστικά κέντρα, βασίζεται 100% στην παραγωγή προστιθέμενης αξίας / πλεονασμάτων, η αναδιανομή των οποίων (ασχέτως εφαρμοζόμενου πολιτικού μοντέλου) οδηγεί στην υψηλής ποιότητας διαβίωση που έχουμε φτάσει να θεωρούμε αυτονόητη και ακλόνητη. Παρακαλώ αναλογισθείτε ότι η αξία της ανθρώπινης ζωής είναι φαινόμενο των τελευταίων 50 ετών και μόνον.

Η πραγματική αξία της ανθρώπινης ζωής στις σημερινές μη παραγωγικές Δυτικές Κοινωνίες υπηρεσιών/ ασιφιλίας είναι Ο (μηδέν), αν οι κοινωνίες χάσουν την προστιθέμενη αξία προς αναδιανομή/ παύσουν να έχουν τα τεχνολογικά/ οικονομικά μέσα

υποστήριξης της ανθρώπινης ζωής. Τα εξαιρετικά αμειβόμενα και υψηλής εκτίμησης σήμερα επαγγέλματα του γιατρού, δικηγόρου, οικονομολόγου, μηχανικού απέκτησαν αυτήν την αξία στις σύγχρονες κοινωνίες με την αντίστροφη σειρά που τα αναφέρω παραπάνω και απειλούνται με κατάρρευση ακριβώς με την σειρά που τα αναφέρω.

Η καραντίνα των Δυτικών “πολιτισμένων” κυβερνήσεων του ανεπτυγμένου κόσμου, εφαρμόστηκε με βάση τον πολιτικό λαϊκισμό της τελευταίας δεκαετίας και την βραχυπρόθεσμη εκτίμηση της εκλογικής επιρροής. Υποθέτω ότι το σενάριο της οικονομικής/ πολιτικής νομενκλατούρας που κυβερνά τον πλανήτη μετά την λανθασμένη/ εκβιασμένη επιλογή του shutdown/καραντίνας, ήταν η κατάρρευση των οικονομιών και η πληθωριστική απαξίωση του συσσωρευμένου παγκοσμίου χρέους, χωρίς να χρεωθούν την καταστροφή κυβερνήσεις ή χρηματοοικονομικοί οίκοι και χωρίς κίνδυνο λαϊκής μορφής εξέγερσης.

Με την επιλογή που τελικώς προκρίθηκε, οι χώρες θα υποστούν πρωτοφανή ύφεση κατά περίπτωση έως 20-30% τον πρώτο χρόνο, με βέβαιη συνέχιση της ύφεσης και στην συνέχεια.

Τουλάχιστον όλες οι ελλειμματικές χώρες (σε επίπεδο παραγωγικού ισοζυγίου), σε περιβάλλον πληθωρισμού βασικών αγαθών και απαξίωσης/deflation των υπολοίπων (ευγενών) αγαθών, με πιθανότητα χρεοκοπιών και απροσδιόριστων συνεπειών για περισσότερες από 100 χώρες. Χρηματιστήρια και ακίνητα είναι πιθανόν να χάσουν μέχρι και το 80% της αξίας τους.

Όποιος πιστεύει στην ύπαρξη του **λεφτόδενδρου** (λεφτά υπάρχουν-δεν πληρώνω-θα τα πάρουμε από τους πλούσιους, θα πάμε στο Νομισματοκοπείο κλπ) δικαιούται να γελάσει με τις προβλέψεις μου. Καθότι δεν υπήρχε κάποιος πανίσχυρος **πεφωτισμένος** ηγέτης σε ΗΠΑ ή Ε.Ε. εννοώ φυσικά και όχι σε κάποια μικρή χώρα, οι κυβερνήσεις δεν είχαν τελικά άλλη επιλογή, εκτός από την λήψη μέτρων, καθότι οι θάνατοι θα προηγούνταν της οικονομικής καταστροφής, την οποία θα αδυνατούσαν να εξηγήσουν και να γίνουν πιστευτοί. Πιστεύω ότι το δίλημμα ανθρώπινες ζωές ή οικονομική καταστροφή αντιμετωπίστηκε πολύ ερασιτεχνικά, όπως δεν αρμόζει σε ανεπτυγμένες χώρες που επιθυμούν να παραμείνουν ανεπτυγμένες.

Σενάριο παγκόσμιας κυριαρχίας της Κίνας.

Γιατί έκανε λάθος επιλογή ο Trump;

Πιστεύω ότι η με οικονομικούς και στρατιωτικούς όρους παγκόσμια κυριαρχία της Κίνας, που προβλεπόταν πριν την σημερινή κρίση ως επερχόμενη σε 10 χρόνια από σήμερα (+/-2έτη) από μεγάλο μέρος αναλυτών, συγγραφέων αληθιά και ισχυρών της οικονομίας, έχει επέλθει ήδη με τους χειρισμούς που έγιναν και αληθιά θα πάρει 1-2 χρόνια για πλήρη συνειδητοποίηση και αποδοχή. Ελπίζω και εύχομαι **αναίμακτα**.

Οι σκέψεις/προγραμματισμός των οικονομικά ισχυρών παγκοσμίως με πυρήνα φυσικά τις ΗΠΑ είχαν ως χρονοδιάγραμμα μετακίνησης κεφαλαίων/ νομισμάτων/ δραστηριοτήτων/ / περιουσιών την επόμενη 10ετία και η πανδημία τους πρόλαβε σε πολύ αρχικό στάδιο υλοποίησης του σχεδίου.

Προιστορία: Οι οικονομικά/στρατιωτικά ισχυρές χώρες χρησιμοποίησαν μέχρι τον μεσαίωνα μισθοφόρους με αυξανόμενα κίβδηλη αμοιβή, πριν τους παγκοσμίους πόλεμους τις αποικίες για κληρο/αφαίρεση πρώτων υλών και πολύτιμων μετάλλων. Μετά τον 2° ΠΠ χρησιμοποιήθηκε η μετακίνηση του κόστους παραγωγής των απλούστερων παραγωγικών διαδικασιών σε χώρες με χαμηλό κόστος εργασίας και σε περισσότερες βαθμίδες (π.χ.Ελλάδα 70's), με μεταφορά κάθε φορά των απλούστερων διαδικασιών σε ακόμη φθηνότερες χώρες (80's Τουρκία-Βουλγαρία-Απω Ανατολή) Στην πραγματικότητα επρόκειτο σχεδόν πάντα για μικρούς ελεγχόμενους δορυφόρους και πάντοτε με παρακράτηση τεχνολογίας. Εξαιρεση αποτέλεσε η Ιαπωνία η οποία αντιγράφοντας την Γερμανική αυτοκινητοβιομηχανία και Ηλεκτροτεχνία (Ηπα-Γερμανία) κατάφερε να πετύχει δικό της brand name και ποιότητα, το πληθυσμιακό μέγεθος της όμως (100 εκ) δεν της έδινε την δυνατότητα αμφισβήτησης της Αμερικής, παρά μόνον στην τότε εδραίωση στην 2° θέση παγκόσμια.

Όλες οι παραπάνω παράμετροι αποδεικνύονται μη ισχύουσες στην περίπτωση της Κίνας (1,4Δις πληθυσμός-Απολυταρχικό καθεστώς). Η αρχική σκέψη δημιουργίας μίας παραγωγικής μηχανής χαμηλού κόστους/χαμηλής ποιότητας αποδείχθηκε παντελώς λανθασμένη λόγω της αμερικανικής υπεροχής και αίσθησης παντοδυναμίας μετά την κατάρρευση του Σοβιετικού μπλοκ. Εν τω μεταξύ η Κίνα είναι ο major παγκόσμιος παραγωγός σε **όλα** τα επίπεδα ποιότητας σε φάρμακα - Ηλεκτρονικά κλπ με τεράστια εσωτερική αγορά που αγνοήθηκε στον αρχικό σχεδιασμό με κατοχή πυρηνικών όπλων, με πυρηνικά, αεροπλανοφόρα αφού αγόρασε από την Ρωσία και αντέγραψε και με πρώτα επεισόδια αμφισβήτησης της κυριαρχίας Usa στην

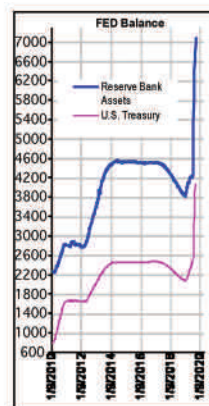
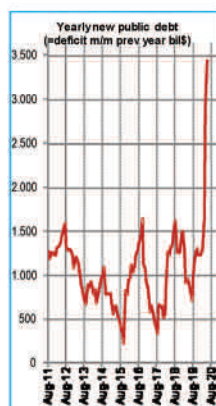
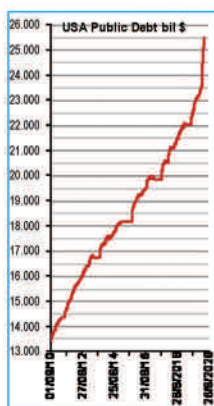
Θάλασσα της Κίνας.

Το 2000 η Κίνα των 1,4Δις εμφάνιζε ΑΕΠ στο 12%Usa των 0,32Δις πληθυσμού και 63% της Γερμανίας των 80εκ. Το 2019 η Κίνα έφτασε στο 70% του ΑΕΠ Usa εκφρασμένο σε \$ και 350% της Γερμανίας, εκφρασμένο δε σε μονάδες αγοραστικής δύναμης (PPP) στο 130% του ΑΕΠ Usa. Κατέχοντας πλέον αυτόνομη δική της τεχνολογία και παραγωγική βάση κρατάει τον πλανήτη στα χέρια της (που θα βρίσκεται σε τεράστια ύφεση και ανάγκη τροφοδοσίας) και θα απαιτεί (η Κίνα) σταδιακά και υποχρεωτικά πλέον πληρωμή σε πραγματικές αξίες και όχι νομίσματα τυπογραφείου (\$, Ευρώ) εντείνοντας την αποδυνάμωση Usa και ΕΕ.

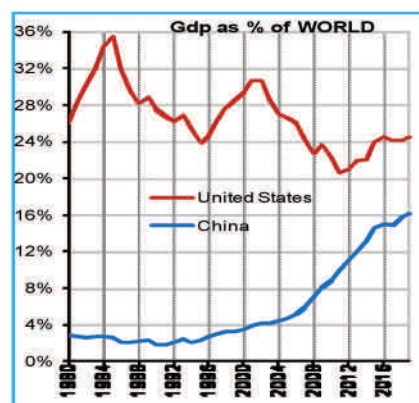
Οικονομικές συνθήκες USA σήμερα

Η τραγική και κατά την άποψη μου “πολιτικά ανήθικη” επιλογή μηδενισμού επιτοκίων κατά το 2000, οδήγησε σε έκρηξη ανάληψης χρεών και εικονική ανάπτυξη του ΑΕΠ, με αποτέλεσμα η υπερχρέωση να εισέλθει στην αυτοτροφοδοτούμενη φάση. Η υποχώρηση αξιών ενεργητικού και οι ζημιές αποτίμησης εντεινόμενες λόγω λογιστικής αποτίμησης mark to market το 2008 οδήγησαν σε προσπάθεια αντιμετώπισης με εκτόξευση του Δημοσίου χρέους σε >100% του ΑΕΠ, 4πλάσιασμα του ισολογισμού της Fed(QE), ΝΙΡ(Καθ.Επ.Θέση) -10Τρις\$ εντός 10ετίας. Επανεμφάνιση της φούσκας ακινήτων και υπέρβαση των προηγούμενων κορυφών, προφανώς υποστηριζόμενη από την πολιτική μηδενικών επιτοκίων και «παραγωγής» χρήματος (πιστωτική επέκταση), παράλληλα με εξωπραγματικές αποτιμήσεις χρηματιστηρίων και κεφαλαιοποίηση στο 170% του ΑΕΠ, χωρίς παράλληλη ανάπτυξη/παραγωγικά πλεονάσματα και με υποχώρηση κερδοφορίας επιχειρήσεων την τελευταία 2ετία. **Στην επόμενη κρίση δεν μπορούν να προσδιορισθούν οι συνέπειες** καθότι έχουν εξαντληθεί τα μακροοικονομικά πυρομαχικά ανάταξης, τόσο σε επίπεδο δημοσιονομικής, όσο και νομισματικής πολιτικής με σχεδόν μηδενικά επιτόκια και Χρέη 350% του ΑΕΠ. **(Οικονομική μου μελέτη 10/2019)**

Η παρουσίαση των στοιχείων της Αμερικής γίνεται για εξαγωγή συμπερασμάτων και για όλες τις άλλες χώρες, καθότι οι στατιστικές υπηρεσίες της Αμερικής είναι πολύ ταχύτερες, άρα μας παρέχουν ήδη πρώτα αποτελέσματα της επερχόμενης κρίσης, αληθιά και η αγορά εργασίας είναι εξαιρετικά απελευθερωμένη και συνεπώς αποτυπώνει άμεσα τις μεταβολές. Παρουσιάζεται η μεταβολή ελλείμματος / Δημοσίου χρέους, η Καθαρή Επενδυτική Θέση και οι αναγγελίες

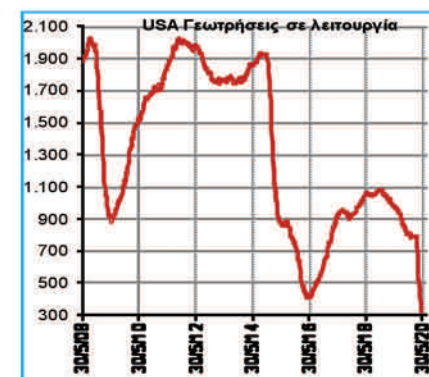
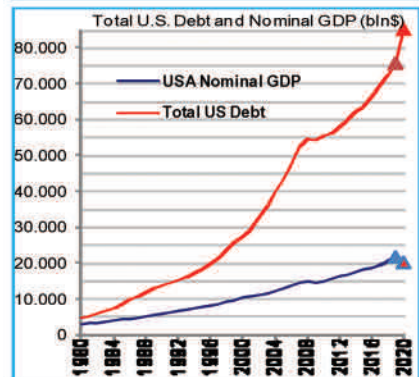
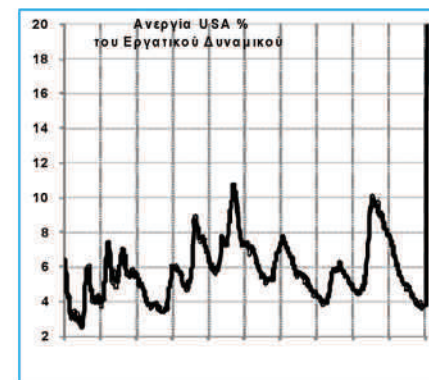

Εξέλιξη Δημοσίου Χρέους και Ελλείμματος USA και η φούσκα της FED σε Δις \$

1. Εξέλιξη ΑΕΠ ΗΠΑ-Κίνας % του Παγκόσμιου.

2. Διεθνής Επενδυτική Θέση USA.

Εργαζόμενοι % του πληθυσμού >16ετών - Ποσοστό Ανεργίας 1950-2020

Εξέλιξη ΑΕΠ και δανειακών υποχρεώσεων USA - Πετρελαιοπηγές σε λειτουργία.

ανέρχων τις πρώτες εβδομάδες του Lock-down.

Συμπέρασμα GR

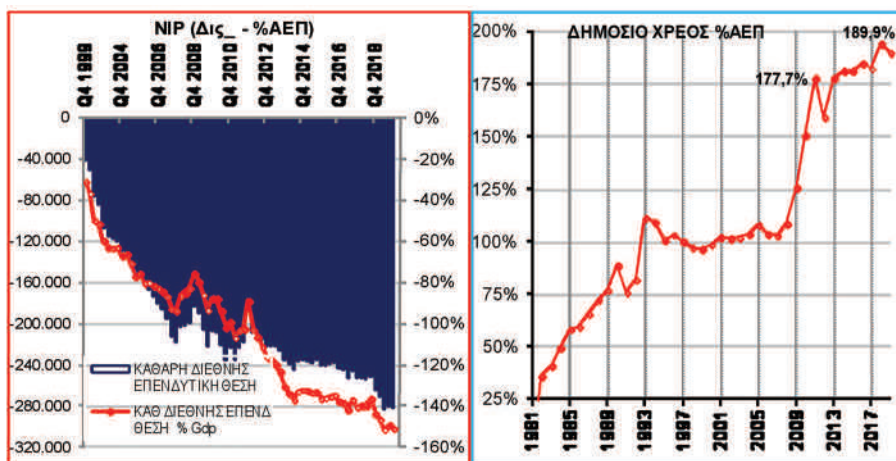
Η πανδημία πέτυχε την Ελλάδα ακριβώς στο χρονικό στάδιο που ξεκινούσε να εξισορροπεί τις συνέπειες της κρίσης του 2008.

Βασικά προβλήματα το πολύ υψηλό Δημόσιο Χρέος, η εξαιρετικά αρνητική Επενδυτική Θέση, η έλλειψη ανταγωνιστικότητας παρά τις μειώσεις μισθών, η υπερβολική συνταξιοδοτική δαπάνη (17% του ΑΕΠ) και ο υπερδιογκωμένος και συγκριτικά με τον ιδιωτικό τομέα υψηλά αμειβόμενος Δημόσιος τομέας.

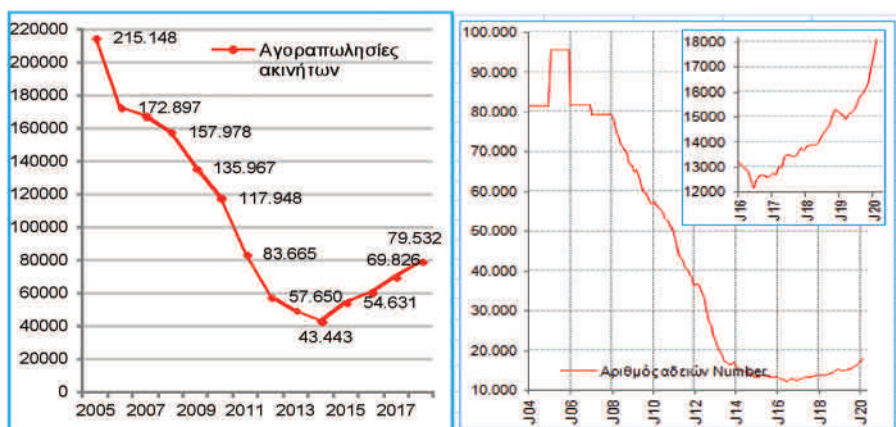
Δημογραφικό πρόβλημα και μετανάστευση των ικανών (κατεβάζει το μέσο επίπεδο παραγωγικότητας), και η ύπαρξη τεράστιου αποθέματος ακατοίκητων κτισμάτων (2Εκ) και συνεπώς αδρανοποιημένου κεφαλαίου και η μη εκκαθάριση των NPL των Τραπεζών (108Δις/2016). Η τρομακτική ελληνική επιπολαιότητα όπου όλοι νόμισαν ότι μπορούν να εισέλθουν στο RbnB / Ξενοδόχοι, όπως το 1999 στο ΧΑΑ, ή παλαιότερα στα Video Club, ήδη απαξιώνεται σε μεγάλο βαθμό.

Ο κατασκευαστικός κλάδος που εμφανίζει σημάδια ανάκαμψης από πολύ χαμηλό επίπεδο την τελευταία διετία πιθανόν να υποφέρει λόγω αδυναμίας του κράτους να εκτελέσει πλήρως το ΠΔΕ και της αδυναμίας του Ιδιωτικού τομέα λόγω ισχυρής συρρίκνωσης του ΑΕΠ.

Το καλοκαίρι με τα σημερινά δεδομένα τίτλοι τέλους/χρεοκοπίας ως χώρα. Δεν γνωρίζω την τύχη της. Δεν εξαρτάται στο παραμικρό πλέον από εμάς. Ας ελπίσουμε ότι θα αποφασίσουν για εμάς κάποιοι ανθρωπιστές της Δυτικής Ευρώπης και θα μας συμπεριλάβουν στις έστω μέτριες κινήσεις διάσωσης, που θα αποφασιστούν. Με πιθανή ύφεση 10%, μέτρα στήριξης πιθανόν 10 Δις € και 10 Δις € πιθανή απόκλιση εκτέλεσης Προϋπολογισμού το Δημόσιο Χρέος ανέρχεται σε 375 Δις € ή 220% του ΑΕΠ (170 Δις €).

Καθαρή Επενδυτική Θέση σε Εκ€ και %ΑΕΠ ---- Δημόσιο Χρέος % ΑΕΠ

Αγοραπωλησίες κατοικιών και Αριθμός Οικοδομικών Αδειών (ως 2/2020)

Σ.Ε.Π.Ι.Ε

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΙΚΡΙΩΜΑΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ο **Σύνδεσμος Επαγγελματιών Ικριωμάτων Ελλάδος (Σ.Ε.Π.Ι.Ε)** λειτουργεί υπό τη νομική μορφή του σωματείου – πρωτοβάθμιας επαγγελματικής οργάνωσης του ν. 1712/1987 και ιδρύθηκε το έτος 2011, από επαγγελματίες που εκπροσωπούν ελληνικές εταιρείες και επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της παραγωγής, εγκατάστασης και εισαγωγής ικριωμάτων.

Σκοπός του Συνδέσμου, μεταξύ άλλων, όπως αυτός αποτυπώνεται στο καταστατικό του, είναι:

- η καταπολέμηση, αποτροπή και, ει δυνατόν, η εξάλειψη των παραβατικών φαινομένων στον επαγγελματικό κλάδο των παραγωγών - εγκαταστατών - εισαγωγέων ικριωμάτων, είτε αυτά αναφέρονται στα παραγόμενα και διακινούμενα από τον κλάδο προϊόντα, είτε στις υπηρεσίες εγκατάστασης των προϊόντων αυτών,
- η συγκέντρωση, καταγραφή και κωδικοποίηση των διατάξεων που διέπουν τη σύννομη άσκηση του επαγγέλματος, η επεξεργασία, διαμόρφωση, εφαρμογή και επίβλεψη τήρησης ενός ορθού και κοινά αποδεκτού κώδικα επαγγελματικής τέχνης και τεχνικής,
- η μέριμνα για τη βελτίωση και τη διασφάλιση επιβίωσης και ανάπτυξης του κλάδου των επαγγελματιών ικριωμάτων,
- η διαμόρφωση και προώθηση ενός υγιούς πλαισίου αγοράς στον κλάδο,
- η δημιουργία, κατοχύρωση και προώθηση της χρήσης νέων προτύπων, τεχνικών, μεθόδων και πρακτικών που αφορούν τον κλάδο, με σκοπό την προαγωγή της τέχνης και της ασφάλειας τόσο των επαγγελματιών και των εργαζομένων στον κλάδο, όσο και των τρίτων.

Στην προσπάθειά μας αυτή χρειάζεται η συμβολή όλων των κλάδων που δραστηριοποιούνται στον χώρο της οικοδομής.

Προς διευκόλυνσή σας, ο Σύνδεσμός μας δημιούργησε το έντυπο **“Ελάχιστες απαιτήσεις για την ορθή τοποθέτηση ικριωμάτων”** (θα το βρείτε στην ιστοσελίδα μας www.sepie.gr), στο οποίο επισημαίνονται τα βασικά στοιχεία που πρέπει να έχει μια σωστά τοποθετημένη σκαλωσιά.

Ο Σύνδεσμος μας παραμένει στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε απορία ή ερώτημά σας.

Με εκτίμηση,
εκ του Διοικητικού Συμβουλίου

Αγ. Δημητρίου 3, Τ.Κ. 144 52 - Μεταμόρφωση
Τηλέφωνο: 210 2828992 • Fax: 210 2828982
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: info@sepie.gr Ιστοσελίδα: www.sepie.gr
Facebook: Σ.Ε.Π.Ι.Ε. Σύνδεσμος
Twitter: Σ.Ε.Π.Ι.Ε. / @sepie_gr

Πρακτικές προτάσεις προστασίας: COVID19 + συστήματα αερισμού

Ποιοτικό/Υγιές εσωτερικό κλίμα (αέρας)

→ Πιο απαραίτητο από ποτέ

Σωστή συντήρηση/λειτουργία κλιματισμού HVAC

→ Σημαντικό – όχι μόνο του COVID19

Αναλυτικές πληροφορίες/
πηγές: επισκεφθείτε το
systemair.com

Τελευταίες ενημερώσεις:
Ακολουθήστε μας στο
LinkedIn

Οι βασικές μας προτάσεις

1 Τακτική συντήρηση του συστήματος HVAC, σωστή λειτουργία και προγραμματισμός
Με σεβασμό στους κανόνες υγιεινής και στα εγχειρίδια λειτουργίας. | 2 Βελτιστοποιήστε τον εξαερισμό
Εξασφαλίστε τη συνεχή παροχή φρέσκου αέρα ενώ ταυτόχρονα μειώστε τους ρύπους. | 3 Διατηρήστε το επίπεδο υγρασίας στο ελάχιστο
Επίπεδο άνεσης 50% (ελάχιστο 40%, να μην υπερβαίνει το 60%). |
|---|---|--|

Για νοσοκομεία, εργαστήρια, πισίνες και άλλους κρίσιμους χώρους: Συνεχή παρακολούθηση των καθιερωμένων οδηγιών / προτύπων.

Η συμβουλή των ειδικών

Τί μπορείτε να κάνετε πρακτικά για να επιτυγχάνεται τις προτάσεις μας;

Επεκτείνεται το χρόνο λειτουργίας του συστήματος εξαερισμού, κατά προτίμηση σε 24/7

- Λειτουργήστε τις μονάδες εξαερισμού περισσότερες ώρες από τις ώρες παρουσίας ανθρώπων.
- Ενεργοποιήστε νωρίτερα, αφήστε το να λειτουργεί αρκετή ώρα μετά την αποχώρηση των ανθρώπων.

Προσαρμόστε τον έλεγχο παροχής αέρα

- Εάν είναι εφικτό, ρυθμίστε στον πίνακα ελέγχου τα προτεινόμενα για το σύστημά σας επίπεδα CO2.
- Παροχή αέρα = Χαμηλώστε όταν υπάρχει περιορισμένη ανθρώπινη παρουσία
→ Επιτυγχάνεται πιο εύκολα η επιθυμητή υγρασία
- Εάν δεν είναι εφικτή η ρύθμιση CO2, ρυθμίστε τη μονάδα σε συνεχή λειτουργία.

Βελτιστοποιήστε τον αερισμό αυξάνοντας την παροχή αέρα του συστήματος

- Ταυτόχρονα εξασφαλίστε ότι δεν θα επηρεαστεί η επίτευξη του συνιστώμενου επιπέδου υγρασίας.

Ρυθμίστε την ανακυκλοφορία ανάλογα τη ρύθμιση λειτουργίας

Κατά το ωράριο λειτουργίας του χώρου

- Απενεργοποιήστε το σύστημα ανακυκλοφορίας αέρα.

Για τις ώρες εκτός ωραρίου του χώρου

- Ενεργοποιήστε το σύστημα ανακυκλοφορίας αέρα
→ Πιο άνετη επίτευξη του επιθυμητού ποσοστού υγρασίας.

Διατηρήστε χαμηλά επίπεδα υγρασίας

Κατά το ωράριο λειτουργίας του χώρου

- Διατηρήστε το επιθυμητό επίπεδο θερμοκρασίας.
- Ρυθμίστε τον έλεγχο σχετικής υγρασίας: Επίπεδο άνεσης 50% (ελάχιστο 40%, μέγιστο 60%).
- Ρυθμίστε τη θερμοκρασία του χώρου σε λογικά, όχι πολύ υψηλά επίπεδα θερμοκρασίας.
- Διατηρήστε το στη ζώνη άνεσης ανάλογα με τα άτομα στο χώρο, ώστε να επιτυγχάνεται ευκολότερα το επιθυμητό ποσοστό υγρασίας.

Για τις ώρες εκτός ωραρίου του χώρου

- Ρυθμίστε τη θερμοκρασία σε χαμηλότερο επίπεδο θερμοκρασίας.
- Εάν το σύστημα δεν μπορεί να φτάσει το επιθυμητό επίπεδο υγρασίας: Εξετάστε το ενδεχόμενο επιπρόσθετου συστήματος / συσκευής αφύγρανσης

ΕΠΙΛΟΓΗ

Systemair Configurator

Απλοποιεί τη σωστή επιλογή

Το υπολογιστικό πρόγραμμα διευκολύνει το σχεδιασμό και τη διαμόρφωση της μονάδας Torvex, έτσι ώστε να βελτιστοποιείται για τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του κτιρίου σας. Το λογισμικό είναι δωρεάν, εύκολο στη λήψη, φιλικό προς το χρήστη, με 3D απεικόνιση.

Σας παρουσιάζουμε τις νέες μονάδες Torvex με εναλλάκτη counterflow

Το βασικό κριτήριο κατά τη δημιουργία των μονάδων Torvex, ήταν η απλοποίηση όλων των σταδίων της διαδικασίας. Το υπολογιστικό πρόγραμμά σας βοηθά στην **επιλογή** της καλύτερης για την εφαρμογή σας μονάδας. Ο τυποποιημένος σχεδιασμός μας εξασφαλίζει γρήγορη παράδοση και εύκολη **εγκατάσταση**. Ο ενσωματωμένος ελεγκτής της Systemair καθιστά απλή τη σύνδεση, την παραμετροποίηση και τον **έλεγχο** των μονάδων Torvex αλλά και το χειρισμό πολλαπλών μονάδων μέσω της υπηρεσίας cloud.

Αυτοί είναι μερικοί από τους λόγους που κάνουν τις μονάδες Torvex κατάλληλες όχι μόνο για την καλύτερη ροή αέρα στο κτίριο αλλά και για την καλύτερη ροή της εργασίας σας.

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Systemair Torvex

Επιταχύνει την εγκατάσταση

Οι μονάδες Torvex με εναλλάκτη counter flow είναι η νέα γενιά κλιματιστικών μονάδων επεξεργασίας αέρα. Είναι μια ολοκληρωμένη, έξυπνη λύση όπου η καινοτομία, η εξοικονόμηση ενέργειας, η μείωση του θορύβου και ο χρόνος ζωής είναι βασικά χαρακτηριστικά.

ΕΛΕΓΧΟΣ

Systemair Access

Πλήρης έλεγχος λειτουργιών

Ο ενσωματωμένος πίνακας είναι μια ολοκληρωμένη λύση ελέγχου που μειώνει τον χρόνο εγκατάστασης και εκκίνησης. Ο στιβαρός και εργονομικός πίνακας ελέγχου είναι εξωτερικός για εύκολη πρόσβαση και σύνδεση με εξωτερικά εξαρτήματα. Διαθέτει έξυπνο μενού που βοηθούν τον πελάτη σας να δημιουργήσει το τέλει εσωτερικό κλίμα.

Systemair Hellas A.E.

Άστρους 13, Ίλιον, 13121, Αττική.

Τηλέφωνο: 210-5789766. E-mail: info@systemair.gr. Web site: www.systemair.gr

topvex

Αεροκουρτίνες

400 διαφορετικοί τύποι

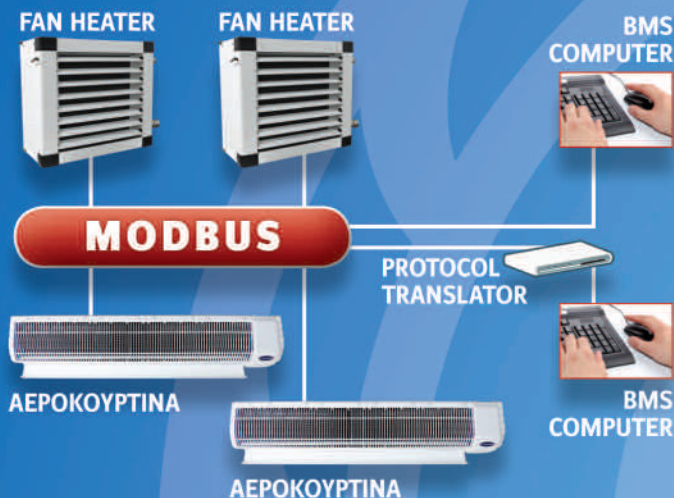
- Απλές
- Θερμαινόμενες με Ηλεκτρικές Αντιστάσεις
- Θερμαινόμενες με στοιχεία Θερμού ή - και Ψυχρού Νερού
- Οικονομικά Μοντέλα
- Μεγάλο Εύρος Παροχών και Ταχυτήτων Αέρα
- Έξυπνα και Ευέλικτα control
- Δυνατότητα δημιουργίας Έξυπνων Δικτύων με (ή χωρίς) την βοήθεια computer

ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ (BMS)

Με πρωτόκολλο επικοινωνίας MODBUS, (BACNET, LONWORKS, PROFIBUS κτλ) και με τη βοήθεια της τεχνολογίας inverter.

ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ ΨΥΞΗΣ

ΘΕΡΜΑΝΣΗΣ & ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΥ

Θερμοστάτες
για FAN COIL

Inverters

Ηλεκτροβαλβίδες
νερού

ΝΕΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΑΕΡΟΚΟΥΡΤΙΝΕΣ ΨΕΥΔΟΡΟΦΗΣ

18 Μοντέλα

Απλές, Θερμαινόμενες με Ηλεκτρικές Αντιστάσεις, Θερμαινόμενες με στοιχεία Θερμού ή - και Ψυχρού Νερού

FAN HEATERS

4 Μεγέθη

16 διαφορετικά μοντέλα με εναλλάκτη θερμότητας για Θερμό και Ψυχρό νερό.

Θερμική ισχύς από 7 έως 70kw.
Ψυκτική ισχύς από 5 έως 20kw.

ΟΛΕΦΙΝΗ Α.Ε.Β.Ε.

ΘΕΣΗ ΛΑΚΚΑ ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ, ΜΕΓΑΡΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
Τ.Κ. 19 100, Τ.Θ. 3610

Τηλ.: 22960.27624, 23358, 23377, 23395, 23396

Fax: 22960.23361

www.olefini.gr - sales@olefini.gr

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΠΠΑΣΜηχανολόγος Μηχανικός
pappasjohn47@yahoo.com

Covid 19 &

Κλιματισμός / Εξαερισμός - Εγκύκλιος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
& ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣΑθήνα, 23 -04-2020
Αρ. Πρωτ:Δ1(δ)/ ΓΠ οικ. 26635Ταχ. Δ/ση : Αριστοτέλους 17
Ταχ. Κώδικας : 104 33
e-mail : ddy@moh.gov.gr
Fax : 2132161907

ΠΡΟΣ : Όπως Π.Α.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ**ΘΕΜΑ:** Λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων

Με βάση τα διαθέσιμα επιδημιολογικά δεδομένα, φαίνεται ότι ο κορωνοϊός SARS CoV-2 πιθανότατα μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο μέσω σταγονιδίων που αποβάλλονται από άτομο που νοσεί, μέσω βήχα ή πταρμού ή με άμεση ή έμμεση επαφή με εκκρίσεις αναπνευστικού (δηλαδή μέσω μολυσμένων χειρών). Ο χρόνος επώασης της νόσου, υπολογίζεται σε 2-14 ημέρες με μέσο χρόνο επώασης τις 5 ημέρες.

Οι μηχανισμοί μετάδοσης έκθεσης του ιού SARS CoV-2 μέσω του αέρα είναι οι ακόλουθοι:

- ❖ Η μετάδοση μέσω μεγάλων σταγονιδίων / σωματιδίων (>10 microns) σε κοντινή επαφή κατά την οποία τα σταγονίδια που απελευθερώνονται προσπίπτουν σε επιφάνειες σε απόσταση 1-2 μέτρα το πολύ από το μολυσμένο άτομο. Οι άνθρωποι μπορούν να μολυνθούν αφού ενώ έχουν αγγίξει τις μολυσμένες επιφάνειες αγγίζουν στη συνέχεια τα μάτια, τη μύτη ή το στόμα τους. Μπορούν όμως να μολυνθούν και από την εισπνοή απευθείας μολυσμένων σταγονιδίων που προέρχονται από φτάρνισμα ή βήχα ή από εκπνοή μολυσμένου ατόμου, εφόσον στέκονται σε απόσταση 1-2 μέτρα από αυτό.
- ❖ Η αερογενής μετάδοση μέσω μικρών σωματιδίων (<5 microns), τα οποία μπορεί να παραμείνουν στον αέρα για ώρες και μπορούν να μεταφερθούν σε μεγάλες αποστάσεις. Αυτά δημιουργούνται επίσης από βήχα, φτέρνισμα και ομιλία. Τέτοια μικρά σωματίδια ιού παραμένουν αερομεταφερόμενα και μπορούν να ταξιδεύουν σε μεγάλες αποστάσεις και μεταφέρονται από ροές αέρα στα δωμάτια ή στους αγωγούς εξαγωγής των συστημάτων εξαερισμού

Τα Συστήματα Κλιματισμού / Εξαερισμού στα κτίρια

- δεν αποτελούν από μόνα τους εστίες αναπαραγωγής του ιού, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα στοιχεία,
- μπορούν να συμβάλουν στη μετάδοση του ιού μέσω της ροής αέρα, αλλά.....
- μπορούν υπό προϋποθέσεις, να συνεισφέρουν ταυτόχρονα στη μείωση του κινδύνου μετάδοσης, με την απομάκρυνση ή/και κατάλληλη φίλτρωση του «μολυσμένου» αέρα.

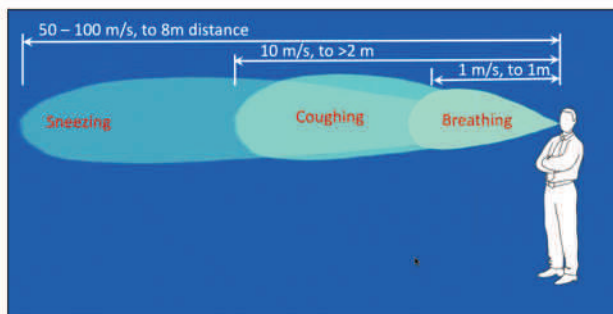
Κατάταξη μεγεθών σωματιδίων (ASHRAE Standard 52.2-1999)

0,3 έως 1,0 μm	Όλα σχεδόν τα βακτήρια, τα περισσότερα μικροσωματίδια καπνού, σταγονίδια, μαγνητικό λάδι, toner φωτοτυπικών, πούδρα προσώπου, χρωστικές ουσίες
1,0 έως 3,0 μm	Λεγιονέλλα, σκόνη μολύβδου, αλεσμένο αλεύρι, σκόνη κάρβουνου, μικροσωματίδια εκπομπών αυτοκινήτου, αναθυμιάσεις συγκολλητήσεων
3,0 έως 10 μm	Μούχλα, spray μαλλιών, σκόνη τσιμέντου, γάλα σε σκόνη
> 10 μm	Γύρη, ακάρεα σκόνης, πολύ ψιλή άμμος, spray βαφής, υφαντουργικές ίνες, ίνες ταπητουργίας

Μέγεθος σταγονιδίων

- 1 Ο Κορονοϊός έχει μέγεθος 0,12 μm και περιέχεται σε σταγονίδια
- 2 Μέγεθος σταγονιδίων εκπνοής: το 80% είναι στη κλίμακα 0,3 μm έως 1 μm
- 3 Μέγεθος σταγονιδίων βήχα: 0,65 μm έως 3,3 μm

Breathing, coughing and sneezing (non-ASHRAE)

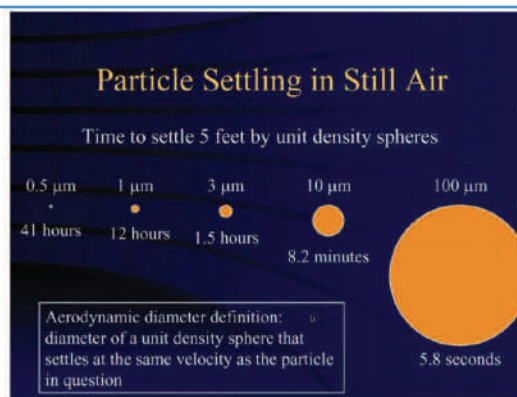

University of Hertfordshire UH

ASHRAE Hellenic Chapter

ASHRAE UK London & South-East Chapter

Χρόνος αιώρησης σωματιδίων σε ακίνητο αέρα

University of Hertfordshire UH

ASHRAE Hellenic Chapter

ASHRAE UK London & South-East Chapter

Γενικές συστάσεις λειτουργίας συστημάτων κλιματισμού / εξαερισμού σε επαγγελματικούς χώρους κτιρίων

- Ο φυσικός αερισμός αποτελεί πάντα τη πρώτη επιλογή.
- Εάν υπάρχει σύστημα αερισμού – εξαερισμού (δηλ. κλιματιστική μονάδα εισαγωγής φρέσκου αέρα και ανεμιστήρας εξαερισμού) αυτά να παραμένουν σε λειτουργία συνεχώς (24x7).
- 2 ώρες πριν και 2 ώρες μετά το ωράριο εργασίας τα παραπάνω συστήματα να λειτουργούν σε χαμηλότερη ταχύτητα.
- Τα παραπάνω ισχύουν σε εγκαταστάσεις που έχουν μόνο εξαερισμό (ανεμιστήρα εξαερισμού) ή μόνο αερισμό (κλιματιστική μονάδα εισαγωγής φρέσκου αέρα)
- Ο εξαερισμός των WC εφόσον είναι ανεξάρτητος από το υπόλοιπο σύστημα εξαερισμού των χώρων, θα πρέπει να λειτουργεί συνεχώς (24x7).
- Η λειτουργία των εξαεριστήρων WC θα πρέπει να αποσυνδεθεί από τους διακόπτες φωτισμού, όπου ήταν με αυτό το τρόπο ρυθμισμένη.
- Οι εναλλασσόμενες εναλλακτικές θερμότητας είτε είναι ενσωματωμένοι σε κλιματιστικές μονάδες ή είναι αυτόνομοι (VAM), θα πρέπει να παραμείνουν εκτός λειτουργίας.
- Σε όποια συστήματα μπορεί να ρυθμιστεί η παροχή φρέσκου αέρα, αυτή θα πρέπει να ρυθμιστεί στο μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό (ιδανικά στο 100%)
- Εάν λόγω ψηλών εξωτερικών θερμοκρασιών είναι αναγκαία η ψύξη, τα fan-coils ή/και τα κλιματιστικά μηχανήματα διαιρούμενου τύπου (split), καλύτερα να παραμένουν σε λειτουργία συνεχώς, όλες αυτές τις ημέρες, διατηρώντας μόνιμη ροή αέρα.
- Δεν απαιτείται συγκεκριμένη σύσταση για τη τιμή θερμοκρασίας που πρέπει να ρυθμιστεί στα χειριστήρια.
- Η τιμή σχετικής υγρασίας μεταξύ 40% και 60% είναι η πλέον «ανεπιθύμητη» για την επιβίωση των μικροοργανισμών.
- Η συντήρηση των συστημάτων κλιματισμού / εξαερισμού θα πρέπει να είναι συχνή και επιμελής, σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του εξοπλισμού.
- Έλεγχος των σημείων που γίνεται απόρριψη αέρα από το σύστημα εξαερισμού προκειμένου να μη γυρίσει στο ίδιο ή οδηγείται σε διπλανό κτίριο.
- Σε συστήματα με κλιματιστικές μονάδες επεξεργασίας αέρα, εφόσον είναι δυνατό, να εξεταστεί η τοποθέτηση φίλτρων μεγαλύτερης απόδοσης (MERV 13).

ASHRAE 52.2-1999 Table 12-1, MERV Parameters

Standard 522 Minimum Efficiency Reporting Value	Composite Average Particulate Size Efficiency, % in			Average Arrestance, % by Standard 52.1 Method	Minimum Final Resistance	
	Range 1 0.30 to 1.0	Range 2 1.0 to 3.0	Range 3 3.0 to 10.0		Pa	Inches of water column
1	N/A	N/A	E3 < 20	Aavg < 65	75	0.3
2	N/A	N/A	E3 < 20	55 A., "9 < 70	75	0.3
3	N/A	N/A	< 20	70 5 A., "9 < 75	75	0.3
4	N/A	N/A	EJ < 20	75 Aavg	75	0.3
5	N/A	N/A	20 5 E3 < 35	N/A	150	0.6
6	N/A	N/A	35 5 E3 < 50	N/A	150	0.6
7	N/A	N/A	50 EJ < 70	N/A	150	0.6
8	N/A	N/A	70 5 E3	N/A	150	0.6
9	N/A	E2 < 50	85 5 E3	N/A	250	1.0
10	N/A	50 5 E2 < 55	85 5 E3	N/A	250	1.0
11	N/A	55 5 E2 < 80	85 5 E3	N/A	250	1.0
12	N/A	80 5 E2	90 5 EJ	N/A	2.50	1.0
13	E1 < 75	90 E2	90 5 EJ	N/A	350	1.4
14	75 E1 < 85	90 5 E2	90 5 EJ	N/A	350	1.4
15	85 E1 - = 95	90 5 E2	90 5 E3	N/A	350	1.4
16	95 5 E1	95 5 E2	95 5 E3	N/A	350	1.4

Στοιχεία της παρουσίασης ελήφθησαν από:

COVID-19 (CORONAVIRUS) PREPAREDNESS RESOURCES ASHRAE Position Document on Infectious Aerosols

(<https://www.ashrae.org/technical-resources/resources>)

alba wc

www.albawc.gr
info@albawc.gr

International
Organization for
Standardization

Ενοικιαζόμενες χημικές τουαλέτες
Υπηρεσίες υγιεινής - καθαρισμού & περιβάλλοντος
Άμεση παράδοση & service

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: 7ο χλμ. Θεσ/νίκης - Πραιοκάστρου τ.κ 57013 | Τ: 2310.689843 - F: 2310.692018
ΥΠΟΚ/ΜΑ: Συμμαχική οδός με Ιπποδρομίου τ.κ 57013 | Τ: 2310.685200 - F: 2310.682555

Ενεργειακές Λύσεις

Wilo Μια πρωτοβουλία για ενισχυμένη αποδοτικότητα και αειφορία.

Η κτιριακή διαχείριση, η διαχείριση νερού και η βιομηχανία διαθέτουν εγκαταστάσεις με υψηλές ενεργειακές απαιτήσεις. Όμως τα ενεργειακά κόστη αυξάνονται συνεχώς. Για να μπορέσει να λειτουργήσει μια εγκατάσταση με οικονομικά βιώσιμο τρόπο, θα πρέπει να δράσουμε τώρα, υιοθετώντας την τεχνολογία υψηλής απόδοσης.

Οι Ενεργειακές Λύσεις της Wilo περιλαμβάνουν την προληπτική αντικατάσταση των εγκατεστημένων, μη ελεγχόμενων αντλιών, με αντλίες Wilo υψηλής απόδοσης. Χρησιμοποιώντας τις Ενεργειακές Λύσεις Wilo είστε σε θέση να μειώσετε το κόστος λειτουργίας των αντλιών στα κτίρια και στις εγκαταστάσεις έως και 90%, ενώ παράλληλα εκμεταλλεύεστε τα επιπλέον οφέλη όπως την ασφάλεια όσον αφορά το μέλλον, τους κανόνες υγιεινής και την παροχή ενέργειας. Η εφαρμογή των Ενεργειακών Λύσεων Wilo, τονίζουν περαιτέρω το γεγονός πως η Wilo ως ηγέτης κατασκευαστής αντλιών και αντλητικών συστημάτων για θέρμανση, ψύξη και κλιματισμό, λαμβάνει πολύ σοβαρά υπ' όψιν τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των πελατών της στον δημόσιο, εμπορικό και βιομηχανικό τομέα.

Προσφέρει στοχευμένες συμβουλές και αναλύσεις, αξιολόγηση των δυνατοτήτων εξοικονόμησης, καθώς και ολοκληρωμένη υποστήριξη για τη μετάβαση σε τεχνολογία υψηλής απόδοσης. Αυτό σημαίνει για τη Wilo «Pioneering for You».

Μια αλλαγή με αντίκτυπο: στην τεχνολογία, στον ισολογισμό σας και στο περιβάλλον.

Οι αντλίες ευθύνονται για το 10% περίπου της παγκόσμιας ενεργειακής κατανάλωσης. Αυτό αντιπροσωπεύει έναν σημαντικό αριθμό αλλιά και μια εξαιρετική

Νικόλαος Λειβαδάκης

Mnx/γος Mnx/κος, M.B.A.
Design Engineer

Περιφ. Μηχανικός Πωλήσεων

Τμήμα Κτιριακών Έργων, Ξενοδοχείων & Βιομηχανίας

Wilo Hellas ABEE

Βιομηχανία Αντλιών - Κυκλοφορητών
Αγίου Αθανασίου 80
145 69 Άνοιξη Αττικής
+30 210 6248 311
+30 698 1649 338
+30 210 6248 360

nikos.livadaris@wilo.com

www.wilo.com

ευκαιρία. Και αυτό επειδή τα λειτουργικά κόστη των δημοσίων, εμπορικών και βιομηχανικών κτιρίων και εγκαταστάσεων μπορούν να μειωθούν. Οι Ενεργειακές Λύσεις Wilo επιδιώκουν ακριβώς αυτό. Τα κόστη μπορούν να μειωθούν ως 90% με τη χρήση αντλιών υψηλής απόδοσης. Πάνω από τα δυο τρίτα των διαχειριστών κτιριακών εγκαταστάσεων, χρησιμοποιούν αυτή τη στιγμή αντλίες που καταναλώνουν περισσότερη ενέργεια από ότι είναι αναγκαία και σκόπιμη. Η προληπτική αντικατάσταση προσφέρει πλεονεκτήματα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Μπορεί να μειωθεί η ενεργειακή κατανάλωση και τα έξοδα, να βελτιωθεί η βιωσιμότητα των κτιρίων και των εγκαταστάσεων ενώ πα-

ράλληλα να γίνει χρήση της πλέον σύγχρονης τεχνολογίας.

Αυτό είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρον για τους διαχειριστές των κτιριακών εγκαταστάσεων που εξαρτώνται από την παροχή νερού και θέρμανσης κάθε στιγμή, αλλιά για αυτούς που έχουν ειδικές απαιτήσεις υγιεινής όσον αφορά την ύδρευση. Με την Οδηγία ErP ορίστηκαν νέες οριακές τιμές για τις αντλίες θέρμανσης. Η Wilo σας προσφέρει μέγιστη ασφάλεια για το μέλλον όσον αφορά κανονισμούς και ρυθμίσεις αφού έχει ήδη ενσωματώσει την Οδηγία ErP στις διαδικασίες της.

Ποιά είναι η πιο αποτελεσματική μορφή ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίου;

Αν συγκρίνουμε τις διαφορετικές μορφές ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίου, θα δούμε πως η μετάβαση σε αντλίες υψηλής απόδοσης είναι ξεκάθαρα αυτή με τα περισσότερα πλεονεκτήματα

Μια επένδυση που αποδίδει, ακόμα και σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Η χρήση αντλιών Wilo υψηλής απόδοσης είναι προς το συμφέρον όλων. Για παράδειγμα: Σε ένα ξενοδοχείο στην περιοχή της Ρόδου, με τη χρήση αντλιών υψηλής απόδοσης, εξοικονομήθηκε

80% της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει μια αντλία. Κατά τη διάρκεια

*Βάση για τον υπολογισμό είναι ένα Κόμιστο Γραφείο & Διασκέδασης σύμφωνα με το DIN V 18599.

της διαδικασίας αντικατάστασης μειώθηκε επίσης η ισχύς της αντλίας χωρίς να υπάρξουν απώλειες απόδοσης, καθώς οι παλιές αντλίες χωρίς ρύθμιση στροφών είναι συχνά υπερδιαστασιοποιημένες.

Ο συνδυασμός τεχνολογίας αντλιών υψηλής απόδοσης και η σωστή διαστασιοποίηση οδηγούν σε εξαιρετικά σύντομους χρόνους απόσβεσης. Η αρχική επένδυση μπορεί να αποπληρωθεί περίπου μετά από δυο χρόνια ανάλογα με τον

αριθμό των αντλιών και τις συνθήκες (χρόνο) λειτουργίας.

Εκτός από όλα τα οικονομικά οφέλη, υπάρχει κάτι που δεν πρέπει να ξεχνάμε:

Οι αντλίες υψηλής απόδοσης Wilo προστατεύουν το περιβάλλον συμβάλλοντας στη μόνιμη μείωση των εκλύσεων CO₂. Η βιωσιμότητα και η υπεύθυνη χρήση των πόρων παίζουν σημαντικό ρόλο στην εικόνα της επιχείρησης έναντι των ανταγωνιστών.

Η τεχνολογία αντλιών Wilo, πληροί ήδη τα πρότυπα του αύριο, αποδεικνύοντας παράλληλα ότι είστε πλήρως προσανατολισμένοι προς το μέλλον.

Ενεργειακές Λύσεις Wilo: μεγαλύτερη κερδοφορία

Οι Ενεργειακές Λύσεις Wilo, δεν αφορούν μόνο τη μετάβαση στην προσανατολισμένη προς το μέλλον τεχνολογία αντλιών, αλλά προσφέρουν στοχευμένες και εξατομικευμένες συμβουλές και ολοκληρωμένη υποστήριξη από την αρχή ως το τέλος.

Γίνονται λεπτομερείς προτάσεις, επιχειρηματολογία, ανάλυση της κατάστασης και καθοδήγηση κατά την διαδικασία εγκατάστασης.

Έτσι βιώνουμε το όφελος και τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι αντλίες υψηλής απόδοσης Wilo, από την πρώτη κιόλας ημέρα λειτουργίας τους.

* Σύγκριση συμβατικής αντλίας χωρίς ρύθμιση στροφών Wilo-IPL 50/175-5.5/2 με αντλία υψηλής απόδοσης Wilo-Stratos GIGA 50/1-50/4.5, βασισμένη στο προφίλ φορτίου "Blue Angel" με 6000 ώρες λειτουργίας και κόστος ηλεκτρικού ρεύματος στο ποσό των 0.15 Euro/kWh.

Μάθετε περισσότερα
στη διεύθυνση
www.wilo.gr

Υψηλή ασφάλεια λειτουργίας κι ελαχιστοποίηση του χρόνου συντήρησης.

Wilo-EMUport & Wilo-EMUport CORE, προκατασκευασμένα αντλιοστάσια λυμάτων με προσυγκράτηση στερεών.

Εγγυημένη ασφάλεια κι απλή συντήρηση σε ένα πλήρες σύστημα.

«Έξυπνα» συστήματα άντλησης

Το όνομα Wilo αποτελεί εγγύηση σε ολόκληρο τον κόσμο για συστήματα άντλησης με άριστη γερμανική ποιότητα. Οι αντλίες και τα συστήματα Wilo για τη δημοτική υδροδότηση και αποχέτευση εισάγουν νέα μέτρα και σταθμά όσον αφορά στην τεχνική απόδοση και την αποτελεσματικότητα. Σε θέματα προστασίας περιβάλλοντος και διατήρησης των φυσικών πόρων, κυρίως η διαχείριση λυμάτων διαδραματίζει σημαντικό ρόλο. Μόνιμα προβλήματα, όπως η αυξανόμενη περιεκτικότητα στερεών υλών στα λύματα, η οποία δυσχεραίνει τις συνθήκες λειτουργίας των εγκαταστάσεων, απαιτούν καινοτόμες λύσεις για τη συνεχή βελτίωση των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Wilo-EMUport & Wilo-EMUport CORE

- Μεγάλη διάρκεια ζωής κι ανθεκτικότητα στην οξείδωση, χάρη στη χρήση υλικών υψηλής ποιότητας
- Εύκολη συντήρηση λόγω της ξηρής τοποθέτησης και της εύκολης εξωτερικής πρόσβασης σε όλα τα κομμάτια του εξοπλισμού
- Αποφυγή εμφράξεων ακόμη και με αυξημένα επίπεδα στερεών λυμάτων
- Εξοικονόμηση ενέργειας, χάρη στη χρήση μικρότερων κι υψηλής απόδοσης αντλιών
- Εύκολη κι οικονομικά αποδοτική αντικατάσταση υφιστάμενων συμβατικών αντλιοστασίων

Η προστασία της ανθρώπινης ζωής βασική συνιστώσα στις εργασίες του 1ου Συνεδρίου Πυροπροστασίας Κατασκευών Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2020

Σημαντικό χαρακτηριστικό ήταν ο πλούραθισμός των εισηγήσεων από πανεπιστημιακούς, επιστήμονες διεθνούς κύρους, μάχιμα στελέχη του Πυροσβεστικού Σώματος, στελέχη από ελεγκτικούς και συμβουλευτικούς οργανισμούς, ασφαλιστικές εταιρείες και από την ελληνική παραγωγή, που έδωσαν το στίγμα της πυροπροστασίας στην Ελλάδα, και από την πλευρά της νομοθεσίας, των εργαστηρίων δοκιμών φωτιάς στον Ελληνικό χώρο, αλλά και της πρακτικής στις μεταλλικές κατασκευές, αλλά και σε συστήματα προσώψεων και πυράντοχων θυρών και των προβλημάτων στη ζώνη μίξης δασών οικισμών.

Η θεματολογία του Συνεδρίου δεν περιορίστηκε στο Ελληνικό Κανονιστικό Πλαίσιο αλλά έγιναν εξαιρετικά ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις της Ευρωπαϊκής και παγκόσμιας εμπειρίας από καταξιωμένους ομιλητές, πυρομηχανικούς με σημαντικότερη εμπειρία, οι οποίοι έδωσαν απόψεις για την πολιτική εκκένωσης κτιρίων, τη συμμόρ-

Με μεγάλη επιτυχία ολοκληρώθηκε το 1ο Διεθνές Συνέδριο για την Πυροπροστασία των Κατασκευών του Ελληνικού Ινστιτούτου Πυροπροστασίας Κατασκευών (ΕΛ.Ι.ΠΥ.ΚΑ.). Το διήμερο Συνέδριο, που έλαβε χώρα στο Ίδρυμα Ευγενίδου στις 7 και 8 Φεβρουαρίου 2020, παρακολούθησαν περισσότεροι από 500 Σύεδροι από όλη την Ελλάδα και χώρες του εξωτερικού. Οι σύεδροι, μηχανικοί, στελέχη επιχειρήσεων, στελέχη υπουργείων, Πυροσβεστικής και Δημόσιων Οργανισμών, παρακολούθησαν με αμείωτο ενδιαφέρον τις 23 παρουσιάσεις από διακεκριμένους ομιλητές, Έλληνες και ξένους. Μεταξύ τους ακαδημαϊκοί, εμπειρογνώμονες, πιστοποιημένοι πυρομηχανικοί του εξωτερικού, μελετητές και σύμβουλοι σε θέματα ασφάλειας έναντι φωτιάς, εκτίμησης κινδύνου και πιστοποίησης συστημάτων-υλικών, μηχανικοί και στελέχη τεχνικών εταιρειών.

Ο **καθ. κ. Δημήτρης Οικονόμου, υφυπουργός Περιβάλλοντος**, εκπροσωπώντας τον **πρωθυπουργό**, χαιρέτισε το 1ο Συνέδριο Πυροπροστασίας Κατασκευών και εκ μέρους **του Γενικού Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος, κ. Ευθυμίου Μπακογιάννη**, απευθύνθηκε στο κοινό του συνεδρίου η Δρ. Σοφία Κάρμα.

Το συνέδριο κάλυψε αφενός σημαντικά θέματα για την πυροπροστασία κτιρίων στην Ελλάδα, αφετέρου είχε διεθνή χαρακτήρα με ομιλητές από το Βέλγιο, το Ηνωμένο Βασίλειο, τις Ηνωμένες Πολιτείες, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, την Ιταλία, την Κύπρο και τη Σιγκαπούρη, διεθνείς εταιρείες και με επισκέπτες εκτός Ελλάδος.

φωση στις απαιτήσεις πυροπροστασίας για προσώψεις και τη συμπεριφορά τους, το σημαντικό ρόλο των αρχιτεκτόνων σε έναν ολιστικό σχεδιασμό που λαμβάνει υπόψη του και την πυροπροστασία, τεχνικές προσομοίωσης με εφαρμογή και στη ζώνη μίξης δασών οικισμών, αλλά και στον ρόλο των

πυρομηχανικών σε ένα σύγχρονο πλαίσιο, και με παράδειγμα εφαρμογής κανονισμών, μέσα από τη νομοθεσία και με μηχανισμό ελέγχου εφαρμογής.

Εκ μέρους του ΕΛΙΠΥΚΑ ο **Πρόεδρος του Δ.Σ. Δρ. Γ. Κοντούλης**, παρουσίασε το Ινστιτούτο, τους σκοπούς του και τις προτάσεις του για βιώσιμη και ασφαλή ανάπτυξη, μέσα από ένα εφαρμόσιμο μοντέλο ελέγχων πυρασφάλειας προδιαγραφών-μελετών-κατασκευών, πιστοποίησης συστημάτων-προσώπων και διεύθυνση του Κανονιστικού πλαισίου, όπως π.χ. σε περιπτώσεις ζωνών μίξης δασικών με οικιστικές περιοχές. Μέσα από τις εργασίες του συνεδρίου δόθηκαν από το ΕΛΙΠΥΚΑ προτάσεις για μια μεθοδολογία ελέγχου συμμόρφωσης με τον Κανονισμό Πυροπροστασίας σε Υψιστάμενα Κτίρια, αλλά και ολοκληρωμένη πρόταση του **Διευθυντή του ΕΛΙΠΥΚΑ, Γ. Μυλωνάκη**, για πρότυπα αξιολόγησης συνδέοντας την εποπτεία της αγοράς με τους ελέγχους, τις μελέτες και την εκπαίδευση των Μηχανικών.

Το Συνέδριο, ζωντανό και με δημιουργικό προβληματισμό, έθεσε θέματα Ελέγχου, Μελετών-Παραγωγής-Κατασκευών, Συστημάτων Πυροπροστασίας, ανάγκης ύπαρξης στοχευμένης εκπαίδευσης μηχανικών σε θέματα Πυρομηχανικής, διεύθυνσης Διαπίστευσης των υπάρχοντων Ελληνικών Εργαστηρίων Δοκιμών στον έλεγχο αντίδρασης και αντίστασης έναντι φωτιάς αλλά και στις προκλήσεις που θέτει ο νέος κανονισμός Πυροπροστασίας (ΠΔ41/2018) για εφαρμογή σε ασφαλέστερα κτίρια για τον άνθρωπο.

Σύντομες παρεμβάσεις έγιναν από την εκπρόσωπο του Τμήματος Κανονισμών,

Προτύπων & Σύγχρονης Αρχιτεκτονικής της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών & Αδειοδοτήσεων του **Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας κα. Α. Σκάρη**, από τον **εκπρόσωπο του τμήματος Προληπτικής Πυροπροστασίας του Αρχηγείου της Πυροσβεστικής κ. Χ. Τσαβαλόπουλο**, τον **καθ. κ. Θ. Πανίδα** (Πανεπιστήμιο Πατρών), μέλος της ομάδας του ΤΕΕ για την ΤΟΤΕΕ Πυροπροστασίας, τον **κ. Γ. Γιανναρά**, **Αττικό Μετρό**, μέλος της μόνιμης Επιτροπής του ΤΕΕ για Τυποποίηση, Πιστοποίηση και Διαχείριση Ποιότητας και την **Διευθύντρια της Ελληνικής Ένωσης Αθλουμνίου, κα Ε. Γκανάκου**.

Μετά τις παρουσιάσεις του συνεδρίου ακολούθησε ενδιαφέρουσα συζήτηση όπου αναδείχθηκαν θέματα όπως η αναγκαιότητα δημιουργίας ειδικότητας Πυρομηχανικού / Fire Engineer με πιστοποίηση / εκπαίδευση μηχανικών. Ταυτόχρονα ζητήθηκε η παρέμβαση του ΕΛΙΠΥΚΑ να επιμορφώνει μηχανικούς στη διαδικασία τουλάχιστον των ελέγχων υπάρχοντων συστημάτων πυροπροστασίας, π.χ. μέσω της επιμόρφωσης εσωτερικών ελεγκτών βιομηχανίας. Δόθηκε η δέσμευση ότι θα υπάρξει συνέχεια σε αυτή την πρωτοβουλία και με επόμενο συνέδριο, αλλά και με παρουσιάσεις σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Οι εκπρόσωποι του Πυροσβεστικού Σώματος στη συζήτηση, ανέδειξαν για ακόμη μια φορά την ισχυρή θέληση τους να συνεργαστούν με όλους τους φορείς για να προληφθούν οι πυρκαγιές και να μειωθούν όσο είναι δυνατόν τα αποτελέσματά τους.

Από τις εισηγήσεις των ομιλητών και τις παρεμβάσεις των συνέδρων τονίστηκε η

ανάγκη άμεσης και συντονισμένης επίλυσης των προβλημάτων της πυροπροστασίας των κατασκευών. Το ΕΛ.Ι.ΠΥ.ΚΑ με την μέχρι σήμερα πορεία του και το συνέδριο απέδειξε ότι μπορεί να οργανώσει και να συντονίσει αυτή την προσπάθεια και να είναι ο αξιόπιστος συνομιλητής των φορέων με τον ίδιο σκοπό.

Η επιτυχία, ο δυναμισμός και ο δημιουργικός προβληματισμός του 1ου Συνεδρίου, αποτελούν δέσμευση και πρόκληση για το Ελληνικό Ινστιτούτο Πυροπροστασίας Κατασκευών για αμείωτη συνέχεια των προσπάθειών στα πλαίσια των στόχων του, όπως η διοργάνωση και του 2^{ου} συνεδρίου. Το συνέδριο υποστήριξαν οι παρακάτω εταιρείες:

Μεγάλοι Χορηγοί: ElvalColour, METAL-ΛΕΜΠΟΡΙΚΗ-Θ.ΜΑΚΡΗΣΑ.Ε.

Χορηγοί: FIBRAN, ilicon, ISOREN, Knauf Insulation, Marvon S.r.l., Sika Hellas ABEE, TCP Protect

Υποστηρικτές: Asprokat, Interplast, Jotun

Χορηγοί Επικοινωνίας: Aluminium Magazine, aluNET.gr, B2Green, Build, Building Green, Ecopress.gr, Ecopress.gr, EnergyIn, Ecozen.gr, Ecotec, Εργοταξικά Θέματα, Εργοληπτικών Βήμα, Ηλεκτρολόγος, ΚΤΙΡΙΟ ΕΚΔΟΣΕΙΣ, 4green.gr, Profil Energy, Profilmedia, Profilnet, RED Real Estate And Development, Ύλη & Κτίριο, Ypodomes.com, Wordenergynews.gr

Για το ΕΛ.Ι.ΠΥ.ΚΑ

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Πυροπροστασίας Κατασκευών (ΕΛΙΠΥΚΑ) είναι ένας μη κερδοσκοπικός Οργανισμός στον οποίο συμμετέχουν ελληνικές και διεθνείς βιομηχανίες δομικών υλικών, συστημάτων δόμησης, διατάξεων πυροπροστασίας, κατασκευαστικές εταιρείες, μηχανικοί, καθηγητές από εργαστήρια ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα, και αξιωματικοί με επιστημονική επάρκεια του Πυροσβεστικού Σώματος. Από το 2018 συμμετέχει στη Συνομοσπονδία Συλλόγων Πυροπροστασίας της Ευρώπης, ενώ υποστηρίζει τη διαμόρφωση/υποστήριξη προδιαγραφών και προτύπων πυροπροστασίας ώστε να αποτρέπονται/μειώνονται οι απώλειες ζωής και περιουσίας από τη φωτιά στις κατασκευές και συμμετέχει σε διαβουλευσεις σχετικά με την κατάρτιση νόμων, αποφάσεων και κανονισμών προδιαγραφών πυροπροστασίας και μηχανισμού τήρησής τους.

S800A Beyond Imagination

All GNSS signals included, ATLAS capability

- The GNSS Global Correction Service for precise positioning around the world
- No RTK base station or RTK network required
- The receiver is able to continue generating precise positions up to 20 minutes in case it loses the land based RTK correction source
- Three different correction levels depending of your required accuracy

H100

1 m 95% (50 cm RMS)

H30

30 cm 95% (15 cm RMS)

H10

8 cm 95% (4 cm RMS)

www.stonex.it

Each geospatial requirement can be
solved with a *STONEX* solution

GNSS RECEIVERS - TOTAL STATIONS - 3D SCANNERS - GIS SOLUTIONS - SOFTWARE

**STONEX
FIELD
SOFTWARE**

Cube-a
ANDROID

FieldGenius

WINDOWS 10 | WINDOWS MOBILE

**STONEX
FIELD
SOLUTIONS**

Κ Μακέδος: Στόχος η δυναμική επανεκκίνηση της οικονομίας στην μετά-κορονοϊό εποχή

Όσο παραμένουμε σε επαγρύπνηση σε αυτές τις πρωτόγνωρες συνθήκες που διαμόρφωσε η πανδημία και εξακολουθούμε να θέτουμε ως πρώτη προτεραιότητα την υγεία των πολιτών, αλλά και την προληπτική αντιμετώπιση αυτής της ασύμμετρης απειλής, προκειμένου να διατηρήσουμε αυτή την τεράστια εθνική επιτυχία, ο στόχος μας δεν είναι άλλος από τη δυναμική επανεκκίνηση της οικονομίας και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής για το χτίσιμο της μετά-κορονοϊό εποχής.

Σημαντικό όφελος σε αυτή την κρίση είναι αναμφισβήτητο το γεγονός ότι έγιναν άλματα στον εκσυγχρονισμό του ελληνικού δημοσίου. Η οριζόντια και κάθετη προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η ψήφιση του περιβαλλοντικού νομοσχεδίου, που επιταχύνει σημαντικά τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις και ρύνει σημαντικά χωροταξικά ζητήματα, αλλά και άλλες κρίσιμες μεταρρυθμίσεις, επιταχύνθηκαν, εξαιτίας της πανδημίας, διαμορφώνοντας ένα καλύτερο πεδίο ανάκαμψης, για την επόμενη ημέρα.

Στο ΤΜΕΔΕ ακόμα και εν μέσω κορονοϊού, χάρη στον έγκαιρο ψηφιακό μετασχηματισμό, συνεχίσαμε απρόσκοπτα την εγγυοδοτική και πιστοδοτική λειτουργία. Αποδεικνύουμε ότι το Ταμείο μας, υπό οποιαδήποτε συνθήκες, παραμένει ένας ακλόνητος πυλώνας προκοπής και δημιουργίας.

Το ΤΕΕ και ο Τεχνικός Κόσμος διεκδίκησε και κατάφερε για ακόμα μία φορά να διαμορφώσει ένα πλέγμα σωτηρίας για τους ελεύθερους επαγγελματίες, τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, όσο διαρκούσε η de facto παύση των εργασιών.

Δε μένουμε εκεί. Χρειάζεται να αξιοποιήσουμε το θετικό momentum της χώρας, καθώς και την αναπτυξιακή τροχιά που είχε αναπτυχθεί πριν το ξέσπασμα της υγειονομικής κρίσης και να συνεχίσουμε δυναμικά τις αλλαγές που απαιτούνται, έτσι ώστε την επόμενη κιόλας ημέρα όχι απλά να επουλώσουμε άμεσα τις πληγές.

Κυρίως όμως, να διαμορφώσουμε τις κατάλληλες συνθήκες προκειμένου στη χώρα μας να απελευθερωθούν δυναμικά όλες οι δημιουργικές δυνάμεις, που έμειναν αναξιοποίητες σε αυτή τη δεκαετή περίοδο οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Να σπάσουμε τον φαύλο κύκλο της μιζέριας. Και να περάσουμε σε μία εποχή δημιουργίας

και προκοπής.

Ο Τεχνικός Κόσμος είναι ο κρίσιμος πυλώνας τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο. Πρόκειται για έναν κλάδο, που μπορεί να δημιουργήσει άμεσα νέο πλούτο, νέες θέσεις εργασίας και να οδηγήσει τη χώρα μας σε στιβαρή βιώσιμη ανάπτυξη στη νέα εποχή. Απαιτείται πραγματική ανάπτυξη από αθηρινά παραγωγικούς τομείς.

Απαιτείται μία νέα ύλη έργων. Απαιτείται πολιτική βούληση, όχι απλά για σχεδιασμό, αλλά κυρίως για ταχύτατη επιτάχυνση όλων των διαδικασιών προκειμένου να γίνει ένα δυναμικό restart στην εθνική οικονομία και κοινωνία, με τη διαμόρφωση ενός στιβαρού θεσμικού πλαισίου. Η θέληση, η γνώση, η εμπειρία και οι ικανότητες υπάρχουν, καθώς οι Έλληνες μηχανικοί συγκαταλέγονται μεταξύ των κορυφαίων παγκοσμίως.

Ο νόμος 4412 έχει εκσυγχρονίσει σε σημαντικό βαθμό το νομικό πλαίσιο, αλλά πολλά προβλήματα, που οδηγούν σε σημαντικές στρεβλώσεις παραμένουν. Η τροποποίησή του είναι επιτακτική ανάγκη.

Απαιτούνται σημαντικές αλλαγές για την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών για την υλοποίηση της νέας γενιάς έργων, η περαιτέρω μείωση της γραφειοκρατίας, η επιτάχυνση της επίλυσης των δικαστικών διαφορών και των ενστάσεων, η διαμόρφωση ενός πλαισίου δίκαιης ανάθεσης έργων, η υλοποίηση ενός στρατηγικού σχεδιασμού για Δημόσιες Επενδύσεις, έργα ΣΔΙΤ, αλλά και η προώθηση Πρωτότυπων Προτάσεων.

Κυρίως, απαιτείται η αντιμετώπιση του καταστροφικού φαινομένου των κάτω του κόστους εκπτώσεων που δημιούργησε σο-

βαρές στρεβλώσεις στην αγορά και υπονόμευσε την ίδια τη φύση των έργων κοινής ωφέλειας.

Οι πόροι που απαιτούνται μπορούν να αναζητηθούν σε νέες μορφές χρηματοδότησης. Σημαντικό μέρος των κονδυλίων που θα διατεθούν τόσο από τον τραπεζικό τομέα όσο και από την ΕΕ για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κορονοϊού, αν θέλουμε να πιάσουν τόπο, πρέπει να "πέσουν" στην πραγματική αγορά για την επανεκκίνηση της οικονομίας, την αναγέννηση των ελεύθερων επαγγελματιών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, την ατμομηχανή της ανάπτυξης στη χώρα, μέσω της δημιουργίας μίας νέας γενιάς έργων βιώσιμης ανάπτυξης.

Δεν υπάρχουν πλέον περιθώρια για καθυστερήσεις. Η Ελλάδα για ακόμα μία φορά βρίσκεται σε ένα πολύ κρίσιμο σημείο. Ίσως πρόκειται για το σημείο χωρίς επιστροφή. Η οικονομική "ανομβρία", που ταλάνισε τη χώρα μας επί μία δεκαετία, με μείωση του ΑΕΠ που μόνο μετά από πόλεμο καταγράφεται, και η νέα τροχοπέδη που εμφανίστηκε και ονομάζεται κορονοϊός, χρειάζεται να αξιοποιηθούν ως εμπειρίες και ως αφορμές, προκειμένου να ενισχύσουν τη θέληση και τις συλλογικές προσπάθειές μας για να ωθήσουμε την χώρα προς τα εμπρός. Να μπούμε δυναμικά σε μία νέα εποχή βιώσιμης και στιβαρής ανάπτυξης.

Νέα Βιώσιμη Κοινωνία με Δίκαιη Οικονομία και Ισχυρό Τεχνικό Κλάδο

Η οικονομική κρίση που βυθίστηκε η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια αλλά και η ανησυχία για την επανεκκίνηση της οικονομίας μετά το σοκ του covid-19 μας δείχνουν τα όρια και τις χρόνιες αδυναμίες του μοντέλου οικονομικής ανάπτυξης της χώρας μας. Οι δομικοί περιορισμοί του μοντέλου αυτού είναι σύνθετοι και πολλαπλοί.

Καταγράφονται και περιγράφονται με ακρίβεια στο τελευταίο Δελτίο Ανάλυσης του Ινστιτούτου Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος. Ως τέτοιοι αναφέρονται η τεχνολογικά και κλαδικά ανεπαρκής διάρθρωση του παραγωγικού συστήματος, η χαμηλή παραγωγικότητα και διαρθρωτική ανταγωνιστικότητα, η μη δημιουργική, παραγωγική επιχειρηματικότητα, η μεγάλη εξάρτηση της εγχώριας παραγωγής από τις εισαγωγές και η χαμηλή και κλαδικά περιορισμένη εξωστρέφειά της και η απουσία εθνικής αναπτυξιακής στρατηγικής.

Η παρούσα υγειονομική κρίση πρέπει να ενεργοποιήσει ταχύτατα, τον αναπτυξιακό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας. Ο άξονας του μετασχηματισμού είναι γνωστός: **η παραγωγική και τεχνολογική αναβάθμιση της οικονομίας, με βασικά χαρακτηριστικά τη μετατόπιση της οικονομικής δραστηριότητας σε κλάδους παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών υψηλής τεχνολογίας και εντάσεως γνώσεων, και ο περιορισμός της εξάρτησης της εγχώριας παραγωγής από τις εισαγωγές για την ενδυνάμωση της αυτότητας της οικονομίας.**

Η κρίση του covid-19, έστρεψε το μέλλον της παγκόσμιας πολιτικής οικονομίας στην ποσοτική και ποιοτική αναβάθμιση της εγχώριας αλυσίδας προστιθέμενης αξίας. Δυστυχώς, η κρίση χρέους που αντιμετώπισε η χώρα τα προηγούμενα χρόνια δεν έγινε αφορμή ανάληψης σημαντικών πολιτικών και επιχειρηματικών πρωτοβουλιών για τον παραγωγικό μετασχηματισμό της οικονομίας.

Ο τομέας των υπηρεσιών με αιχμή τον διευρυνόμενο κλάδο του εμπορίου, της εστίασης, της παροχής καταλύματος, της αποθήκευσης και των μεταφορών εξακολουθεί να είναι ο πρωταρχικός αναπτυξιακός άξονας. Οι ήπιοι ρυθμοί μεγέθυνσης του πραγματικού ΑΕΠ μετά το 2016 συσχετίζονται πρωτίστως με την εξέλιξη της δραστηριότητας του συγκεκριμένου κλάδου. Αυτός είναι ο βασικός λόγος της μεγάλης ανησυχίας για

Δρ. Ανδρέας Στοϊμενίδης
Διπλ. Μηχανολόγος
Μηχανικός, MSc
Πρόεδρος ΟΣΕΤΕΕ,
Μέλος Διοίκησης ΓΣΕΕ

τις συνέπειες στη δυναμική της οικονομίας το επόμενο διάστημα εξαιτίας της αναστολής της δραστηριότητας του κλάδου αυτού στο πλαίσιο της διαχείρισης της υγειονομικής κρίσης. **Το περιορισμένο μέγεθος του πρωτογενούς τομέα, της μεταποίησης και του κατασκευαστικού κλάδου, περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες σταθεροποιητικής επίδρασής τους στο ΑΕΠ, αυξάνοντας την αβεβαιότητα για την υφιστάμενη προοπτική της οικονομίας.**

Ως συνέπεια, οι προβλέψεις αναφορικά με την εξέλιξη του ποσοστού ανεργίας για τη χώρα μας είναι δυσσώμενες για το 2020. Ωστόσο, υπάρχει αβεβαιότητα για το εάν οι επιπτώσεις της κρίσης στην αγορά εργασίας θα είναι παροδικές ή εάν θα προκαλέσουν μόνιμες επιπτώσεις κατακερματισμού και όξυνσης των ανισοτήτων σε βάρος των πιο ευάλωτων ομάδων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά για την Ελλάδα ότι το ποσοστό ανεργίας θα ανέλθει στο 19,9% το 2020, ενώ το 2021 θα είναι χαμηλότερο του 2019

κατά μισή ποσοστιαία μονάδα (16,8%). Οι προβλέψεις του ΔΝΤ για τη χώρα μας είναι πιο απαισιόδοξες, καθώς το ποσοστό ανεργίας εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 22% το 2020 για να μειωθεί σε 19% το 2021.

Οι παθογένειες του αναπτυξιακού μοντέλου αποτυπώνονται και εκφράζονται στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας, το διαχρονικό έλλειμμα του οποίου είναι αιτία της σταθερής εκροής εισοδήματος και ρευστότητας προς το εξωτερικό και καθιστούν την ελληνική οικονομία ιδιαίτερα ευάλωτη στο σοκ παγκόσμιας προσφοράς και ζήτησης που προσδιορίζει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της οικονομικής κρίσης του covid-19.

Η δαπάνη των νοικοκυριών ήταν το κύριο μακροοικονομικό μέγεθος που σταθεροποίησε την οικονομία τα τελευταία χρόνια. Αντιθέτως, οι επενδύσεις των επιχειρήσεων κυμάνθηκαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα καθιστώντας τον μακροοικονομικό ρόλο του συγκεκριμένου τομέα αποσταθεροποιητικό.

Στο υποθετικό σενάριο όπου για το 2019 ο επιχειρηματικός τομέας στο σύνολό του, αξιοποιούσε όλο το πλεόνασμα ρευστότητάς του για τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων, **το ΑΕΠ θα ήταν υψηλότερο κατά 2,1%**, χωρίς να συνοψολογίζεται το αποτέλεσμα των πολλαπλασιαστών της ιδιωτικής επένδυσης.

Μια οικονομία για να έχει θετική μεσοπρόθεσμη προοπτική πρέπει να χαρακτηρίζεται από έλλειμμα στο ισοζύγιο του επιχειρηματικού τομέα, λόγω της επενδυτικής του δραστηριότητας, και πλεόνασμα στο ισοζύγιο των νοικοκυριών, το οποίο αντισταθμίζει την αύξηση της αποταμίευσής τους.

Στην περίπτωση της Ελλάδας οι ανωτέρω συνθήκες δεν ισχύουν. Λειτουργούν μάλιστα, αντίστροφα. Η οικονομία εμφανίζει μια ιδιαίτερη συμπεριφορά που καθιστά την οικονομική δυναμική της αβέβαιη και μη διατηρήσιμη. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας των διαχρονικών πλεονασμάτων ή, εναλλακτικά, **της υψηλής ροής προς αποταμίευση του επιχειρηματικού τομέα.** Ειδικότερα, η καταναλωτική δαπάνη εξαρτάται από το διαθέσιμο εισόδημα. Μια **μείωση της απασχόλησης και των αμοιβών και μια αύξηση της υποαπασχόλησης και των επισφαλών μορφών εργασίας θα μειώσουν το**

διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και θα αποδομήσουν τη θετική επίδραση της καταναλωτικής δαπάνης και της εγχώριας ζήτησης στο ΑΕΠ.

Το αποτέλεσμα αυτό θα ενισχυθεί και από την ήδη αποφασισμένη χρονική μετάθεση της μεταβολής του κατώτατου μισθού για το 2021, αλλά και από τις **αντιεργατικές, αντιαναπτυξιακές ρυθμίσεις των τελευταίων νομοθετημάτων** με τις οποίες **μειώνεται στην πράξη ο κατώτατος μισθός, καταργούνται οι κλαδικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας και ελαστικοποιούνται** ακόμη περισσότεροι **εργασιακές σχέσεις**. Με βάση τα προαναφερόμενα, **οι παρεμβάσεις οικονομικής πολιτικής θα αυξήσουν τις αρνητικές επιπτώσεις στο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών** με συνέπεια η μείωση της κατανάλωσης να καθορίσει ύφεση σημαντικού βάθους την τρέχουσα χρονιά, αλλά και δυσκολίες στην ανάκαμψη του ΑΕΠ από το 2021.

Η αρνητική ροή των αποταμιεύσεων των νοικοκυριών, επιπλέον θα επιδεινώσει τη χρηματοοικονομική ευθραυστότητα του συγκεκριμένου τομέα και του τραπεζικού συστήματος, τη μείωση των καταθέσεων και την αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σύμφωνα με τις προτάσεις του Ινστιτούτου μας, **η αποτελεσματικότητα της δημοσιονομικής πολιτικής θα εξαρτηθεί από το μέγεθος της υποστήριξης των ροών εισοδημάτων και ρευστότητας που θα βελτιώσουν πρωτίστως το ελλειμματικό ισοζύγιο των νοικοκυριών**. Ένα σημαντικό ζήτημα είναι η στόχευση του ισοζυγίου των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και εκείνων που θα πληγούν περισσότερο από τις συνέπειες της ύφεσης, οι οποίες φαίνεται ότι θα παραμείνουν απροσπάτετες. Δυστυχώς τα δείγματα γραφής των τελευταίων ημερών όπως καθορίζονται από τις κυβερνητικές εξαγγελίες είναι εξαιρετικά απαισιόδοξα. Η πραγματική ενίσχυση των επιχειρήσεων που είναι αντιμετώπιζονται με μεγάλο ρίσκο χρεοκοπίας και αναστολής λειτουργίας θα συμβάλει, επίσης, στη σταθεροποίηση της οικονομίας. Επιπλέον, η στοχευμένη κατανομή των δημοσιονομικών πόρων και κυρίως οι εξελίξεις στην προστασία της αγοράς εργασίας με κυρίαρχη την ανάγκη σύναψης Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και της ενεργοποίησης του σχετικού ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου θα είναι καθοριστικής σημασίας για την πορεία της ελληνικής οικονομίας.

Ο κατασκευαστικός κλάδος, κλασικό και αποδοτικό αναπτυξιακό εργαλείο, φάνηκε να εγκαταλείπεται κατά τη διάρκεια του lockdown. Όπως και οι συντελε-

στές του. Η υπερδεκαετή μνημονιακή πορεία με σταθερή την κυβερνητική συναίνεση κατέστησαν τον κλάδο από αφήγημα με ισχυρή δυνατότητα υπέρβασης της κρίσης σε αδρανές αποτέλεσμά της, συμπυκνώνοντας σε αυτόν το σύνολο των πολιτικών παθογενειών της χώρας.

Ως ενδεικτικά της κατάστασης, αναφέρουμε τα παρακάτω στοιχεία της Eurostat: Στην Ευρώπη ο κατασκευαστικός κλάδος καλύπτει το **20%** του ΑΕΠ και έχει ισχυρό πολλαπλασιαστή στη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενώ στην Ελλάδα η συνεισφορά του διαμορφώθηκε το 2017 στο **11%** του ΑΕΠ της χώρας. Η προστιθέμενη αξία του, αντιστοιχούσε το 2017 στο **5,2%** του ΑΕΠ έναντι **8,8%** στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι επενδύσεις σε κατοικίες στην Ελλάδα το 2017 κάλυπταν το **0,6%** του ΑΕΠ το 2017, ενώ ο μέσος όρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ήταν οκταπλάσιος (!!!) με **4,9%** του ΑΕΠ.

Η οικονομική ανάπτυξη της χώρας είναι στρατηγικά συνδεδεμένη με τον τομέα των κατασκευών. Η αύξηση των επενδύσεων σε υποδομές και άλλα τεχνικά έργα αποτελεί προϋπόθεση για την επιτάχυνση του ρυθμού μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας και την αποκλιμάκωση της ανεργίας. Απαιτείται όμως μία **νέα Στρατηγική Πορεία στον Κατασκευαστικό Κλάδο** απαλλαγμένη από τις δογματικές αντιλήψεις του παρελθόντος και προσαρμοσμένη στα νέα δεδομένα της οικονομίας όπως αυτά προέκυψαν πριν και κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης. Η **Βιώσιμη Ανάπτυξη** ως κύρια αναπτυξιακή πρόταση της τελευταίας εικοσαετίας με βασικές προτεραιότητες την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ισόρροπη και κοινωνικά δίκαιη περιφερειακή ανάπτυξη, την βελτίωση των διασυνοριακών υποδομών, την αναβάθμιση του κτιριακού αποθέματος με σύγχρονες προδιαγραφές, ήρθε κατεπείγοντως να συμπληρωθεί και να επικαιροποιηθεί το τελευταίο τετράμηνο από την άμεση και ισχυρή ανάγκη ενίσχυσης κυρίαρχα των δημοσίων δομών υγείας αλλά και των υποδομών παραγωγής σύγχρονων τεχνολογικών προϊόντων. Ο κλάδος της **υγείας** και της **πληροφορικής** είναι αυτοί που στην γενική βαθιά ύφεση, παρουσίασαν παγκοσμίως εκρηκτική ανάπτυξη από την αρχή της χρονιάς.

Η εικόνα της «υγειονομικής επάρκειας» που παρουσιάστηκε για την χώρα μας είναι επίπληστη. Τα κενά σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας δεν έχουν μεταβληθεί ιδιαίτερα και παραμένουν σημαντικά, ενώ διαχρονική είναι η ανάγκη για νέες Μονάδες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας σε επίπεδο Δήμου, ιδι-

αίτερα στις αστικές περιοχές, για κτιριακή και τεχνολογική αναβάθμιση των υφιστάμενων Κέντρων Υγείας και Νοσοκομειακών Μονάδων, αλλά και για κατασκευή νέων Παιδιατρικών και Αντικαρκινικών Νοσοκομείων. Αν δεν παραχθούν **τώρα** κατασκευαστικά όσα προαναφέρθηκαν στον χώρο της Υγείας με βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό, είναι αμφίβολο αν θα υλοποιηθούν ποτέ στο μέλλον.

Η χωροθέτηση και κατασκευή στην ελληνική περιφέρεια, μιας Εθνικής Πρότυπης Ζώνης Καινοτομίας που θα συγκεντρώνει τις εγχώριες δραστηριότητες στον κλάδο της πληροφορικής, της ρομποτικής, της ιατρικής έρευνας και των νέων τεχνολογιών μπορεί να δώσει ισχυρή ώθηση σε αυτούς τους τομείς, και να μας τοποθετήσει στον χάρτη της Τρίτης Βιομηχανικής Επανάστασης. Προφανώς η Τέταρτη φαντάζει πολύ μακρινή για την χώρα μας και οι περισσότεροι που αναφέρονται σε αυτήν την συγχέουν με παραδοσιακές εφαρμογές της πληροφορικής με τις οποίες εξοικειωώμαστε σήμερα με καθυστέρηση δεκαετιών. Ειδικά στον κατασκευαστικό κλάδο οι νέες τεχνολογίες μπορούν να συμβάλουν στην **ανάπτυξη προηγμένων τεχνολογικών προϊόντων και διεργασιών** στο πλαίσιο των έργων **για ενεργειακά αποδοτικά** κτίρια. Η βιομηχανική προτυποποίηση νέων δομικών υλικών φιλικών στο περιβάλλον, θα υπηρετήσει τον ευρωπαϊκό στόχο των βιώσιμων κατασκευών για κτίρια μηδενικής κατανάλωσης ενέργειας όταν μάλιστα το κτιριακό μας απόθεμα είναι παλιό και ενεργοβόρο. Επιπλέον οι **ψηφιακές τεχνολογίες** η μοντελοποίηση των πληροφοριών των κτιρίων θα συμβάλει στην αποτελεσματικότητα στους στόχους εξοικονόμησης ενέργειας.

Η συμβολή του κατασκευαστικού κλάδου μπορεί να είναι καθοριστική και στους βασικούς τομείς οικονομικής δραστηριότητας της χώρας μας όπως είναι **ο τουρισμός και η πρωτογενής παραγωγή**. Η βελτίωση των δικτύων υποδομής, των λιμένων, των μαρίνων, των εγκαταστάσεων ιαματικού τουρισμού είναι μόνο κάποια παραδείγματα συμβολής του τεχνικού κλάδου στην βελτίωση του τουριστικού προϊόντος. Ενώ στην αγροτική παραγωγή οι υποδομές από τους αποθηκευτικούς χώρους γεωργικών προϊόντων, έως τις χιλιάδες απαρχαιωμένες κτηνοτροφικές μονάδες απαιτούν άμεσα ανακατασκευή και βελτίωση παράλληλα με αυτή των αγροτικών δικτύων, αλλά και των καθετοποιημένων μονάδων μεταποίησης και συσκευασίας.

Οι νέες **μονάδες διαχείρισης, επαναχρησιμοποίησης, ανάκτησης και ανακύκλωσης των απορριμμάτων**, μαζι-

με τα εκατοντάδες ανά την χώρα έργα πολιτικής προστασίας από τις φυσικές καταστροφές (αντιπλημμυρικά, δασικής και αντισεισμικής προστασίας κ.α), τα έργα ενεργειακών υποδομών, τα έργα βελτίωσης της ποιότητας ζωής στις πόλεις και στην ύπαιθρο και τα παραδοσιακά συγκοινωνιακά έργα μπορούν να αναβαθμίσουν την ζωή του πολίτη και να δώσουν ισχυρή ώθηση στον τεχνικό κλάδο και την Ελληνική Οικονομία.

Το ερώτημα είναι **γιατί δεν έχουν υλοποιηθεί τα περισσότερα από αυτά** με μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και ΠΔΕ να έχουν περάσει από την χώρα. Η απάντηση είναι απλή. Οι πολιτικοί δογματισμοί και η αλληλαγή προγραμματισμού και στο μικρότερο ακόμη έργο κάθε φορά που επέρχεται κυβερνητική αλλαγή, εκτοξεύουν το κόστος των έργων και απομακρύνουν τον ορίζοντα ολοκλήρωσής τους. Με αυτόν τον τρόπο ο Έλληνας πολίτης πληρώνει πολλαπλάσια ποσά από τα αρχικά προϋπολογισθέντα για έργα που δεν μπορεί τελικά να χρησιμοποιήσει. Εμβληματικά παραδείγματα αποτελούν το **ΜΕΤΡΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, η Ε.Ο. ΠΑΤΡΩΝ-ΠΥΡΓΟΥ και ο Βόρειος Οδικός Άξονας Κρήτης**. Για τον λόγο αυτό, θεωρούμε απολύτως απαραίτητη την ίδρυση **Ανεξάρτητης Υπερκομματικής- Διακομματικής Αρχής Μεγάλων Έργων Υποδομής** η οποία θα δεσμεύει με τον μακροπρόθεσμο

προγραμματισμό της, τις Κυβερνήσεις στην εκτέλεση των Δημοσίων Έργων. Το θεσμικό πλαίσιο, οι διαγωνιστικές διαδικασίες ανάθεσης με πολύ μεγάλες εκπτώσεις, η αυναμία επιλογής ώριμων μελετών, η πολυετής επιβράδυνση ολοκλήρωσης μεγάλων έργων, η ελλιπής τήρηση των κανόνων υγείας και ασφάλειας στην εργασία, απλά αποτελούν κάποια συμπτώματα των βασικών πολιτικών αγκυλώσεων.

Μεγάλες περιόδοι με σημαντικές πηγές χρηματοδότησης, χάθηκαν. Συνεχίζουν, όμως να υπάρχουν αντίστοιχα εργαλεία και προγράμματα. Οι Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, η ένταξη μελετών και έργων στο νέο ΕΣΠΑ, η αναμόρφωση του υφιστάμενου αναπτυξιακού προϋπολογισμού όπου όπως αναφέρθηκε οι κατασκευές ουσιαστικά απουσιάζουν από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, η σχεδίαση ενός Αναπτυξιακού Νόμου με πραγματικά οικονομικά και θεσμικά κίνητρα απλοποίησης των διαδικασιών, η ένταξη της χώρας μας στο **κοινό σχήμα πανευρωπαϊκής χρηματοδότησης για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της κρίσης του κορωνοϊού** όπως αυτό αποφασίστηκε από τους ηγέτες της Γαλλίας και της Γερμανίας, και σε έναν μεγάλο αριθμό, δεκαοχτώ, νέων ευρωπαϊκών προγραμμάτων που αποφασίστηκαν με την έναρξη της κρίσης στα τέλη του Ιανουαρίου από την Ευρωπαϊκή

Επιτροπή δημιουργούν πολλές νέες και μεγάλες, τις τελευταίες ίσως ευκαιρίες στον τεχνικό κλάδο και στην χώρα.

Τα τελευταία δέκα χρόνια η απαξίωση του επιστημονικού και τεχνικού δυναμικού του κλάδου οδήγησε εκατοντάδες χιλιάδες εργαζόμενους υψηλών προσόντων και δεξιοτήτων στο εξωτερικό. Τα **υψηλά ποσοστά ανεργίας** και οι εξευτελιστικές αμοιβές **με την ανυπαρξία Κλαδικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας** και την νομοθέτηση του κατώτατου μισθού, απομάκρυναν ένα πολύ σημαντικό ανθρώπινο κεφάλαιο από την πατρίδα μας. Αυτοί στους οποίους θα έπρεπε να βασισουμε ένα αναπτυξιακό σοκ συνολικής ανάπτυξης με Ισχυρό Τεχνικό Κλάδο ο οποίος θα υπηρετεί μία Δίκαιη Οικονομία σε μία Νέα Βιώσιμη Κοινωνία είναι απόντες. Η επιστροφή τους στο πλαίσιο μίας νέας Εθνικής Στρατηγικής στον Κατασκευαστικό Κλάδο, με υλοποιήσιμο προγραμματισμό και σαφείς και δίκαιους όρους αμοιβής και εργασίας δεν είναι μόνο οικονομικό ή κοινωνικό ζήτημα. Είναι **εθνικό**.

Όλοι, συντελεστές του κλάδου και πολιτικό σύστημα, κρίνωμαστε με την στάση μας απέναντι σε αυτό.

Η Nitrochem αποτελεί μια εμπορική και βιομηχανική εταιρία που δραστηριοποιείται στο χώρο των εμπορικών εκρηκτικών υλών. Αποτελεί την μεγαλύτερη εταιρία στην Βόρειο Ελλάδα διαθέτοντας εκτεταμένο πελατολόγιο από το χώρο των λατομείων, των μεταλλείων και των τεχνικών έργων.

Δυναμικότητα

Η Nitrochem διαθέτει 11 αποθηκευτικούς χώρους όπου μπορούν να αποθηκευτούν συνολικά και συνδυαστικά μέχρι:

- 300.000 κιλά εκρηκτικών υλών, • 3.000.000 μέτρα θρυαλλίδας
- 20.000.000 τεμάχια καψύλλια • 200.000 κιλά πρώτων υλών

Όλες οι εγκαταστάσεις της εταιρίας λειτουργούν τηρώντας τις απαιτήσεις της ελληνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας.

Αξιοπιστία

Η εταιρία διαθέτει ιδιόκτητο στόλο ειδικά διαμορφωμένων φορτηγών αυτοκινήτων για την μεταφορά εκρηκτικών υλών, όλα πιστοποιημένα με βάση την διεθνή οδηγία ADR. Επίσης οι οδηγοί της εταιρίας είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι και πιστοποιημένοι κατά την οδηγία ADR. Ο κάθε πελάτης της εταιρίας μπορεί να νοιώθει σίγουρος για την έγκαιρη και συνεχή παράδοση των υλικών που χρειάζεται, αλλά και ασφαλή εφόσον όλες οι λειτουργίες της εταιρίας πληρούν όλες τις προδιαγραφές των εγχωρίων και διεθνών κανονισμών.

Λοφίσκος Λαγκαδά Θεσσαλονίκης ΤΚ 57200 ΤΘ 194
Τηλ: (+30) 23950 51 6913 - FAX: (+30) 23950 51690
e-mail: info@nitrochem.gr • www.nitrochem.gr

Θέμα: Παρατηρήσεις επί του Νομοσχεδίου «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις»

Αρ. Πρωτ.: 8162 Αθήνα, 28/4/2020

Προς: 1. Διαρκή Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου

2. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Χατζηδάκη

Κοιν.: 1. Πρόεδρο και ΔΕ ΤΕΕ 2.

Ε.ΕΑΔΕΔΥ 3.

Α' Βάθμιας ΕΜΔΥΔΑΣ (για ενημέρωση των μελών)

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Βουλευτές

Η ΠΟ ΕΜΔΥΔΑΣ αποτελεί την Ομοσπονδία που εκπροσωπεί τους πάνω από 8.000 Διπλωματούχους Μηχανικούς του συνόλου του Δημοσίου Τομέα, δηλαδή Υπουργείων, ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού, Ν.Π.Δ.Δ. Και Ανεξάρτητων Αρχών. Σχετικά με το προς συζήτηση Ν/Σ «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», έχουμε να παρατηρήσουμε καταρχάς ότι η τελική του μορφή διαφέρει ριζικά σε σχέση με αυτή που αναρτήθηκε πρόσφατα προς διαβούλευση. Το Νομοσχέδιο ορίζει το μέλλον του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, την ποιότητα ζωής των πολιτών. Εστιάζουμε ειδικότερα σε κάποια από τα άρθρα που αφορούν το αντικείμενο του Μηχανικού, στον Δημόσιο Τομέα και λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που καταγράφηκαν από τα μέλη μας στην διάρκεια των χρόνων, έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Άρθρο 1. Διάρκεια ισχύος ΑΕΠΟ: Επεκτείνεται η ισχύς της περιβαλλοντικής άδειας από 10 σε 15 χρόνια. Θεωρούμε ότι οι ΑΕΠΟ πρέπει να επανεξετάζονται τακτικά, ιδιαιτέρως ως προς τις σωρευτικές επιπτώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τη ραγδαία ανάπτυξη της τεχνολογίας που αφορά τον εκσυγχρονισμό, την κλιματική κρίση και κάθε άλλο παράγοντα επηρεάζει τους περιβαλλοντικούς δείκτες για την προστασία του περιβάλλοντος (ISO, πιστοποιητικά κλπ). Ειδικά στην περίπτωση έργων με σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η διάρκεια ΑΕΠΟ δεν θα έπρεπε να αυξηθεί αλλά να μειωθεί και να εντατικοποιηθούν οι έλεγχοι τήρησης των όρων. Επίσης, μπορεί να δημιουργηθεί μια κλίμακα διάρκειας ΑΕΠΟ ανάλογα με την κατηγορία της δραστηριότητας.

Άρθρο 2. Επιτάχυνση διαδικασιών

Δημήτρης Πετρόπουλος Πρόεδρος ΠΟΕΜΔΥΔΑΣ

έκδοσης ΑΕΠΟ: Στην παράγραφο 1. δδ) «Συλλογή γνωμοδοτήσεων από τους αρμόδιους δημόσιους φορείς και υπηρεσίες...», ο χρόνος μειώνεται από 45 μέρες σε 30 μέρες, θεωρούμε ότι ο έλεγχος πληρότητας του φακέλου της ΜΠΕ είναι σημαντικό στάδιο, όπως επίσης και ο έλεγχος τήρησης των περιβαλλοντικών όρων. Η μείωση του χρόνου συλλογής γνωμοδοτήσεων από άλλους φορείς θα δημιουργήσει προβλήματα στην ολοκλήρωση της διαδικασίας με κίνδυνο προσφυγών από τους ενδιαφερόμενους αλλιά και από τους φορείς που θα πρέπει να ανταποκριθούν σε τόσο μικρό διάστημα (εκτός αν σημειωθεί ότι δεν μετράει ο χρόνος ανταπόκρισης των αρμόδιων δημόσιων φορέων, στις 30 μέρες). Όπως γνωρίζετε, δυστυχώς, ο Δημόσιος Τομέας δεν αναβαθμίστηκε σε επίπεδο υποδομών και εργαλείων για την άμεση ανταπόκριση σε αιτήματα (πχ. ένας έλεγχος ΜΠΕ απαιτεί και επιτόπιο έλεγχο, μια διαδικασία χρονοβόρα λόγω ελλείψεων υποδομών). Επίσης θεωρούμε ότι μειώνοντας τις μέρες διαβούλευσης, μειώνεται και η δυνατότητα συμμετοχής της ενδιαφερόμενης τοπικής κοινωνίας στη διαδικασία λήψης αποφάσεων καθώς δεν θα υπάρχει χρόνος ούτε για την ενημέρωση της. Αυτό δεν βοηθάει ούτε την Υπηρεσία που καλείται να γνωμοδοτήσει, ούτε το περιβάλλον, ούτε την Πολιτεία. Γενικά, ο χρόνος ελέγχου (ΜΠΕ, φακέλου κλπ) δεν θα πρέπει να μειωθεί σε κανένα στάδιο ώστε να αποφευχθούν: η πλημμελής αξιολόγηση των επιπτώσεων, οι αρνητικές αποφάσεις λόγω αμφιβολιών, οι ενστάσεις των επενδυτών και το σημαντικότερο, η μη διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος. Επιπλέον θεωρούμε αρνητικό στοιχείο, για μια σωστή περιβαλλοντική αξιολόγηση, το σημείο που αναφέρει ότι, «η μη απάντηση φορέων πρέπει να θεωρείται ως θετική γνωμοδότηση κατά το νόμο». Η απλοποίηση και συντόμευση των διαδικασιών ελέγχου είναι κοινός στόχος αλλιά όχι εις βάρος του περιβάλλοντος και της ποιότητας εργασίας των Ελεγκτικών Υπηρεσιών.

Άρθρο 3. Απλοποίηση διαδικασίας ανανέωσης ΑΕΠΟ: Ο χρόνος ελέγχου του φακέλου για την ανανέωση είναι ανέφικτος λόγω της χρόνιας αδυναμίας των αρμόδιων Υπηρεσιών να εκτελέσουν έλεγχο καθώς υπάρχει έλλειψη εξειδικευμένου υπαλλήλικού δυναμικού και μεγάλος όγκος εργασίας. Θεωρούμε ότι πρέπει να εξειδικευτεί περισσότερο η έννοια της «Ανανέωσης» και της «Τροποποίησης» δίνοντας τη δυνατότητα στις αρμόδιες υπηρεσίες να κρίνουν και να αντιμετωπίσουν την κάθε περίπτωση, ουσιαστικά. Υπάρχουν δεδομένα, τα οποία θα πρέπει να απασχολήσουν την Πολιτεία, σχετικά με τη σημαντική διαφοροποίηση που υπάρχει μεταξύ των υπηρεσιακών εγκρίσεων των δραστηριοτήτων και της τελικής υλοποίησης αυτών. Είναι ένα σημαντικό πρόβλημα που δυσχεραίνει τους υπηρεσιακούς παράγοντες, στους ελέγχους και στην αξιολόγηση κάθε επιμέρους προβλήματος που προκύπτει. Επίσης, οποιαδήποτε αλλαγή της δραστηριότητας (φυσικού αντικείμενου ή χαρακτηριστικών που επηρεάζουν το περιβάλλον), μπορεί να έχει μεμονωμένη ή σωρευτική επίπτωση στο περιβάλλον και για αυτό θα πρέπει να αξιολογηθεί από τις αρμόδιες τοπικές υπηρεσίες, σε βάθος.

Άρθρο 4. Απλοποίηση διαδικασίας τροποποίησης ΑΕΠΟ: Η μείωση του χρόνου ελέγχου τροποποίησης φακέλου, σε 3 μέρες δεν βοηθάει στη σωστή αξιολόγηση από μια υποστελεχωμένη υπηρεσία, με ελλείψεις εργαλείων και στην προστασία του περιβάλλοντος, λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει να γίνεται και επιτόπιος έλεγχος για λόγους επιστημονικής τεκμηρίωσης. Επίσης, ο χρόνος ελέγχου για τροποποίηση δεν μπορεί να είναι ίδιος με αυτόν της ανανέωσης καθώς πρόκειται για μια πιο περίπλοκη διαδικασία αξιολόγησης, με περισσότερα στοιχεία. Θεωρούμε ότι για κάθε τροποποίηση σημαντικών δραστηριοτήτων θα πρέπει να είναι υποχρεωτική η υποβολή ΜΠΕ όπου να αναφέρονται όλες οι αλλαγές με τις αντίστοιχες επιπτώσεις και να ζητείται εκ νέου γνωμοδοτήσεις από τους δημόσιους φορείς και υπηρεσίες οι οποίες γνωμοδότησαν στο πλαίσιο της έκδοσης της ΑΕΠΟ. Η διαδικασία αυτή βοηθάει το έργο αξιολόγησης των υπαλλήλων των αρμόδιων υπηρεσιών ώστε να ολοκληρώσουν με βεβαιότητα και πλήρη ευθύνη, τη διαδικασία τροποποίησης. Η έλλειψη ενημέρωσης και περισσότερων σχετικών στοιχείων μπορεί να δημιουργήσει κλίμα έντασης και φόβου. Επί-

σης, για να υπάρχει ενιαία αντιμετώπιση θα μπορούσαν να εξειδικευτούν τα κριτήρια ανά δραστηριότητα, βάσει των οποίων κρίνεται «ο ουσιώδης ή μη χαρακτήρας μίας μεταβολής περιβαλλοντικών επιπτώσεων από τη λειτουργία έργου ή δραστηριότητας».

Άρθρο 5. Περιεχόμενο Φακέλων Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης: Πιστεύουμε ότι η Πολιτεία απαιτεί από τον εξειδικευμένο υπάλληλο να τηρήσει τη νομοθεσία και να προστατέψει το περιβάλλον και την δημόσια υγεία. Για να γίνει αυτό χωρίς τον φόβο των ποινικών και διοικητικών διώξεων, ο αρμόδιος υπάλληλος θα πρέπει να έχει ολοκληρωμένη εικόνα του θέματος που επεξεργάζεται και πλήρες φάκελο με όλα τα απαραίτητα (βάσει επιστήμης) στοιχεία. Η αξιοποίηση της υφιστάμενης κατάστασης είναι ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία που πρέπει να εκτιμηθεί προκειμένου να διασφαλιστεί η προστασία της περιοχής.

Συνεπώς, οποιαδήποτε μείωση των περιοριζόμενων στο φάκελο περιβαλλοντικής αδειοδότησης θα επιφέρει προβλήματα τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και σε μελλοντικές υπηρεσιακές διαδικασίες. **Άρθρο 7. Πιστοποιημένοι Αξιολογητές:** Με το παρόν, ανατίθεται όλη ή τμήμα της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης (μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, διατύπωση περιβαλλοντικών όρων κλπ) σε ιδιώτες αξιολογητές, περιορίζοντας τη διαφάνεια και την αντικειμενική εποπτεία του Δημόσιου Τομέα, της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος. Η υποκατάσταση των μόνιμων υπαλλήλων, από ιδιώτες, κάθε άλλο παρά εξασφαλίζει εγκυρότητα στη διαδικασία. Θεωρούμε ότι θα δημιουργηθούν περισσότερα προβλήματα, με την απόφαση ανάθεσης σε ιδιώτες, κάποιων κρίσιμων σταδίων της διαδικασίας περιβαλλοντικής αξιολόγησης όπως η δημόσια διαβούλευση και η σύνταξη σχεδίου ΑΕΠΟ. Επίσης, δεν αναφέρονται πουθενά οι ποινικές και διοικητικές ευθύνες του ιδιώτη αξιολογητή, ούτε πρόνοια για να μην υπάρχουν φαινόμενα αλληλεξαρτήσεων μεταξύ επενδυτή και ελεγκτή. Η διευκόλυνση και η επίσπευση των διοικητικών διαδικασιών, μπορούν να αντιμετωπιστούν με μεγαλύτερη αξιοπιστία και οικονομία, με την στελέχωση των δημόσιων υπηρεσιών με επαρκή αριθμό και με κατάλληλα καταρτισμένο προσωπικό. Πιστεύουμε ότι οι μηχανικοί και οι υπόλοιποι επιστήμονες στους οποίους για πολλά χρόνια, ο Δημόσιος Τομέας επένδυσε χρήματα για την κατάρτιση και την εξειδίκευσή τους (πέρα από το γνωστικό αντικείμενο που απέκτησαν στις Ανώτατες Σχολές) δεν πρέπει να καταλήξουν ως απλοί διεκπεραιωτές των εισηγήσεων των αξιολογητών και να χάσουν την επαφή με το αντικείμενο τους, γεγονός το οποίο προοπτικά θα αποβεί σε βάρος του Δημοσίου Ελέγχου

και του Περιβάλλοντος.

Άρθρο 8. Ηλεκτρονικό Περιβαλλοντικό Μητρώο: Θεωρούμε ότι είναι ένας χρήσιμος θεσμός αρκεί να εξασφαλίζει και την δυνατότητα ενημέρωσης και πρόσβασης των πολιτών στα απαιτούμενα στάδια. **Άρθρο 9. Λοιπές τροποποιήσεις ν. 4014/2011 και μεταβατικές διατάξεις:**

Στην παρ 9. Αναφέρεται ότι με το παρόν, «κατά την έκδοση των ΑΕΠΟ ή την υπαγωγή σε ΠΠΔ έργου ή δραστηριότητας, το ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων κατασκευής δεν εμπίπτει στον έλεγχο της αρμόδιας περιβαλλοντικής αρχής». Δηλαδή, η περιβαλλοντική αρχή δεν θα έχει αρμοδιότητα ελέγχου του ιδιοκτησιακού καθεστώτος της έκτασης στην οποία θα πραγματοποιηθεί η υπό αδειοδότηση επένδυση. Έχει αποδειχτεί ότι οι μεγάλες καταστροφές με ανθρώπινες απώλειες οφείλονταν σε καταπατήσεις και γενικά σε προβλήματα που είχαν σχέση με το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επένδυσης λόγω «χαλαρής» σχετικής Νομοθεσίας. Διαφωνούμε με την απόφαση αφαίρεσης αυτής της αρμοδιότητας από την Υπηρεσία που ελέγχει τον υπόλοιπο φάκελο. Επιμένουμε ότι ένας φάκελος πρέπει να συμπεριλαμβάνει όλη την πληροφωρία ώστε να υπάρχει αξιόπιστος έλεγχος στην αδειοδότηση, στην κατασκευή αλήθια και στη λειτουργία.

Στην παρ. 4 του ίδιου άρθρου αναφέρεται το Μητρώο Περιβαλλοντικών Ελεγκτών το οποίο δημιουργεί το ερώτημα για την τύχη των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος όπως και όλων των συναρμόδιων σε ελέγχους υπηρεσιών των Περιφερειών και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων της χώρας που σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 20 του Ν.4014/11 διενεργούν ελέγχους στις δραστηριότητες. Το προσωπικό αυτών των Υπηρεσιών είναι κατάρτισμένο με πολυετή εμπειρία στους περιβαλλοντικούς ελέγχους και με βαθιά γνώση της πολυδιδασκής περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Η λειτουργία τους, όπως οφείλουν ως δημόσιοι υπάλληλοι, προσπαίζει το δημόσιο συμφέρον εξασφαλίζοντας την προστασία του περιβάλλοντος με την οριζόντια εφαρμογή της νομοθεσίας. Όλη αυτή η τεχνολογία και εμπειρία αποτελεί ένα τεράστιο δημόσιο κεφάλαιο που κινδυνεύει να μείνει ανεκμετάλλευτο. Στον αντίποδα δε οι εν δυνάμει Περιβαλλοντικοί ελεγκτές του νέου Μητρώου, βάσει ποιας εμπειρίας και με ποια εγγύηση προστασίας του δημοσίου συμφέροντος θα λειτουργήσουν?

Θα περιμέναμε, με το παρόν Νομοσχέδιο να υπάρξει διευκρίνιση των ορίων της αρμοδιότητας της κάθε υπηρεσίας ελέγχου και επιθεώρησης για την αποφυγή περαιτέρω συγχύσεων, επικαλύψεων και επιπρόσθετης άσκοπης εργασίας, των υποστελεχωμένων περιβαλλοντικών υπηρεσιών με αποτέλεσμα

την απώλεια χρόνου και την αλληλαγή υπηρεσιακών προτεραιοτήτων. Θα πρέπει να διαχωριστεί και να εξειδικευτεί το έργο και οι αρμοδιότητες αυτών των υπηρεσιών, οι οποίες αυτή τη στιγμή περιλαμβάνουν ταυτόχρονα την αδειοδοτική κι ελεγκτική διαδικασία σε ένα τεράστιο εύρος έργων και δραστηριοτήτων.

Σχετικά με τις επιθεωρήσεις, θεωρούμε πως καθίσταται επιτακτική η ομογενοποίηση, (βάσει και του Ν.4512/18) των πρωτοκόλλων/διαδικασιών ελέγχων, μεταξύ των αρμόδιων Υπηρεσιών.

Πιο συγκεκριμένα, θα πρέπει να εξεταστούν τα θέματα: Η επιβολή παραβόλου για τις καταγγελίες όπως ισχύει για καταγγελίες της 9ης ομάδας. Η μη ύπαρξη παραβόλου για τις Υπηρεσίες περιβάλλοντος, οδηγεί στην εισροή ασαφών καταγγελιών στις τελευταίες, που αφορούν συγκαλυμμένα βιομηχανικές δραστηριότητες. Η ανάλογη αποζημίωση για τους ελεγκτές, οι οποίοι συχνά καθιούνται να διεξάγουν έλεγχο σε ανθυγιεινό περιβάλλον, χωρίς κατάλληλη προστασία. Η νομοθετική ρύθμιση, ώστε όσοι διεξάγουν ελέγχους περιβάλλοντος να έχουν τα ίδια δικαιώματα, την ίδια νομική προστασία και παροχές.

Εν κατακλείδι η Πολιτεία πρέπει να κατανοήσει ότι η διαδικασία του περιβαλλοντικού Ελέγχου και της Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης δεν αποτελεί βαρίδιο. Οι ΑΕΠΟ (Αποφάσεις Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων), μετά την τραγική συρρίκνωση χρόνου στον έλεγχο τους, με ελλείψεις ή και καθόλου γνωμοδοτήσεις, με την «αρωγή» ιδιωτών αξιολογητών - αλήθια με την τελική ευθύνη του Δημοσίου- που θα εκδίδονται τελικά από το ΚΕΣΠΑ, (αφού θα παρέχονται άπρακτες οι προθεσμίες ανταπόκρισης των Υπηρεσιών), δε θα είναι αξιόπιστες, δε θα προστατεύουν καλύτερα το περιβάλλον της επένδυσης, και τέλος- τέλος, ούτε την ίδια την επένδυση αφού θα είναι ευάλωτες σε προσφυγές και περαιτέρω καθυστερήσεις. Η Δημόσια Διοίκηση οφείλει να ελέγχει την επενδυτική διαδικασία γιατί αυτός είναι ο ρόλος της: Η προώθηση των διαδικασιών, βάσει της κείμενης νομοθεσίας, προσπαθώντας το Δημόσιο συμφέρον και την Προστασία του περιβάλλοντος.

Άρθρο 11. Βεβαίωση Παραγωγού Ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ: Ο τρόπος επιτάχυνσης της αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, εγκυμονεί κινδύνους για τα έργα κατηγορίας Α (με πιθανές σημαντικές αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις) να χωροθετηθούν σε περιοχές NATURA 2000.

Στην παρ. 2 και 3 αναφέρεται ότι «Η συνολική διαδικασία υποβολής κάθε αίτησης διεκπεραιώνεται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, μέσω κατάλληλου περιβάλλοντος και με ειδικούς κωδικούς χρήστη και πρόσβασης σε αυτό, οι οποίοι δύναται να συμπίπτουν με κω-

δικούς της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης» και ότι «Η αίτηση υποβάλλεται παραδεκτως και καταχωρείται στο Ηλεκτρονικό Μητρώο, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται σωρευτικώς τα κατωτέρω». Όπως προαναφέραμε, η ηλεκτρονική λήτουργία και η εξέλιξη της τεχνολογίας στο Δημόσιο Τομέα είναι ένα σημαντικό βήμα όμως όταν εφαρμόζεται μονόπλευρα και χωρίς στελεχειακό προσωπικό κατάλληλα εκπαιδευμένο, μπορεί να έχουν αρνητικό αποτέλεσμα. Επισημαίνουμε ότι, το ιδιοκτησιακό καθεστώς πρέπει να ελέγχεται στο αρχικό στάδιο όπως επίσης και η κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή. Επίσης, η διαβούλευση πρέπει να είναι σημαντικό μέρος της διαδικασίας αδειοδότησης καθώς ο υπάλληλος ελεγκτής του φακέλου δεν μπορεί να γνωρίζει τοπικές λεπτομέρειες και το ιστορικό της περιοχής. Βασικά θεωρούμε ότι, η αδειοδότηση πρέπει να είναι μια διαδικασία επιστημονική με ανθρωπογενή στοιχεία και όχι μια τεχνοκρατική διαδικασία. Όσον αφορά στο **Κεφάλαιο Γ** για τη **Διαχείριση προστατευόμενων περιοχών**

έχουμε επιφυλάξεις με τη συγχώνευση των πολύπαθων Φορέων Διαχείρισης σε μία ακόμη υδροκέφαλη Δομή στο ΥΠΕΝ. Τα προβλήματα των Φορέων αυτών (ελλιπής στελέχωση, έλλειψη πόρων, προβληματική μισθοδοσία των στελεχών της, αδυναμία να καθοριστούν οι αρμοδιότητες τους), δε θεραπεύονται με την κατάργησή τους. Οι Μονάδες που θα παραμείνουν στις ίδιες τις προστατευόμενες περιοχές, φοβόμαστε ότι θα είναι αποδυναμωμένες, δίκως αρμοδιότητες γνωμοδοτικές, ασχολούμενες αποκλειστικά με τη φύλαξη, ενημέρωση- ευαισθητοποίηση και διαβούλευση με την τοπική κοινωνία... η οποία όμως θα είναι πια πολύ μακριά από τις Αποφάσεις που θα παίρνονται για τον Τόπο τους και το Μέλλον τους.

Στο **Κεφάλαιο Στ για τις Οικιστικές Πυκνώσεις** και αφού το ΣτΕ ακύρωσε την εξαίρεση τους από τους Δασικούς χάρτες, φοβόμαστε ότι επιχειρείται η εκ νέου νομιμοποίηση τους, μέσω της υπαγωγής των κατοικιών στο νόμο (εξαίρεση από κατάδράση για 30 χρόνια, επιβολή προστίμου), μετά από Οικονομοτεχνικές μελέτες ανά Περιφέρεια που θα καταλήξουν σε Προεδρικά Δ/τα για τις περιοχές των οικιστικών πυκνώσεων (και θα στηρίζουν την παραμονή των αυθαιρέτων!).

Άρθρο 54 (Τροποποίηση του ΠΔ 59/18-Χρήσεις γης): Οι προστατευόμενες περιοχές εκτιμούμε ότι αντιμετωπίζονται με όρους αστικού σχεδιασμού, χρησιμοποιώντας ένα εργαλείο του πολεοδομικού σχεδιασμού - τις «επιτρεπόμενες χρήσεις γης» - και με επίκληση στις «ad hoc αυθαίρετες ρυθμίσεις που ισχύουν σήμερα για κάθε περιοχή NATURA». Οι ΕΠΜ (Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες)

των προστατευόμενων περιοχών θα πρέπει να επιλέξουν χρήσεις από τις νέες κατηγορίες: «Ζώνη απόλυτης προστασίας της φύσης - Ζώνη προστασίας της φύσης - Ζώνη διαχείρισης οικοτόπων και ειδών - Ζώνη βιώσιμης διαχείρισης φυσικών πόρων», ανοίγοντας έτσι τους ασκούς του Αιόλου για ακόμη μεγαλύτερες αυθαίρετες. Είναι κοινή διαπίστωση, ότι σε κάθε περιοχή NATURA, οι προαναφερόμενες Ζώνες έχουν πολύ ιδιαίτερα και μοναδικά χαρακτηριστικά, που πρέπει και θέλουμε να διαφοροποιούνται ως προς τις δραστηριότητες που θα επιτρέπονται σε αυτές. Τα εγγενή τους χαρακτηριστικά: της βιοποικιλότητας, των οικοτόπων, της χλωρίδας, της πανίδας, του Τοπίου Κασε συνάρτηση και αλληλεπίδραση με την ανθρωπογενή δραστηριότητα, την εγγύτητα ή μη με τον αστικό ιστό, κάνουν κάθε μία από τις περιοχές αυτές Μοναδική, (πχ. Η Ζώνη Προστασίας την περιοχή της Πίνδου και Ζώνη Προστασίας σε μια περιοχή μετά αστικά χαρακτηριστικά του Υμηττού, δεν μπορεί να αντιμετωπίζονται το ίδιο όσον αφορά στις επιτρεπόμενες δραστηριότητες στην έκταση τους).

Άρθρο 85. Έκδοση αδειών: Στο παρόν, αναφέρεται (β) Για τη συλλογή και μεταφορά μη επικίνδυνων αποβλήτων δεν απαιτείται άδεια συλλογής και μεταφοράς. Θεωρούμε ότι με αυτόν τον τρόπο καταστρατηγείται η έννοια της προστασίας περιβάλλοντος και δυσχεραίνεται το έργο των ελεγκτικών μηχανισμών καθώς θα μπορεί ο καθένας να μεταφέρει ελεύθερα οτιδήποτε, βαπτίζοντας το «μη επικίνδυνο».

Άρθρο 99. Ρυθμίσεις θεμάτων πολεοδομικού χαρακτήρα: Στο παρόν αναφέρεται «10. Στο άρθρο 26 του ν. 4067/2012 (Α' 79), όπως ισχύει, προστίθεται παρ. 9, ως εξής: «9. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσαρμοστικότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.». Όπως ανακοινώθηκε, στις 31/12/2020 θα κηρυχθούν αυθαίρετα, τμήματα των δημοσίων κτιρίων και των ιδιωτικών κτιρίων ειδικού σκοπού, που δεν θα έχουν προσαρμοστεί στον οικοδομικό κανονισμό για την εξασφάλιση αυτόνομης πρόσβασης των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΑμΕΑ). Με δεδομένο ότι η προθεσμία μετατροπής των υφιστάμενων κτιρίων δημοσίων και ιδιωτικών σε προσβάσιμα λήγει στις 31-12-2020, θα ήταν προτιμότερο να εκδοθεί άμεσα μια σχετική Υ.Α. με τις απαιτούμενες προσαρμογές ώστε να υπάρχει εύλογος χρόνος καταβολής του ποσού και ολοκλήρωσης των παρεμβάσεων. Στο ίδιο άρθρο έχουμε όμως και καταστρατήγηση του Χωρικού Σχεδιασμού -Χωροταξικού και Πολεοδομικού- που πηγάζει από την **Ιε-**

ραρχία των επιπέδων και την ανωτερότητα του υπερκείμενου σχεδιασμού με την εισαγωγή της «ευελιξίας» και της «διαβάθμισης των δεσμεύσεων». Στην ουσία δηλαδή, ευκαιριακά και κατά το δοκούν, επιτρέπεται οριζόντια - χωρίς καμία πρόβλεψη στον Νόμο για μετέπειτα εξειδίκευση - ορισμένοι Όροι, Προϋποθέσεις, Απαγορεύσεις της πολεοδομικής νομοθεσίας να μην θεωρούνται τόσο δεσμευτικοί και αυτομάτως να παρακάμπτονται.

Τέλος με την παράγραφο 15 αυτού «οι άδειες των περ. α, β, γ, δ, ια της Κατηγορίας 1 και της περ. α της Κατηγορίας 2 του άρθρου 36 του ν. 4495/2017 μπορούν, έως τις 30.09.2020, να εκδίδονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017. Η διαδικασία αυτή μπορεί να ακολούθηθεί, κατ' επιλογήν του ενδιαφερομένου, και για αιτήσεις αδειών που είναι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Όλοι οι φάκελοι των αδειών που εκδίδονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο ελέγχονται από την αρμόδια Υ.ΔΟΜ. υποχρεωτικά έως τις 30.11.2020 και, σε περίπτωση που από τους ελέγχους προκύψουν ελλείψεις ή σφάλματα, οι αντίστοιχες άδειες ανακαλούνται.» Προβληματίζομαστε για την βιασύνη να εκδοθούν άδειες χωρίς έλεγχο από τις Πολεοδομίες και ακόμη περισσότερο για τα προβλήματα που θα δημιουργηθούν από τυχόν ανακλήσεις αδειών κατόπιν του ελέγχου σε έργα που θα έχει ξεκινήσει η κατασκευή τους!

Εν κατακλείδι διεκδικούμε την απόσυρση των επίμαχων διατάξεων του εν λόγω Νομοσχεδίου και την έναρξη ουσιαστικού διαλόγου με τους εμπλεκόμενους φορείς για τη διασφάλιση της Περιβαλλοντικής Προστασίας και του Δημοσίου Συμφέροντος.

Διαχείριση βιοαποβλήτων Επιστρέφοντας στην φύση ότι της ανήκει

Η χωριστή διαλογή των απορριμμάτων αποτελεί υποχρέωση για κάθε χώρα μέλος της Ε.Ε. Οι στόχοι και οι υποχρεώσεις περιγράφονται στον νόμο 4042/2012, ενώ στον νόμο 4496/2017 περιγράφεται πλέον καθαρά και η υποχρέωση ιδιωτικών φορέων σε ξεχωριστή συλλογή όλων των ρευμάτων απορριμμάτων.

Επιπλέον, με το άρθρο 42 του Ν. 4042/2012 (ΦΕΚ 24/Α/13-02-2012), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 157 παρ. 1 του Ν.4389/2016 (ΦΕΚ 94/Α/27 - 05 - 2016), καθιερώθηκε Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ), στο οποίο υπάρχει υποχρέωση εγγραφής των παραγωγών αποβλήτων. Κάθε ξενοδοχειακή ή άλλη ιδιωτική εγκατάσταση είναι υποχρεωμένη να έχει εγγραφή στο ΗΜΑ και να εφαρμόζει συστηματική συλλογή και επεξεργασία στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων.

Επιπλέον, υποχρεούται στην υποβολή ετήσιας υπολογιστικής έκθεσης η οποία συμπληρώνεται οποιαδήποτε στιγμή στο διάστημα που ορίζεται από τον διαχειριστή αλλά σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία που τίθεται από την νομοθεσία για την υποβολή της. Μετά την παρέλευση της ημερομηνίας αυτής το σύστημα δεν δέχεται περαιτέρω τροποποίηση της Έκθεσης Αποβλήτων, η οποία υποβάλλεται αυτόματα την καταληκτική ημερομηνία που ορίζεται η 31^η Μαρτίου κάθε έτους.

Η διαχείριση των οργανικών απορριμμάτων αποτελεί το μεγαλύτερο πρόβλημα αφού ευθύνεται για τις εκπομπές των αερίων του θερμοκηπίου αλλά πρωτίστως σχετίζεται και με την υγεία των πολιτών.

Τα οργανικά απορρίμματα μπορούν να χωριστούν σε δυο μεγάλες κατηγορίες:

Τα πράσινα , δηλαδή τα απόβλητα που παράγονται κατά την συντήρηση χώρων πρασίνου και μπορεί να αφορούν κοπές χλοοτάπητα, κλαδέματα αλλιά και ογκώδη υλικά.

Τα απόβλητα φαγητού, δηλαδή τα απόβλητα που παράγονται από την προετοιμασία γευμάτων αλλιά και από τα υπολείμματα αυτών.

Ο ιδανικός τρόπος διαχείρισης όλων των οργανικών απορριμμάτων είναι η κομποστοποίηση. Το παραγόμενο κομπόστ αποτελεί εδαφοβελτιωτικό για όλους τους χώρους πρασίνου αλλά κυρίως για τον βιολογικό λιχανόκηπο όπου και παράγονται

ΒΕΚΚΟΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟΣ

υλικά που χρησιμοποιούνται στην κουζίνα.

Η ενσωμάτωση του κομπόστ εκτός από ανόργανα στοιχεία που προσθέτει στο έδαφος, το σημαντικότερο είναι ότι αυξάνει την οργανική ουσία (τα ελληνικά εδάφη είναι πολύ φτωχά σε οργανική ουσία) και τους ωφέλιμους μικροβιακούς πληθυσμούς. Οι μικροβιακοί αυτοί πληθυσμοί είναι που διασπούν πολύπλοκες ενώσεις σε απλές έτσι ώστε να μπορούν να απορροφηθούν από το ριζικό σύστημα των φυτών. Με απλά λόγια μειώνεται η ανάγκη λίπανσης και προωθείται η εξυγίανση της γης από τα χημικά λιπάσματα. Τέλος σημαντική είναι η συνεισφορά του κομπόστ στην συγκράτηση νερού λόγω της μεγάλης υδατοικανότητας του.

Συνοψίζοντας λοιπόν τα οφέλη του κομπόστ που θα παράγεται από τα σημερινά απορρίμματα της μονάδας είναι:

Μείωση των υδατικών αναγκών του κήπου.

Μείωση των χημικών λιπασμάτων.

Μείωση του κόστους αποκομιδής απορριμμάτων.

Εξυγίανση των εδαφών και αύξηση της μικροβιακής χλωρίδας.

Ειδικά η διαχείριση των πράσινων είναι πολύ εύκολη και εφικτή ακόμα και με

απλούς πλαστικούς κάδους και το μόνο που απαιτείται είναι ο αερισμός του υλικού ανά εβδομάδα. Η κομποστοποίηση αποβλήτων φαγητού είναι μια διαδικασία που επιτυγχάνεται με τους μηχανικούς κομποστοποιητές. Πρόκειται για κλειστά συστήματα που δέχονται όλα τα βιοαπόβλητα και μέσα σε 14 ημέρες παράγουν πλούσιο κομπόστ το οποίο και μπορούμε να επιστρέψουμε στη γη. Η διαδικασία είναι αυτόματη και μπορεί να αποτελέσει ιδανική λύση τόσο για δήμους/κοινότητες όσο και για τουριστικά συγκροτήματα.

Εναλλακτικά της κομποστοποίησης για την διαχείριση των αποβλήτων φαγητού υπάρχουν πλέον και νέες τεχνολογίες όπως αυτή της βιοχώνευσης. Στην περίπτωση αυτή όλα τα απόβλητα φαγητού τοποθετούνται σε ένα κλειστό σύστημα αερόβιας επεξεργασίας με την δράση ειδικού μύκητος μικροοργανισμών. Η διαδικασία είναι συνεχής και η χώνευση οδηγεί στην παραγωγή γκρι νερού το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για υπόγειες εφαρμογές άρδευσης των χώρων πρασίνου.

Συνοψίζοντας αν και τα οργανικά απόβλητα αποτελούν το πιο δύσκολο ρεύμα αποβλήτων προς διαχείριση, είναι πλέον απολύτως εφικτή και οικονομικά βιώσιμη η διαχείρισή τους με τα συστήματα που προαναφέρθηκαν. Επίσης η χρήση τέτοιων συστημάτων οδηγεί σε παραγωγή πόρων απαραίτητων για την ισορροπία των οικοσυστημάτων.

Κριτήρια ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μελετών και παροχής τεχνικών & λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΕΡΟΣ Β)

A. ΓΕΝΙΚΑ

Στο προηγούμενο τεύχος αναπτύχθηκε η αναγκαιότητα καθορισμού ποσοτικά μετρήσιμων κριτηρίων ανάθεσης του άρθρου 86 του ν. 4412/2016, τα οποία να χρησιμοποιούνται στις διακηρύξεις κατά τη διαδικασία ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων μελετών και τεχνικών / επιστημονικών υπηρεσιών, έτσι ώστε να μειώνεται κατά το δυνατόν η υποκειμενική κρίση των επιτροπών διαγωνισμού. Στο τεύχος αυτό αναπτύσσονται οι ειδικές προτάσεις του ΣΜΕΔΕΚΕΜ για τα βασικά κριτήρια ανάθεσης: α. Τεχνική και επιστημονική επάρκεια του οικονομικού φορέα, και β. Οργάνωση και διαχειριστική ικανότητα του οικονομικού φορέα.

B. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Με το κριτήριο αυτό βαθμολογούνται τα ακόλουθα υποκριτήρια:

α. Η κατανόηση του αντικειμένου και των στόχων της μελέτης, όπως αυτό περιγράφεται και προκύπτει από το περιεχόμενο και τα στοιχεία του φακέλου της δημόσιας σύμβασης του άρθρου 45 του ν. 4412/2016 (άρθρο 86 παρ. 4α & άρθρο 94 παρ. 2α του ν. 4412/2016).

Η κάλυψη του κριτηρίου προκύπτει από το περιεχόμενο της **Τεχνικής Έκθεσης** και αποδεικνύεται με:

- τεκμηριωμένη επισήμανση τυχόν σφαλμάτων ή ελλείψεων του φακέλου της δημόσιας σύμβασης που θα δημιουργήσουν προβλήματα στην εκπόνηση της μελέτης (όπως: έλλειψη πρόβλεψης υποστηρικτικών μελετών, σφάλματα στη διάκριση του

χρονοδιαγράμματος, εσφαλμένη προεκτίμηση αμοιβής που οφείλεται σε εσφαλμένες ποσότητες ή εσφαλμένη χρήση του Κανονισμού προεκτιμώμενων αμοιβών)

- προτάσεις για την ελαχιστοποίηση ή αποφυγή των παραπάνω ζητημάτων.

Για τη βαθμολόγηση της Τεχνικής Έκθεσης προτείνεται να χρησιμοποιηθούν επιλεγμένα στοιχεία από τα προβλεπόμενα στην απόφαση υπουργού ΠΕΧΩΔΕ Δ17γ/ 06/157/Φ.Ν. 439/18.10.2006, με τον συντελεστή βαρύτητας του Πίνακα 1.

Συντελεστής βαρύτητας: 15,0%.

Προσφορές με βαθμολογία μικρότερη του 60 απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

β. Η μεθοδολογία εκπόνησης της μελέτης, με την έννοια του τρόπου εργασίας (άρθρο 86 παρ. 4β και άρθρο 94 παρ. 2β του ν. 4412/2016).

Πίνακας 1: Συντελεστές βαρύτητας επιμέρους στοιχείων τεχνικής έκθεσης

α/α	Περιγραφή υποκριτηρίου	Βαρύτητα (%)	Παρατηρήσεις
1	Σχολιασμός περιεχομένου φακέλου σύμβασης	5	
2	Εντοπισμός τυχόν ελλείψεων ή προβλημάτων του φακέλου – προτάσεις για συμπλήρωση ή επίλυση	20	Οι προτάσεις για ανάγκη συμπληρώσεων λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς Η βαθμολογία μπορεί να είναι και αρνητική
3	Εντοπισμός περιβαλλοντικών περιορισμών και προτάσεις για αντιμετώπιση	10	
4	Τυχόν παρεκκλίσεις από προδιαγραφές / οδηγίες ή διατάξεις και προτάσεις για υπέρβαση των προβλημάτων	10	Προαιρετικό στοιχείο. Αν δεν χρησιμοποιηθεί, οι μονάδες προστίθενται στο 2
5	Επισήμανση της ανάγκης για πρόσθετες απαιτήσεις	5	Προαιρετικό στοιχείο. Αν δεν χρησιμοποιηθεί, οι μονάδες προστίθενται στο 2
6	Λοιπά στοιχεία ή εκτιμήσεις του διαγωνιζόμενου	20	Η βαθμολογία μπορεί να είναι και αρνητική
7	Συμπληρωματικές μελέτες και εργασίες ή συγκέντρωση συμπληρωματικών στοιχείων	15	Οι προτάσεις για την ανάγκη συμπληρώσεων λαμβάνονται υπόψη κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς
8	Επισήμανση τυχόν ειδικών γεωλογικών ή γεωτεχνικών προβλημάτων (σεισμικότητα, ασταθείς περιοχές κ.λπ.) και προτάσεις για τρόπο αντιμετώπισης	10	
9	Ανάγκη τροποποίησης εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου	5	Προαιρετικό στοιχείο. Αν δεν χρησιμοποιηθεί, οι μονάδες προστίθενται στο 2
	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	100	

Η κάλυψη του κριτηρίου τεκμηριώνεται με περιγραφή των απαιτούμενων επιμέρους δραστηριοτήτων για την εκπόνηση της μελέτης, την αλληλοϋχία των σταδίων ή φάσεων της κύριας και των υποστηρικτικών μελετών, την αλληλοτροφοδότηση μεταξύ τους και τα σημεία ελέγχου, με συμμόρφωση στις ισχύουσες προδιαγραφές και κανονισμούς.

Το κριτήριο είναι καθαρά ποιοτικό και δεν επιδέχεται ποσοτική ανάλυση. Ο μόνος τρόπος που θα μπορούσε να τεθεί βαθμολογία με αντικειμενικό τρόπο είναι να βαθμολογηθούν αρνητικά οι εσφαλισμένες προσεγγίσεις της μεθοδολογίας. Συγκεκριμένα, λαμβάνοντας υπόψη και το περιεχόμενο της Εγκυκλίου 11 του υπουργείου Υποδομών (Οδηγός εκπόνησης μελετών), αριθ. πρωτ. ΔΝΣΒ/854/ΦΝ 466/27.11.2018:

- Αν η προτεινόμενη μεθοδολογία **δεν έχει σφάλματα ή ελλείψεις** ως προς τις επιμέρους δραστηριότητες, την αλληλοϋχία των φάσεων και την αλληλοτροφοδότηση μεταξύ τους, βαθμολογείται με 100 μονάδες.
- Αν παρουσιάζονται σφάλματα / ελλείψεις στη μεθοδολογία, η βαθμολογία μειώνεται κατά 5 μονάδες για κάθε σφάλμα / ελλείψη.
- Τον μέγιστο βαθμό (100 μονάδες) λαμβάνει η επιλογή ως βέλτιστη μεθοδολογία εκ των υποψηφίων, και οι λοιπές βαθμολογούνται συγκριτικά, μειώνοντας τον μέγιστο βαθμό, ανάλογα με τα σφάλματα / ελλείψεις.

Συντελεστής Βαρύτητας: 10,0%.

Προσφορές με βαθμολογία μικρότερη του 60 απορρίπτονται ως απαράδεκτες.

Γ. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

Με το κριτήριο αυτό βαθμολογούνται:

α. Η ικανότητα του συντονιστή της ομάδας μελέτης (άρθρο 94 παρ. 26 του ν. 4412/2016): Ο συντονιστής πρέπει να είναι μελετητής σε μία από τις κύριες κατηγορίες μελέτης (άρθρο 2 παρ. 3 περ. 11). Η πλήρωση του κριτηρίου τεκμηριώνεται με παρόμοιες και άλλες μελέτες στις οποίες συμμετείχε με την ιδιότητα του συντονιστή-εκπροσώπου (αριθμός και συνολικό ποσό αμοιβών).

Στη διακήρυξη θα ορίζονται υποχρεωτικά:

- Ο μέγιστος αριθμός παρόμοιων και άλλων μελετών πέραν των οποίων δεν αυξάνεται η βαθμολογία του συντονιστή. Ο αριθμός αυτός συνολικά για τις παρόμοιες και άλλες μελέτες δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δεκαπέντε (15).
- Το μέγιστο ποσό αμοιβών παρόμοιων και άλλων μελετών πέραν του οποίου δεν

αυξάνεται η βαθμολογία του συντονιστή. Το ποσό αυτό ορίζεται ως το 3πλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπό ανάθεση σύμβασης, προ ΦΠΑ.

Ο βαθμός ικανότητας του συντονιστή

i (ΒΙΣi) υπολογίζεται από την εξίσωση:

$$ΒΙΣi = [(N_i / N_{max}) \times 50] + [(IΣi / IΣ_{max}) \times 50], \text{ όπου: } N_i = N(ΠΜ) + (N(ΑΜ) \times 0,50), \text{ η}$$

ικανότητα του συντονιστή i, όπως προκύπτει από τον αριθμό των συμβάσεων στις οποίες υπήρξε συντονιστής, για παρόμοιες (ΠΜ) και άλλες (ΑΜ) συμβάσεις $N_{max} = \text{η μέγιστη ικανότητα συντονιστή (μέγιστος αριθμός συμβάσεων) ή 15 αν αυτή υπερβαίνει το 15}$ $IΣi = ΣI(ΠΜ) + (ΣI(ΑΜ) \times 0,50)$ είναι η ικανότητα του συντονιστή i, όπως προκύπτει από τις αμοιβές συμβάσεων $IΣ_{max} = \text{η μέγιστη ικανότητα συντονιστή ή το 3πλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπό ανάθεση σύμβασης, προ ΦΠΑ σε περίπτωση που η μέγιστη ικανότητα είναι μεγαλύτερη από το ποσό αυτό}$ $ΣI(ΠΜ) = \text{η συνολική ικανότητα (άθροισμα αμοιβών επικαιροποιημένο από τον χρόνο έγκρισης της μελέτης στον χρόνο του διαγωνισμού) από παρόμοιες μελέτες στις οποίες υπήρξε συντονιστής}$ $ΣI(ΑΜ) = \text{η συνολική ικανότητα (άθροισμα αμοιβών επικαιροποιημένο από τον χρόνο έγκρισης της μελέτης στον χρόνο του διαγωνισμού) από άλλες μελέτες στις οποίες υπήρξε συντονιστής}$

Ο συντονιστής μπορεί επίσης να βαθμολογείται για καθήκοντα αναπληρωτή συντονιστή ή για καθήκοντα εκπροσώπου συμμετέχοντος γραφείου μελετών που τυχόν έχει ασκήσει, αλλήλ και για συμμετοχή σε ομάδα μελέτης. Στις περιπτώσεις αυτές η ικανότητα του συντονιστή θα προσμετράται με μειωτικό συντελεστή.

Συντελεστής Βαρύτητας: 5,0%.

β. Το πρόσθετο δυναμικό (άρθρο 86 παρ. 4β του ν. 4412/2016): Βαθμολογείται το δυναμικό του πτυχίου (ή των πτυχίων) πέραν του ελάχιστου απαιτούμενου με τη διακήρυξη. Ο βαθμός πρόσθετου δυναμικού του διαγωνιζόμενου i (ΒΠΔi) υπολογίζεται από την εξίσωση: $ΒΠΔi = (\Delta_i / \Delta_{max}) \times 100$, όπου: $\Delta_i = \text{το δυναμικό της ομάδας i}$ $\Delta_{max} = \text{το μέγιστο δυναμικό ομάδας. Συντελεστής Βαρύτητας: 10,0\%}$.

γ. Το μόνιμο προσωπικό (άρθρο 86 παρ. 4β του ν. 4412/2016): Βαθμολογείται το μόνιμο προσωπικό πέραν του ελάχιστου απαιτούμενου από τη διακήρυξη (το οποίο αναφέρεται χωριστά) και ανεξάρτητα αν κατέχει μελετητικό πτυχίο. Ως μόνιμο προσωπικό, πέραν του ενταγμένου στο δυναμικό του πτυχίου, θεωρείται αυτό των μισθολογικών καταστάσεων και με ΑΠΥ. Η μονιμότητα του προσωπικού με ΑΠΥ τεκμαίρεται με συμβάσεις έργου για συγκεκριμένες μελέτες, 3 κατ' ελάχιστον τα τελευταία 5 χρόνια

και ΑΠΥ για τουλάχιστον €20.000,00 τα τελευταία 5 χρόνια.

Για κάθε μέλος του μόνιμου προσωπικού πλην του ελάχιστου απαιτούμενου δηλώνεται το ποσοστό συμμετοχής του στην εκπόνηση της μελέτης στον πίνακα προσωπικού της ομάδας μελέτης.

Το δυναμικό (δ) του μόνιμου προσωπικού προσμετράται ως εξής:

- Μηχανικοί: 0 – 4 έτη από λήψη διπλώματος 1,0 μονάδα 4 – 8 έτη από λήψη διπλώματος 2,0 μονάδες 8 – 12 έτη από λήψη διπλώματος 3,0 μονάδες > 12 έτη από λήψη διπλώματος 4,0 μονάδες
- Τεχνολόγοι: 0 – 4 έτη από λήψη διπλώματος 0,50 μονάδας 4 – 8 έτη από λήψη διπλώματος 0,75 μονάδας 8 – 12 έτη από λήψη διπλώματος 1,0 μονάδα > 12 έτη από λήψη διπλώματος 2,0 μονάδες
- Τεχνικοί Μ.Ε.: 0 – 4 έτη από λήψη διπλώματος 0,25 μονάδας 4 – 8 έτη από λήψη διπλώματος 0,50 μονάδας 8 – 12 έτη από λήψη διπλώματος 0,75 μονάδας > 12 έτη από λήψη διπλώματος 1,0 μονάδα
- Διοικητικό & υποστηρικτικό προσωπικό: 0,25 μονάδας και πολλαπλασιάζεται για κάθε μέλος επί το ποσοστό συμμετοχής του.

Ο βαθμός μόνιμου προσωπικού του διαγωνιζόμενου i (ΒΜΠi) υπολογίζεται με την εξίσωση:

$$ΒΜΠi = [\Sigma(\delta \times \Pi)_i / \Sigma(\delta \times \Pi_{max})] \times 100, \text{ όπου:}$$

$\Sigma(\delta \times \Pi)_i = \text{το άθροισμα του δυναμικού των μελών του υποψηφίου, που για κάθε μέλος πολλαπλασιάζεται με το ποσοστό συμμετοχής του (Π) και}$

$\Sigma(\delta \times \Pi_{max}) = \text{το μέγιστο άθροισμα δυναμικού μελών υποψηφίου.}$

Συντελεστής Βαρύτητας: 10,0%.

δ. Η συνοχή της ομάδας μελέτης (άρθρο 86 παρ. 4γ και άρθρο 94 παρ. 2ε του ν. 4412/2016)

Στη διακήρυξη της σύμβασης ορίζονται υποχρεωτικά:

- Ο μέγιστος αριθμός μελετών πέραν των οποίων δεν αυξάνεται η βαθμολογία της συνοχής της ομάδας ορίζεται σε 15.
- Το μέγιστο ποσό αμοιβών μελετών πέραν του οποίου δεν επαυξάνεται η βαθμολογία της συνοχής της ομάδας. Το ποσό αυτό ορίζεται στο 3πλάσιο της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπό ανάθεση σύμβασης, προ ΦΠΑ.

Ο βαθμός συνοχής (ΒΣ) της ομάδας μελέτης προκύπτει από την εξίσωση:

$$ΒΣ = 0,50 \times Α_0 + 0,25 \times Κ_Ν + 0,25 \times Μ_Σ, \text{ όπου:}$$

$Α_0 = \text{ο βαθμός της αξιοπιστίας, αποτελεσματικότητας και καταλληλότητας του οργανογράμματος, όπως προκύπτει από το}$

διάγραμμα οργάνωσης της ομάδας, τον πίνακα προσωπικού, τα βιογραφικά σημειώματα (όταν ζητείται ειδική τεχνική και επαγγελματική ικανότητα), τις εκθέσεις που περιέχονται στο οργανόγραμμα και βαθμολογείται από 0 ως 100.

$K_N = (N_{\Gamma} / N_{\Gamma_{\max}}) \times 100$, όπου:

$N_{\Gamma} = 1 + (K-N) \times 0,10$ στις συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή > €60.000,00 και
 $N_{\Gamma} = 1 + (K-N) \times 0,05$ στις συμβάσεις με προεκτιμώμενη αμοιβή ≤ €60.000,00

$N_{\Gamma_{\max}}$ = το μέγιστο N_{Γ}

N = ο αριθμός γραφείων του υποψήφιου σχήματος

K = ο αριθμός των απαιτούμενων πτυχίων, και

$M_{\Sigma} = [\Sigma(A_{Mx} \nu/N)_i / \Sigma(A_{Mx} \nu/N)_{\max}] \times 100$, όπου:

A_M = η συνολική αμοιβή μελέτης στην οποία συμμετείχαν περισσότερα του ενός γραφεία του υποψήφιου σχήματος, επικαιροποιημένη από τον χρόνο έγκρισης στον χρόνο του διαγωνισμού

ν = ο αριθμός των συμμετεχόντων στη μελέτη γραφείων του υποψήφιου σχήματος

N = ο αριθμός γραφείων του υποψήφιου σχήματος

$\Sigma(A_{Mx} \nu/N)_i$ = το σύνολο για κάθε υποψήφιο σχήμα, και

$\Sigma(A_{Mx} \nu/N)_{\max}$ = το μέγιστο από τα $\Sigma(A_{Mx} \nu/N)_i$.

Σε περίπτωση που το μέγιστο A_M είναι μεγαλύτερο του 3ηλίου της προεκτιμώμενης αμοιβής της υπό ανάθεση σύμβασης, αντί για το ποσό αυτό τίθεται το 3ηλίο της αμοιβής της υπό ανάθεση σύμβασης.

Σε περίπτωση που ένα γραφείο καλύπτει όλες τις απαιτούμενες από τη διακήρυξη κατηγορίες μελετητικών πτυχίων:

ν = αριθμός κατηγοριών από τις απαιτούμενες που περιλαμβάνονταν στη μελέτη

N = αριθμός κατηγοριών που απαιτούνται από τη διακήρυξη.

Συντελεστής βαρύτητας: 10,0%.

ε. Το χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της σύμβασης(άρθρο 86 παρ. 4β και άρθρο 94 παρ. 2γ του ν. 4412/2016):

Συντάσσεται από τον διαγωνιζόμενο με βάση το ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα ή τον χρόνο περαίωσης του φακέλου της σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη την απαιτούμενη αλληλεπικύβηση των σταδίων, κατηγοριών μελετών κ.λπ. Βαθμολογείται από 0 ως 100. Δεν βαθμολογείται τυχόν προτεινόμενη μεί-

ωση του καθαρού χρόνου εκπόνησης της μελέτης.

Συντελεστής βαρύτητας: 15,0%.

Δ. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ

Κριτήριο Υποκριτήριο

(σχετικάρθρα ν. 4412/2016) **Συντελεστής βαρύτητας Ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία** Τεχνική & επιστημονική επάρκεια οικονομικού φορέα Κατανόηση αντικειμένου & στόχων μελέτης 15,0% 60,0 Μεθοδολογία εκπόνησης μελέτης 10,0% 60,0 Οργάνωση & διαχειριστική ικανότητα οικονομικού φορέα Ικανότητα συντονιστή 5,0% - Πρόσθετο δυναμικό 10,0% - Μόνιμο προσωπικό 10,0% - Συνοχή ομάδας μελέτης 10,0% Χρονοδιάγραμμα 15,0% - Οικονομική προσφορά 25,0% - **ΣΥΝΟΛΟ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ 100,0%**

Η ΓΩΝΙΑ | ΤΟΥ ΣΜΕ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 13.01.2020 πραγματοποιήθηκε η ετήσια τακτική εκλογοαπολογιστική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου Μελετητών Ελλάδος. Στη Γενική Συνέλευση εκλέχθηκαν για την επόμενη τριετία 2020-2022 τα ακόλουθα όργανα διοίκησης του Συλλόγου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Α. Τακτικά Μέλη

1. Γκατζηρούλης Δημήτριος
2. Καλογιαννάκης Μιχαήλ
3. Κουρέτας Αδαμάντιος
4. Πηέσσας Αργύρης
5. Πρέσβελος Ιωάννης
6. Ραμπαούνης Νικόλαος
7. Τσίγκρος Δημήτριος
8. Χιώνη Αγγελική
9. Χούτος Λάμπρος

Β. Αναπληρωματικά Μέλη

1. Πετροπούλου Ελένη
2. Πρέσβελος Ευάγγελος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. Μαχίκας Ιωάννης
2. Πρέσβελος Αθανάσιος

Ο Πρόεδρος της Γενικής Συνέλευσης
 Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος

Αγαπητή Πρόεδρε & Αγαπητοί συνάδελφοι,
 μια που στο προηγούμενο τεύχος ανακατευθήκαμε με την νομολογία και το πού βαδίζεις ας δούμε και κάποια άλλα μονοπάτια της:

Ελεγκτικό Συνέδριο 319/2017:

Δήμος της Αττικής κάνει απευθείας ανάθεση 85.000 € ήτοι πάνω από το όριο των 20.000€ της νομοθεσίας. Η ΠΕΔΜΗΕΔΕ διαμαρτύρεται το στέλνουμε στην Πρόεδρο του Ελεγκτικού επικαλούμενοι την ατομική της εντιμότητα και εισπράτουμε φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Πάει το ένταλμα στην Επίτροπο με Οικονομική Επιτροπή, απόφαση ανάθεσης και μία και μόνη προσφορά και φυσικά απορρίπτεται. Συνεχίζει στο τμήμα και ξαφνικά εμφανίζονται άλλες δύο προσφορές από το πουθενά με άει γύρευε πρωτόκολλα και δι' οβιδικής μεταμορφώσεως η ανάθεση μεταμορφώνεται σε διαπραγμάτευση τού άρθρου 32, χωρίς βέβαια σύσταση επιτροπής διαπραγμάτευσης και ως διά μαγείας ξεπλένεται και νομιμοποιείται. Αυτό στην θεωρία αποκαλείται ασφάλεια δικαίου.... Διαμαρτυρηθήκαμε στην Κα πρ. Πρόεδρο στο συνέδριο ΕΑΑΔΗΣΥ και της Ένωσης Διοικητικών Δικαστών και αυτή δρήλωσε άγνοια (!) και σχεδόν το έβαλε στα πόδια.....

Περίπτωση 2 : Φορολογικές διαφορές - θέμα που ενδιαφέρει τους πάντες. Ο προσφεύγων έχει πάρει από το Υπουργείο Οικονομικών, Διεύθυνση ΦΠΑ, απαλλαγή από είσπραξη και απόδοση ΦΠΑ και δέκα χρόνια μετά ασχέτως απαλλαγής αρχίζει το κυνηγητό και φυσικά καταλήγει στα δικαστήρια όπου τραβολογείται και στα ποινικά και στα διοικητικά. Παραθέτουμε τα δύο κείμενα και ΑΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΟΣ ας βρεθεί κάποιος να ψηφίσει ότι τα δύο κείμενα που παραθέτουμε τα οποία αφορούν την ίδια ακριβώς υπόθεση, χρήσεις και διαδικούς, ανήκουν στον ίδιο Νομικό Πολιτισμό.....

Α) Πλημμελοδικείο Αθηνών 34241/2013 :Κρίνεται ότι, καθ' όλη την διάρκεια της λειτουργίας και δραστηριότητάς του, *ο εν λόγω ***** δεν απώλεσε τον ανωτέρω μη κερδοσκοπικό σκοπό και χαρακτήρα του, ούτε και υπε-

Άρθρο του προέδρου της Π.Ε.Δ.Μ.Η.Ε.Δ.Ε.
Γιώργου Μπενέκου

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ
 ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ
 ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ
 ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ
 ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ**

ρέβη αυτόν. Τέλος, κατ' επάληλη σκέψη, η υστερογενής διαπίστωση, εκ μέρους της Διοίκησης, ότι *ο ***** οφείλει να καταβάλει φόρο εισοδήματος και ΦΠΑ αντιβαίνει την αρχή της εμπεδωμένης εμπιστοσύνης που πρέπει να διέπει τις σχέσεις Κράτους-Πολίτη σε μία ευνομούμενη κοινωνία στην οποία το Κράτος οφείλει και υποχρεούται να μην αικνιδιάζει τον Πολίτη, για λογαριασμό και προς το συμφέρον του οποίου και μόνο, πρέπει να ενεργεί».

και β) ΣΤΕ 118/119/120/2018

Δυστυχώς αγαπητοί συνάδελφοι δεν υπάρχουν λόγια και καμία περίπτωση ύπαρξης ασφάλειας δικαίου σε υποτιθέμενο κράτος δικαίου όταν αυτά τα δύο κείμενα συνυπάρχουν για το ίδιο επακριβώς θέμα ούτε παρόμοιο, ούτε παραπλήσιο..... Και τα δύο κείμενα τα έχουν υπογράψει γυναίκες που τις γνώσεις και την σοφία και των δύο πρέπει να σεβόμαστε και να θαυμάζουμε

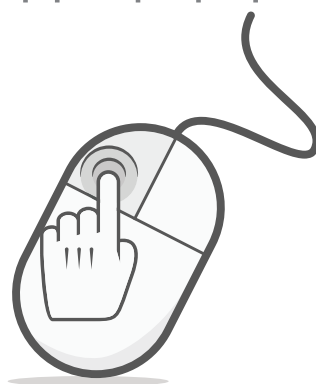
Δικαιοδοτικό όργανο που να βγάλει τελική απόφαση αν κάποιος είναι ένοχος ή αθώος δυστυχώς δεν υπάρχει ... Είναι και ένοχος και αθώος και οι δύο δικαστικοί σχηματισμοί έχουν και οι δύο δίκιο, γράψε δικαιοσύνη ίσον φρούδες ελπίδες. Το υπερτερόστιο ελάττωμα του δικαιοδοτικού μας συστήματος είναι ότι όσο τίμιος και να είναι ο δικαστής δεν μπορεί να σε απαλλάξει από την λάθος απόφαση του άλλου.....

Συμπέρασμα : Η προσφυγή στην δικαιοσύνη αν πέσεις στον αληθινό δικαστή σώθηκες, αν όχι άστο καλύπτεται. Οπότε τί κάνουμε? Γυρνάμε στα παλιά και δοκιμασμένα ήτοι διαπραγμάτευση με επιτροπές, εφόρους κλη? Ότι μας φωτίσει ο Θεός.....

www.gobhma.gr

και **Εργοληπτικόν βήμα**
σε ηλεκτρονική μορφή

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ 10/2020 ΤΗΣ ΕΠΤΑΜΕΛΟΥΣ ΣΥΝΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΕΠΠ

Σύνθεση: Φώτιος Κατσιγιάννης, Πρόεδρος, Νικόλαος Σαββίδης, Εισηγητής, Μιχαήλ Διαθεσόπουλος, Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Σταυρούλα Κουρή, Μιχαήλ Οικονόμου, Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Ημείζων Επταμελής Σύνθεση της Α.Ε.Π.Π. με την υπ' αρ. 10/2020 απόφασή της απέρριψε προδικαστική προσφυγή κατά απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία ζητήθηκε η ακύρωση της υπ' αρ. 457/1/14.01.2020 απόφασης της Επιτροπής Εποπτείας και Ελέγχου Παιγνίων (Ε.Ε.Ε.Π.), αρμόδιας για τη διενέργεια του διαγωνισμού που προκηρύχθηκε με την υπ' αριθ. 1/2019 διακήρυξη «Διεθνής Πλησιοδοτικός Διαγωνισμός για την Παραχώρηση Άδειας Λειτουργίας Επιχείρησης Καζίνο (ΕΚΑΖ) ευρέος φάσματος δραστηριοτήτων στο Μητροπολιτικό Πόλο Ελληνικού – Αγίου Κοσμά». Με την προσαβληθόνη απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας και έγινε δεκτή η προσφορά της έτερης συνδιαγωνιζόμενης ένωσης εταιρειών κατά το στάδιο του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής που υποβλήθηκαν από τους συμμετέχοντες στο πλαίσιο του ως άνω διαγωνισμού. Η συνδιαγωνιζόμενη ένωση εταιρειών άσκησε παρέμβαση υπέρ του κύρους της ως άνω απόφασης της Ε.Ε.Ε.Π. ζητώντας την απόρριψη της ασκήσεως προδικαστικής προσφυγής.

Η Επταμελής Σύνθεση της Α.Ε.Π.Π. προέβη στην εξέταση των λόγων της προσφυγής που αφορούσαν στην απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας, αλλήλ και αυτών που αφορούσαν στην αποδοχή της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών. Κατά την κρίση της Α.Ε.Π.Π., στο παρόν στάδιο εξέλιξης της νομολογίας σχετικά με τη συνδρομή εννόμου συμφέροντος στο πρόσωπο αποκλεισθέντος οικονομικού φορέα για την προσβολή πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας (βλ. ΕΑ ΣτΕ 299/2019), δεν μπορεί να μην αναγνωριστεί έννομο συμφέρον στην προσφεύγουσα, η οποία αποκλείστηκε με την απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π., να εξετασθεί επί της ουσίας η προδικαστική της προσφυγή και κατά το σκέλος με το οποίο αμφισβητείται η νομιμότητα του μη αποκλεισμού της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών.

Σύμφωνα με το σκεπτικό και το διατακτικό της εν λόγω απόφασης κρίθηκε ομόφωνα απορριπτέα η σχετική προδικαστική

Του Φώτιου Κατσιγιάννη,
Προέδρου της Αρχής Εξέτασης
Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ),
Προέδρου Εφετών Δ.Δ. ε.τ.

προσφυγή τόσο κατά το σκέλος της που αφορούσε στην απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας εταιρείας όσο και κατά το σκέλος της που αφορούσε στην αποδοχή της προσφοράς της συμμετέχουσας ένωσης εταιρειών.

Ακολουθούν εν περιλήψει τα σημαντικότερα σημεία της υπ' αρ. 10/2020 απόφασης της Επταμελούς Σύνθεσης της Α.Ε.Π.Π.:

1. Η Α.Ε.Π.Π. απέρριψε λόγω προσφυγής περί ακυρότητας της προσαβληθόνης απόφασης λόγω έκδοσής της από αναρμόδιο όργανο, κρίνοντας ότι δυνάμει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου (άρθρα 361 και 377 του ν. 4512/2018, άρθρο 109 του ν. 4446/2016, άρθρο 1 του ν. 2206/1994, η υπ' αρ. ΔΕΕΟΘ Γ 0002374 ΕΞ 2018/22.02.2018 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών) η Ε.Ε.Ε.Π. (και όχι Υπουργός Οικονομικών), αποτελεί το αρμόδιο όργανο να εκδώσει τις εγκριτικές αποφάσεις κάθε σταδίου του διαγωνισμού, επομένως και της προσαβληθόνης απόφασης. Η Επταμελής Σύνθεση της Α.Ε.Π.Π. διευκρινίζει ότι σύμφωνα με τις προπαρατεθείσες διατάξεις ο Υπουργός Οικονομικών προκηρύσσει και διενεργεί σχετικό πλησιοδοτικό διαγωνισμό, εκτός αν αναθέσει τη διενέργειά του στην Ε.Ε.Ε.Π., η οποία έχει τη γενική αρμοδιότητα για τη διενέργεια των διαγωνισμών για την παραχώρηση αδειών λειτουργίας καζίνο. Στην περίπτωση που ο Υπουργός αναθέσει τη διενέργεια του επίμαχου διαγωνισμού στην Ε.Ε.Ε.Π., όπως εν

προκειμένω, η τελευταία με την ιδιότητά της ως αρχής που διενεργεί το διαγωνισμό ασκεί όλες τις αποφασιστικές αρμοδιότητες αναθέτουσας αρχής από την προκήρυξη του πλησιοδοτικού διαγωνισμού μέχρι την κατακύρωση του αποτελέσματός του.

2. Επιπροσθέτως, με την ως άνω απόφαση της Επταμελούς Σύνθεσης της Α.Ε.Π.Π. κρίθηκε ότι η Ε.Ε.Ε.Π. νομίμως και κατά δέσμια αρμοδιότητα απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας για το λόγο ότι η υποβληθείσα από την τελευταία εγγυητική επιστολή συμμετοχής είχε μικρότερη χρονική ισχύ από την κατ' ελάχιστο οριζόμενη στους όρους της διακήρυξης σε συνδυασμό με την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών. Επικαιρούμενη πάγια σχετική νομολογία, η Επταμελής Σύνθεση της Α.Ε.Π.Π. επισημαίνει ότι η αναγραφή στο σώμα της εγγυητικής επιστολής του κατά τη διακήρυξη απαιτούμενου ελάχιστου χρόνου ισχύος της αποτελεί στοιχείο του κύρους της και, κατά συνέπεια, προϋπόθεση του κύρους της υποβληθόνης προσφοράς, ή, αλλιώς, ουσιώδη τυπική προϋπόθεση για τη συμμετοχή μιας επιχείρησης σε διαγωνισμό δημόσιας σύμβασης, η οποία δεν είναι δεκτική συμπλήρωσης εκ των υστέρων (ΕΑ ΣτΕ 1400/2007, Σ.τ.Ε. 3026/2004, 963/2000, 4355/1997, Ε.Α. 512/2005, 470/2000, 34, 282/2003). Διότι, με την αναφορά του προβλεπόμενου στη διακήρυξη χρόνου ισχύος της διασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του σκοπού, στον οποίο αποβλέπει ο νομοθέτης που συνίσταται στην άμεση και απρόσκοπτη καταβολή στην αναθέτουσα αρχή του ποσού της εγγυητικής επιστολής σε περίπτωση αθέτησης από το συμμετέχοντα στο διαγωνισμό των συναφών υποχρεώσεών του (Σ.τ.Ε. 963/2000, 2513/1993).

Η Επταμελής Σύνθεση της Α.Ε.Π.Π. απεφάνθη, περαιτέρω, ότι η Ε.Ε.Ε.Π. νομίμως έκανε δεκτή την εγγυητική επιστολή συμμετοχής της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών, μοιλονότι στο σώμα της εγγυητικής αυτής επιστολής δεν αναφέρεται η καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών. Η Α.Ε.Π.Π. διευκρινίζει ότι σε αντιδιαστολή με την ως άνω ουσιώδη πλημμέλεια που έφερε η εγγυητική επιστολή της προσφεύγουσας, η μη αναφορά στο σώμα της εγγυητικής επιστολής της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών, αποτελεί κατά την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων και τη διοικητική νομολογία

της Α.Ε.Π.Π. επουσιώδες σφάλμα της εγγυητικής επιστολής που δεν επιδρά στο κύρος της, δεδομένου ότι δεν γεννιέται σύγχυση ως προς την ταυτότητα του υπέρ ου η εγγύηση, ούτε καταλείπεται αμφιβολία ως προς τη δέσμευση του εγγυητή (άλλες τέτοιες ελλείψεις και σφάλματα έχει κριθεί ότι συνιστούν η παράλειψη αναγραφής του Α.Φ.Μ., η πλημμελής αναγραφή της διεύθυνσης του προσφέροντος στο σώμα της εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, η παράλειψη αναγραφής του αριθμού πρωτοκόλλου της διακήρυξης, βλ. Σ.τ.Ε. 1073/1993, Ε.Σ. Τμ. VI 1328, 1330/2018, 1876/2017, Α.Ε.Π.Π. 102/2017, 829/2018, 843/2018.).

3. Κατ' εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης, η οποία προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού, η Επταμελής Σύμβαση της Α.Ε.Π.Π. έκρινε ότι η προσφεύγουσα οφείλει να υποβάλει μόνο τα αξιούμενα από τη διακήρυξη δικαιολογητικά και στοιχεία για την απόδειξη των απαιτούμενων κατά τη διακήρυξη τεχνικών και επαγγελματικών ιδιοτήτων, επομένως, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός της λόγω μη προσκόμισης διαφορετικών από τα προβλεπόμενα ή και επιπλέον δικαιολογητικών συμμετοχής από αυτά που απαιτούνται σύμφωνα με τη διακήρυξη. Ειδικότερα, κρίθηκε ότι μη νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας με την αιτιολογία ότι δεν προέκυπτε η δέσμευση αποδεκτού πιστωτικού ιδρύματος ότι η τελευταία διαθέτει την απαιτούμενη κατά τη διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα για τη χρηματοδότηση με ίδια ή και δανειακά κεφάλαια της καταβολής του αρχικού τιμήματος και της πρώτης φάσης ανάπτυξης του έργου. Η Α.Ε.Π.Π. επεσήμανε σχετικώς, ότι κατά την οικεία διακήρυξη οι συμμετέχοντες οφείλουν να υποβάλουν επιστολή πιστωτικού ιδρύματος από την οποία να αποδεικνύεται ότι έχουν τη δυνατότητα και όχι την ικανότητα να χρηματοδοτήσουν με ίδια ή και δανειακά κεφάλαια την καταβολή του αρχικού τιμήματος και της πρώτης φάσης ανάπτυξης του έργου. Ομοίως, κρίθηκε από την Α.Ε.Π.Π. ότι μη νομίμως απορρίφθηκε η προσφορά της προσφεύγουσας με την αιτιολογία ότι η τελευταία δεν προσκόμισε για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής της ικανότητας έγγραφο, το οποίο να αποδεικνύει εκτός από τη λειτουργία και την κατασκευή ξενοδοχείου, καθώς από τη γραμματική διατύπωση των σχετικών όρων της διακήρυξης δεν προέκυπτε τέτοια υποχρέωση για τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς.

4. Η Επταμελής Σύμβαση της Α.Ε.Π.Π.

εξέτασε, όπως αναφέρθηκε, και λόγους προσφυγής κατά της αποδοχής της προσφοράς της παρεμβαίνουσας ένωσης εταιρειών, οι οποίοι αφορούν τη συνδρομή λόγων αποκλεισμού, ήτοι, παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού και διάπραξη σοβαρών επαγγελματικών παραπτώματων, στο πρόσωπο θυγατρικών εταιρειών των μελών της παρεμβαίνουσας ένωσης, οι οποίοι (λόγοι) δεν δηλώθηκαν από την παρεμβαίνουσα ένωση στο σχετικό Ερωτηματολόγιο Ποιοτικής Επιλογής. Η Α.Ε.Π.Π. επισημαίνει στη σχετική της κρίση, ότι και υπό την εκδοχή ότι θα συνέτρεχαν οι ως άνω λόγοι αποκλεισμού, αφενός, δεν προβλέπεται σύμφωνα με τη διακήρυξη στο παρόν στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας (έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής) ποινή απόρριψης της προσφοράς για τον ως άνω αναφερόμενο λόγο, αφετέρου, σύμφωνα με τη διακήρυξη και το άρθρο 39 του ν. 4413/2016 δεν θα μπορούσε να αποκλειστεί η παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών, αν προηγουμένως, η Ε.Ε.Ε.Π. δεν της παρέιχε τη δυνατότητα να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τυχόν έλαβε επαρκή μέτρα για την απόδειξη της αξιοπιστίας της. Σε κάθε περίπτωση, σημειώνεται ότι σύμφωνα με τις σχετικές προβλέψεις των ως άνω διατάξεων, συντρέχει λόγος αποκλεισμού στο πρόσωπο συμμετέχοντος, αν ο ίδιος ή μέλος του, αν πρόκειται για ένωση προσώπων, έχει συνάψει συμφωνίες με σκοπό τη στρέβλωση του ανταγωνισμού (το ίδιο ισχύει και τη διάπραξη άλλων επαγγελματικών παραπτώματων) και όχι άληθοι, τρίτοι φορείς με τους οποίους μπορεί να συνδέεται με οιονδήποτε τρόπο, όπως εν προκειμένω οι θυγατρικές της παρεμβαίνουσας ένωσης. Αντίθετη ερμηνεία θα οδηγούσε κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μη νόμιμη διεύρυνση των ως άνω δυνατικών λόγων αποκλεισμού ενός οικονομικού φορέα από τη συμμετοχή του σε διαγωνισμό. Εν όψει και των ανωτέρω και ως άνω λόγων προσφυγής κρίθηκαν απορριπτέοι.

5. Η προσφεύγουσα προέβαλε με σχετικό λόγο προσφυγής της ότι στο πρόσωπο της παρεμβαίνουσας ένωσης συντρέχει κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς οι εκπρόσωποι του νομικού συμβούλου (δικηγორική εταιρεία) της Ε.Ε.Ε.Π. επί της διαγωνιστικής διαδικασίας, πάσχουν από υποκειμενική μεροληψία υπέρ της παρεμβαίνουσας ένωσης, λόγω της σχέσης που είχαν και διατηρούν με μέλος της ένωσης και ότι για το λόγο αυτό η προσφορά της παρεμβαίνουσας ένωσης έπρεπε να απορριφθεί. Η Επταμελής Σύμβαση της Α.Ε.Π.Π., ερμηνεύοντας τις διατάξεις του άρθρου 35 του ν. 4413/2016 περί σύγκρουσης συμφερόντων και τους σχετικούς όρους της διακήρυ-

ξης υπό το πρίσμα της νομολογίας του Ευρωπαϊκού και των Εθνικών Δικαστηρίων, διαπιστώνει αρχικώς ότι στην προκειμένη περίπτωση, δεν αποδείχθηκε, ούτε ότι ο νομικός σύμβουλος της Ε.Ε.Ε.Π. είχε και διατηρεί επαγγελματικό δεσμό με το μέλος της παρεμβαίνουσας, ούτε ότι με την ιδιότητά του ως νομικού συμβούλου της Ε.Ε.Ε.Π. επί της διαγωνιστικής διαδικασίας μπορούσε να ασκήσει ουσιώδη επιρροή στις αποφάσεις της Ε.Ε.Ε.Π. κατά την αξιολόγηση του φακέλου των δικαιολογητικών των υποψηφίων, ούτε προκύπτει ότι άσκησε τέτοια επιρροή. Περαιτέρω και εν όψει της αρχής της αυτοτέλει των νομικών προσώπων, σύγκρουση συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 35 του ν. 4413/2016, συντρέχει με υποψήφιο ή προσφέροντα οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην επίμαχη διαδικασία ανάθεσης και όχι με θυγατρική του εταιρεία ή με εταιρεία με την οποία ο υποψήφιος συνδέεται με άλλον τρόπο (βάσει της αρχής αυτής οι ιδιότητες και οι σχέσεις που συντρέχουν για ορισμένο νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν συμμετέχει σε συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία, δεν επιτρέπεται να αποδίδονται σε συνδεδεμένη εταιρεία, ΕΑ ΣτΕ 781/2007, ΓενΔ Τ-457/10 - Ευρωπαϊκή Dynamiki κατά Επιτροπής, ΔΕΕ C-538/07 - Assitur). Κατά συνέπεια, ο λόγος προσφυγής περί σύγκρουσης συμφερόντων λόγω της παροχής εκ μέρους του νομικού συμβούλου της Ε.Ε.Π.Π. νομικών υπηρεσιών σε τρίτα νομικά πρόσωπα κρίνεται αβάσιμος. Επισημαίνεται, ακόμη, ότι ο αποκλεισμός της προσφεύγουσας προήλθε εξαιτίας της μη συμμόρφωσής της με απαράβατους επί ποινή απόρριψης όρους της διακήρυξης. Κατά συνέπεια, η απόφαση της Ε.Ε.Ε.Π. να απορρίψει την προσφορά της προσφεύγουσας δεν μπορεί αντικειμενικά να αποτελέσει προϊόν επιρροής του νομικού της συμβούλου, αφού έλαβε χώρα κατά δέσμια αρμοδιότητα της Ε.Ε.Ε.Π. Η Επταμελής Σύμβαση της Α.Ε.Π.Π. καταλήγει ότι ακόμα και υπό την εκδοχή ότι υφίστατο κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων συνιστώσα λόγο αποκλεισμού για την παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών, η κατάσταση αυτή δεν θα οδηγούσε άνευ ετέρου στον αποκλεισμό της, διότι η Ε.Ε.Ε.Π. όφειλε προηγουμένως κατά τις ως άνω διατάξεις να δώσει στην παρεμβαίνουσα ένωση εταιρειών τη δυνατότητα να προσκομίσει στοιχεία προκειμένου να αποδείξει ότι τυχόν έλαβε επαρκή μέτρα για την απόδειξη της αξιοπιστίας της παρά τη συνδρομή του επίμαχου λόγου αποκλεισμού. Εν όψει και των ανωτέρω και ο ως άνω λόγος προσφυγής κρίθηκε απορριπτέος.

ΣΧΕΔΙΟ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Όπως πολύ καλά γνωρίζετε, η ραγδαία εξάπλωση του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2 (που προκαλεί την ασθένεια COVID-19) παγκοσμίως αποτελεί μία πρωτόγνωρη κατάσταση και ήδη έχει αδιαμφισβήτητα πλήξει το ελληνικό αθλή και το παγκόσμιο οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον. Με αυτά τα δεδομένα, η ελληνική κυβέρνηση έχει, ήδη εδώ και έναν περίπου μήνα, προχωρήσει στην επιβολή μιας σειράς καταπειγόντων μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του με την έκδοση Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (ενδεικτικά 25.02.2020, 11.03.2020, 20.03.2020, 30.03.2020) καθώς και όλων των μετέπειτα Υπουργικών Αποφάσεων σε εφαρμογή και εξειδίκευση των ανωτέρω μέτρων. Μεταξύ αυτών, έχουν ήδη επιβληθεί μέτρα αναστολής λειτουργίας του μεγαλύτερου μέρους των ιδιωτικών επιχειρήσεων και των επαγγελματικών δραστηριοτήτων της χώρας, προς τον σκοπό περιορισμού της εξάπλωσης του ιού.

Η δραστηριότητα μου, λοιπόν, ως εργολήπτη δημοσίων έργων, αν και δεν έχει τεθεί σε αναστολή λειτουργίας από την κυβέρνηση, έχει πληγεί ανεπανόρθωτα, καθώς το μεγαλύτερο τμήμα των προμηθευτών μου αποτελείται από επιχειρήσεις και επαγγελματίες, που έχει ανασταλεί υποχρεωτικά η λειτουργία τους από το κράτος εδώ και αρκετές ημέρες. Δεν είναι, λοιπόν, τυχαίο το γεγονός ότι η δραστηριότητα μου έχει ήδη συμπεριληφθεί στην λίστα των κλάδων που πλήττονται σημαντικά από την εξάπλωση του νέου κορωνοϊού, δύναμι των Υπουργικών Αποφάσεων 1072 ΦΕΚ1157Α/3.4.2020, 1073 ΦΕΚ1158Α/3.4.2020, 1074 ΦΕΚ1159Α/3.4.2020, 1075 ΦΕΚ1160Α/3.4.2020) του Υπουργείου Οικονομικών (περί παρατάσεων και αναστολών φορολογικών υποχρεώσεων).

Επιπροσθέτως, έχει ήδη επιβληθεί περιορισμός στις μετακινήσεις και τις συναθροίσεις των εργαζομένων, με αποτέλεσμα τη δυσκολία προσέγγισης των εργαζομένων στα εργοτάξια. Ο περιορισμός αυτός, σε συνδυασμό με την υποχρέωση απομάκρυνσης από τους χώρους εργασίας των εργαζομένων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ, έχουν ως αποτέλεσμα την υπολειτουργία τόσο των εργοταξίων, όσο και των γρα-

Τάσος Γακίδης
Δικηγόρος
Νομικός Σύμβουλος
της ΠΕΣΕΔΕ

φείων. Άλλωστε, μετά την οφειλόμενη στα ως άνω μέτρα απουσία υπαλλήλων, οι οποίοι αποτελούν μέλη της Επιβλεψής ή των απαιτούμενων Επιτροπών (παραλαβής φυσικού εδάφους, χαρακτήρισμού εδάφους, ΠΠΑΕ, κλπ), η Υπηρεσία αδυνατεί να ασκεί επαρκώς τα καθήκοντα διοίκησης και επίβλεψης, ενώ η καθημερινή παρουσία επιβλεπόντων υπαλλήλων είναι επιβεβλημένη. Ήδη παρατηρείται καθυστέρηση στον έλεγχο των επιμετρήσεων, με συνέπεια την αδυναμία υποβολής λογαριασμών και πληρωμής αυτών.

Υπενθυμίζω ότι, ήδη, με την υπ' αριθ. 20319/24. 3. 2020 Απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών αναβλήθηκε η διενέργεια διαγωνισμών και παρατάθηκαν οι προθεσμίες εκτέλεσης των συμβάσεων έργων όπου κύριος του έργου είναι το Υπουργείο.

Με την παρούσα επιστολή μου, θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι εξαιτίας των

ως άνω ειδικών συνθηκών που δημιουργήθηκαν λόγω των έκτακτων μέτρων αντιμετώπισης του κορωνοϊού έχουν προκληθεί σε εμένα σοβαρότατες δυσχέρειες (τεχνικές και οικονομικές φύσεως) κατά την εκτέλεση της μεταξύ μας σύμβασης, τις οποίες σε καμία περίπτωση δεν μπορούσα να προβλέψω αλλιώς ούτε και να αποφύγω. Τα ανωτέρω συνιστούν γεγονότα ανωτέρας βίας που δικαιολογούν την αδυναμία τήρησης εκ μέρους μου των συμβατικών υποχρεώσεών μου.

Για τους ανωτέρω λόγους, και, κυρίως, για λόγους προστασίας της υγείας του προσωπικού μου, σας δηλώνω τη διακοπή των εργασιών της εργοταξίας με τίτλο «.....».

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έκπτωση αποτελεί, από πλευράς εννόμων συνεπειών σε βάρος του Αναδόχου, τη δυσμενέστερη κύρωση εντός του πλαισίου εκτελέσεως μίας συμβάσεως δημοσίου έργου. Με την έκπτωση, κατ' ουσίαν, αφαιρείται το έργο από τον Ανάδοχο, ενώ επέρχονται κατ' αυτού, επιπρόσθετες, παρεπόμενες, συνέπειες.

Η έκπτωση προβλέπεται στο άρθρο 61 του Ν. 3669/2008 «Κύρωση της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (Φ.Ε.Κ. 116 Α'), το οποίο περιλαμβάνει τις διατάξεις που εισήχθησαν με το άρθρο 6 του Ν. 3263/2004 (Φ.Ε.Κ. 179 Α')¹, η παρ. 3 του άρθρου 12 του οποίου καθήρξε το άρθρο 47 του Π.Δ/τος 609/1985 (εξουσιοδοτική διάταξη εκείνη της παρ. 6 του άρθρου 7 του Ν. 1418/1984), τροποποιήθηκε δε, με το άρθρο με το άρθρο 135 παρ. 3 του Ν. 4070/2012 (Φ.Ε.Κ. 82 Α'). Ήδη τα ζητήματα της εκπτώσεως ρυθμίζονται με τις ομοίου περιεχομένου διατάξεις του άρθρου 160 του Ν. 4412/2016 (Φ.Ε.Κ. 147 Α'), με τον οποίο (και συγκεκριμένα με το άρθρο 377 αυτού) καταργήθηκε ο Ν. 3669/2008.

Β. ΠΡΟΔΙΚΑΣΙΑ ΚΗΡΥΞΕΩΣ ΤΗΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ – ΕΠΙΔΟΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΕΩΣ

1. Η έκπτωση του αναδόχου από την εργολαβία, κηρυσσόμενη με απόφαση του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας, μπορεί να χωρήσει λόγω μη προσήκουσας εκπληρώσεως εκ μέρους του αναδόχου των απορρεουσών από τη σύμβαση υποχρεώσεων του ή μη συμμορφώσεως αυτού προς τις σύμφωνες με τους όρους της συμβάσεως έγγραφες εντολές της Διευθύνουσας Υπηρεσίας. Ειδικώς στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 61 του Ν. 3669/2008, συνιστάμενες στην καθυστέρηση ενάρξεως και εκτελέσεως των εργασιών, στην κατά σύστημα εκτέλεση κακότεχνων εργασιών, στην επανειλημμένη παραβίαση κανόνων ασφαλείας και προστασίας του περιβάλλοντος, καθώς και στην προσκόμιση πηλασής εγγυητικής επιστολής², η κήρυξη της εκπτώσεως αποτελεί υποχρέωση και όχι δυνατότητα, της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Κατ' εξαίρεση, αν η εκτέλεση των εργασιών καθυστερεί, αλλά ο ανάδοχος έχει ήδη εκτελέσει εργασίες που αντιστοιχούν σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%) του συμβατικού αντικειμένου, είναι

Βασιλική Ζαχ. Στρουμπούλη Δικαστική Πληρεξουσία Α' Ν.Σ.Κ.

δυνατή η χορήγηση παρατάσεως των προθεσμιών προς το συμφέρον του έργου, έστω κι αν η καθυστέρηση των εργασιών οφείλεται σε υπαιτιότητα του αναδόχου. Όπως δε προκύπτει από την εισηγητική έκθεση του Νόμου (Ν. 3263/2004), τούτο δε προβλέφθηκε, επειδή με τις ως άνω διατάξεις και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από αυτές, η έκπτωση καθίσταται υποχρεωτική, προκειμένου να αποφευχθεί η κατάχρηση εφαρμογής τους από την Υπηρεσία. Κατά συνέπεια, ενόψει του ως άνω σκοπού του νομοθέτη και του εξαιρετικού χαρακτήρα της παρατάσεως των προθεσμιών του έργου, που παρέχεται ακόμη και αν συντρέχουν, λόγω της υπαίτιας καθυστέρησης, οι προϋποθέσεις για την κήρυξη του αναδόχου σε έκπτωση, σε περίπτωση χορηγήσεως παρατάσεως προθεσμίας για την εκτέλεση του έργου, η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν μπορεί να κηρύξει τον ανάδοχο έκπτωτο κατά το χρονικό διάστημα που ισχύει η παράταση εκτελέσεως των εργασιών³. Η κήρυξη της εκπτώσεως και η παράταση της προθεσμίας εκτελέσεως του έργου παρέχονται στην Υπηρεσία από τη διάταξη του άρθρου 61 του Ν. 3669/2008 διαζευκτικώς και όχι σωρευτικώς, δεδομένου ότι, ενώ συντρέχουν, λόγω της υπαίτιας καθυστέρησης, οι προϋποθέσεις για την κήρυξη του αναδόχου σε έκπτωση, που είναι, κατά νόμο, υποχρεωτική, παρέχεται, κατ' εξαίρεση, η δυνατότητα χορηγήσεως προθεσμίας παρατάσεως για την ολοκλήρωση του έργου.

2) Πριν από την έκδοση της περί εκπτώσεως αποφάσεως του αναδόχου και για το έγκυρο αυτής, απαιτείται η κοινοποίηση προς τον ανάδοχο ειδικής προσκλήσεως του Προϊσταμένου της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς τον ανάδοχο, η οποία γίνεται, επί ποινή ακυρότητας της διαδικασίας, κατά τον αποκλειστικό τρόπο, που προβλέπει το άρθρο 44 του Ν. 3669/2008 (με όργανο της Υπηρεσίας ή οιοδήποτε άλλο δημόσιο όργανο ή με δικαστικό επιμελητή)⁴. Η ειδική πρόσκληση πρέπει, **απαραιτήτως, να περιλαμβάνει με σαφήνεια, μεταξύ των άλλων, τόσο τις αξιούμενες προς**

εκτέλεση εργασίες, όσο και την εύλογη προθεσμία για την εκτέλεση αυτών, η οποία δεν δύναται, κατ' αρχήν, να είναι μικρότερη των 10 ημερών. Η απαίτηση εξάλλου συγκεκριμένης περιγραφής ενεργειών ή εργασιών, που πρέπει να εκτελεσθούν από τον ανάδοχο, αφορά στον σαφή προσδιορισμό του είδους, του χαρακτήρα των εργασιών, καθώς και της κατά προσέγγιση ποσότητάς τους, έτσι ώστε να είναι δυνατόν να κριθεί το εύλογο ή μη της ταχθείσας με την Πρόσκληση προθεσμίας, από την οποία εξαρτάται η νομιμότητα της εκπτώσεως⁵. Ειδικά για τις προς εκτέλεση εργασίες, εάν δεν υπήρξε κάποια τροποποίηση στην μορφή του έργου, την ποιότητα, το είδος ή την ποσότητα των εργασιών, οι οποίες περιγράφονται πλήρως στην σύμβαση και, συνεπώς, δεν ανέκυψε αμφισβήτηση ως προς την εκτέλεση προσθέτων εργασιών, αρκεί η αναφορά στην Ειδική Πρόσκληση της εντολής εκτελέσεως των υπολειπομένων εργασιών⁶ (ΣτΕ 3607/2009). Η ειδική πρόσκληση και οι προθεσμίες που τάσσονται με αυτήν δεν ανατρέπουν τις υποχρεώσεις του αναδόχου, απορρέουσες από τη σύμβαση για την εμπροθέσμη εκτέλεση του έργου ή τμημάτων του και τις συνέπειες από την υπέρβαση των συμβατικών προθεσμιών, όπως αυτές προσδιορίζονται στα συμβατικά τεύχη του έργου.

Ακολούθως, εκδίδεται η απόφαση περί της εκπτώσεως, μόνο εάν ο ανάδοχος, μέχρι της εκπνοής της ταχθείσας με την ειδική πρόσκληση προθεσμίας, η οποία, κατά τα εκτεθέντα πρέπει να είναι εύλογη, δεν συμμορφώθηκε προς τα αξιούμενα με την ειδική πρόσκληση και εφόσον **η μη συμμόρφωση αυτή οφείλεται σε αποκλειστική υπαιτιότητα του αναδόχου (ΣτΕ 1843/2010)** και, συνεπώς, δεν συντρέχει η προϋπόθεση αυτή, αν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε συνυπαιτιότητα του κυρίου του έργου⁷. **Αν τάσσονται στον ανάδοχο περισσότερες της μίας προθεσμίες για την εκτέλεση συγκεκριμένων εργασιών, αρκεί για την έκπτωση η άπρακτη παρέλευση έστω και μίας εξ αυτών.** Αρκείται δηλαδή ο νόμος στη διαπίστωση από τη Διευθύνουσα το έργο Υπηρεσία, της μη εκτελέσεως μίας συγκεκριμένης εργασίας μετά την παρέλευση της προθεσμίας που έχει ταχθεί γι' αυτή, δεδομένου ότι και αν ακόμη εκτελεσθούν εμπροθέσμως οι λοιπές εργασίες, εντός των ταχθεισών προθεσμιών, δεν αναιρείται το γεγονός της μη συμμορφώσεως του αναδόχου προς την ειδική πρόσκληση της Υπηρεσίας, όσον αφορά στις προηγούμενες εργασίες, γεγονός το οποίο

αρκεί για την έκδοση της απόφασης περί εκπτώσεως του⁸.

3) Η προβλεπόμενη στο άρθρο 61 παρ. 4 του Ν. 3669/2008 ειδική πρόσκληση, η οποία προηγείται της κηρύξεως του αναδόχου, ως εκπώτου της εργολαβίας, δεν πρέπει να συγχέεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 60 παρ. 3 του ιδίου Νόμου ειδική διαταγή, η οποία μπορεί να εκδοθεί καθ' όλη τη διάρκεια εκτελέσεως του έργου και μέχρι την οριστική παραλαβή του (Εφ.Αθ. 6304/1985), με την οποία προσδιορίζονται τα ελαττώματα του έργου (ή παραλείψεις στη συντήρησή του) και τάσσεται προς τον ανάδοχο εύλογη προθεσμία για την αποκατάστασή τους⁹, αποτελούν δε, αυτοτελείς ενέργειες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, οι οποίες έχουν διαφορετικές η κάθε μία συνέπειες και δεν μπορούν να σωρευθούν στην ίδια πράξη¹.

Εξάλλου, ενδεχόμενες πλημμέλειες της ειδικής προσκλήσεως εξετάζονται εντός του πλαισίου της διαφοράς περί την έκπτωση, καθώς η Ειδική Πρόσκληση, αυτή καθ' εαυτή, δεν αποτελεί, άνευ ετέρου, βλαπτική των εννόμων συμφερόντων του αναδόχου πράξη της Διευθύνουσας το έργο Υπηρεσίας, δεδομένου ότι η πράξη για την έκπτωση επακολουθεί μόνο αν συντρέξουν ορισμένες προϋποθέσεις, ήτοι μη συμμόρφωση του αναδόχου εντός της ταχθείσας ευλόγου προθεσμίας, οφειλόμενη σε αποκλειστική υπαιτιότητά του¹.

Συναφώς αναφέρεται, ότι απόφαση εκπτώσεως (που δεν έχει καταστεί οριστική), δίδως την κοινοποίηση της προβλεπόμενης ειδικής προσκλήσεως του άρθρου 61 παρ. 4 του Ν. 3669/2008, είναι άκυρη και δεν επάγεται έννομες συνέπειες, οι οποίες είναι οι προβλεπόμενες αθροιστικώς στην παρ. 10 του ως άνω άρθρου, προσδιοριζόμενες απ' ευθείας από τον νόμο αυτόν (Εφ. Πειρ. 252/2015).

Γ. ΕΝΣΤΑΣΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ -ΟΡΙΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ

4) Κατά της απόφασης περί εκπτώσεως ο ανάδοχος δύναται να ασκήσει ένσταση ενώπιον της Προϊσταμένης του έργου Αρχής. Η έκπτωση οριστικοποιείται εφόσον, είτε δεν ασκηθεί ένσταση, είτε η ασκηθείσα απορριφθεί ρητώς. Όπως έχει κριθεί εντός του πλαισίου του άρθρου 61 του Ν. 3669/2008 και ιδίως της παραγράφου 7 του εν λόγω άρθρου, από την άπρακτη πάροδο της δέσμνης προθεσμίας, εντός της οποίας οφείλει η

προϊσταμένη αρχή, μετά από γνώμη του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου, να εκδώσει και κοινοποιήσει την απόφασή της επί της ενστάσεως του αναδόχου κατά της πράξης της διευθύνουσας υπηρεσίας περί κηρύξεως του εκπώτου, δεν παράγεται πλέον τεκμήριο ματαιώσεως της εκπτώσεως, όπως γινόταν δεκτό υπό το προϊσχύσαν καθεστώς του άρθρου 47 του Π.Δ/τος 609/1985¹, αλλά, στην περίπτωση αυτή, επέρχονται αποκλειστικά οι εξής, ειδικώς προβλεπόμενες, συνέπειες: α) πειθαρχική ευθύνη των αρμόδιων υπαλλήλων για την αμέλειά τους, β) υποχρεωτική διακοπή των εργασιών έως την έκδοση ρητής αποφάσεως επί της ενστάσεως του αναδόχου, η οποία διακοπή δεν συνιστά λόγο διαλύσεως της συμβάσεως, και γ) δικαίωμα του αναδόχου για ισόχρονη προς τη διακοπή παράταση της προθεσμίας με αναθεώρηση (τιμών), εφόσον η ένστασή του γίνει τελικά δεκτή (μεταξύ των λόγων αποδοχής δ, μπορεί να περιλαμβάνεται και η καταφανής βελτίωση του ρυθμού ή της ποιότητας των εκτελούμενων εργασιών, ώστε να πιθανολογείται βασίμως η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση του έργου, ήτοι μπορούν να ληφθούν υπ' όψιν από την Προϊσταμένη Αρχή και οι πραγματικές ανάγκες του έργου και η συμπεριφορά του αναδόχου, έστω και μετά την κήρυξη της εκπτώσεως). Επομένως, υπό το κράτος ισχύος του νεότερου ως άνω Ν. 3263/2004 (άρθρου 61 του Ν. 3669/2008), είναι δυνατή η οριστικοποίηση της εκπτώσεως, με τη ρητή απόρριψη της ενστάσεως του αναδόχου, ακόμη και μετά την άπρακτη πάροδο της τασσόμενης δέσμνης προθεσμίας για την απόφαση επί της ενστάσεως. Τούτο δε προκύπτει και από την εισηγητική έκθεση του εν λόγω νόμου, στην οποία αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι «η άπρακτη παρέλευση της (υποχρεωτικής, όσον αφορά τις πειθαρχικές ευθύνες των αρμόδιων υπαλλήλων) προθεσμίας των δύο μηνών δεν δημιουργεί τεκμήριο ούτε απόρριψης της ένστασης ούτε και αποδοχής της, αλλά η υπηρεσία εξακολουθεί να υπέχει υποχρέωση έκδοσης απόφασης προκειμένου να εκκαθαριστεί η κατάσταση» (ΣτΕ 3129/2015).

Δ. Η ΕΚΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΕΙΕΙ ΤΗ ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

5) Περαιτέρω θα πρέπει να τονισθεί,

ότι η έκπτωση του αναδόχου και η προβλεπόμενη στο άρθρο 62 του Ν. 3669/2008 διάλυση της εργολαβίας, συνιστούν δύο, διάφορους μεταξύ τους, τρόπους λύσεως της τελευταίας, εφόσον **στη μεν έκπτωση του αναδόχου την πρωτοβουλία έχει μόνον ο κύριος του έργου**, ενώ στη διάλυση της συμβάσεως την πρωτοβουλία έχει, μεταξύ των άλλων, και ο ανάδοχος του έργου. Εκ του ότι δε και οι δύο ως άνω τρόποι συνεπάγονται τη λύση της εργολαβίας, **παρέπεται ότι η, κατά νόμιμο τρόπο, κήρυξη της εκπτώσεως του αναδόχου αποκλείει τη μεταγενέστερη διάλυση της συμβάσεως, εφόσον η εργολαβία θεωρείται διαλυθείσα, λόγω εκπτώσεως του αναδόχου**. Αντιστρόφως, η νόμιμη διάλυση της συμβάσεως, που συνεπάγεται τη λύση της εργολαβίας, αποκλείει την κήρυξη, μεταγενεστέρως, της εκπτώσεως του αναδόχου¹. Περαιτέρω, στην περίπτωση της μη επελεύσεως της διαλύσεως της συμβάσεως, είτε λόγω μη παρελεύσεως του διμήνου ή λόγω ρητής απορρίψεως της σχετικής αιτήσεως από την υπηρεσία πριν από την πάροδο του διμήνου, είναι νόμιμη, από της απόψεως αυτής, η κήρυξη εκπτώσεως του αναδόχου (πρβλ. ΣτΕ 337/1998) και πρέπει να ερευνηθεί περαιτέρω η συνδρομή των λοιπών νόμιμων προϋποθέσεων.

Ε. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΤΩΣΕΩΣ

6) Μετά την οριστικοποίηση της εκπτώσεως, αποξενώνεται και αποβάλλεται ο ανάδοχος από το έργο (ΔΕΦΑ 2200/2015).

Την κατά τα άνω αποβολή του αναδόχου από το έργο, ακολουθεί η επιβολή, εντός μηνός, εκ μέρους της Διευθύνουσας Υπηρεσίας των προβλεπόμενων στην παρ. 10 του άρθρου 61 του Ν. 3669/2008, νομίμων συνεπειών σε βάρος του αναδόχου και συγκεκριμένα: α) Καθίσταται άμεσα απαιτητό το αναπόσβεστο μέρος της προκαταβολής προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους και εισπράττεται από τον κύριο του έργου με κατάπτωση ανάλογου ποσού της αντίστοιχης εγγυήσεως, β) Καταπίπτει υπέρ του κυρίου του έργου, ως ειδική ποινική ρήτρα, το σύνολο των εγγυήσεων για την καλή εκτέλεση του έργου, όπως ορίζονται στο άρθρο 35 του παρόντος¹ και γ) Καταπίπτει το σύνολο των ποινικών ρητρών που προβλέπονται για την υπέρβαση της συνολικής προθεσμίας περαιώσεως του έργου και για τις τμηματικές προθεσμίες,

Από τη διατύπωση της σχετικής ως άνω διατάξεως συνάγεται, ότι η μηνιαία προθεσμία, εντός της οποίας η διευθύνουσα το έργο υπηρεσία υπο-

χρεούται να καταγγώσει τις συνέπειες της εκπτώσεως του αναδόχου, δεν είναι αποκλειστική αλλ' ενδεικτική, καθ' όσον το δικαίωμά της αυτό είναι παρακολουθηματικού χαρακτήρα και δεν επιδρά επί της εκτελέσεως του έργου. Επομένως η Διευθύνουσα Υπηρεσία δεν στερείται την κατά χρόνο αρμοδιότητα προς έκδοση της αποφάσεως καταγγώσεως των προαναφερομένων εννόμων συνεπειών, μετά την παρέλευση του, κατά τα προαναφερόμενα μηνός,¹

Θα πρέπει δε να σημειωθεί σε τούτο το σημείο, ότι σε περίπτωση μεταγενέστερης δικαιώσεως του αναδόχου με δικαστική ακύρωση της αποφάσεως εκπτώσεώς του, δεν αναβιώνει η εργολαβική σχέση και δεν επανέρχεται ο ανάδοχος στην εκτέλεση του έργου, εάν, εν τω μεταξύ, οι υπολειπόμενες εργασίες του έργου ανατέθηκαν σε άλλον ανάδοχο, εντούτοις η ακύρωση αυτή δημιουργεί αξίωση αποζημιώσεως του (αρχικώς έκπτωτου) αναδόχου, ενώ αίρονται οι άλλες - παρεπόμενες- δυσμενείς συνέπειες της εκπτώσεως, που προαναφέρθηκαν (ΔΕΦΘεσσ. 232/1990)

Εξάλλου, στις διατάξεις των παραγράφων 11 και 12 του ως άνω άρθρου καθορίζεται η διαδικασία εκκαθαρίσεως της εργολαβίας μετά την οριστικοποίηση της εκπτώσεως από **τεχνικής απόψεως** (υποχρέωση αναδόχου να προβεί σε επιμέτρηση των ολοκληρωμένων εργασιών που έχει εκτελέσει, εάν δε αυτός καθυστερεί, η επιμέτρηση συντάσσεται, είτε από τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, είτε από ιδιώτη μηχανικό, κατ' ανάθεση της τελευταίας, αφαιρουμένης της σχετικής δαπάνης από το λαβείν του αναδόχου στον εκκαθαριστικό λογαριασμό), **αλλά και από οικονομικής απόψεως** (εκκαθαριστικός λογαριασμός στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των ποινικών ρητρών και κάθε άλλη εκκαθαρισμένη απαίτηση κατά του έκπτωτου αναδόχου).

7) Τέλος επισημαίνεται ότι μετά την οριστικοποίηση της εκπτώσεως του αναδόχου και εφόσον η Προϊσταμένη Αρχή αποφασίσει την ολοκλήρωση του έργου, ακολουθεί διαδικασία προσκλήσεως για υπογραφή συμβάσεως με τον δεύτερο ή και τον τρίτο μειοδότη του σχετικού διαγωνισμού. Εάν κάποιος των ως άνω μειοδοτών αποδεχθεί την ανάθεση, έναντι της προσφοράς που είχε υποβάλει στον διαγωνισμό, το έργο του ανατίθεται, ειδήλως η Προϊσταμένη Αρχή προσφεύγει στην ανάθεση της συμβάσεως είτε με ανοικτή διαδικασία (αν πρόκειται για

συγχρηματοδοτούμενο έργο ή για έργο με προϋπολογιζόμενη δαπάνη υπερβαίνουσα το όριο που θέτουν οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, εντεύθεν δε, εάν πρόκειται για δημόσια σύμβαση), είτε με διαπραγμάτευση.

¹ Σύμφωνα με το άρθρο 12 παρ. 1 του Ν. 3263/2004: «Οι διατάξεις των παραγράφων 1,2,3,4,5,6,7,8 και 9 του άρθρου 6 του παρόντος νόμου εφαρμόζονται και στις συμβάσεις που εκτελούνται, εφόσον, μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου, δεν έχει κοινοποιηθεί ειδική πρόσκληση της Διευθύνουσας Υπηρεσίας».

² Η τελευταία αυτή περίπτωση εισήχθη με το άρθρο 135 παρ. 3 του Ν. 4070/2012.

³ ΣτΕ 754/2016.

⁴ Δ.Εφ.Περ. 22/2014 πρβλ. ΣτΕ 795/2017, ΣτΕ 2218/2009, 745/2009 -σχετικώς με την ερμηνεία των ομοίου περιεχομένου διατάξεων των άρθρων 29 και 47 του Π.Δ/τος 609/1985- και ΣτΕ 657/1996.

⁵ ΣτΕ 114/2011, 3499/2011, 2648/1996.

⁶ ΣτΕ 3607/2009.

⁷ Πρβλ. ΣτΕ 3242/2013, 1843, 3475/2010, 229/2009 κ.ά..

⁸ ΣτΕ 1843/2010, 229/2009, 1231/2008.

⁹ Η διάταξη του εν λόγω άρθρου προβλέπει τα εξής: «Αν κατά τη διάρκεια κατασκευής των έργων μέχρι την Οριστική παραλαβή οποιαδήποτε εργασία παρουσιάσει ελαττώματα που δεν αποκαθίστανται από τον ανάδοχο, κοινοποιείται σε αυτόν ειδική διαταγή της διευθύνουσας υπηρεσίας. Με την ειδική διαταγή προσδιορίζονται τα ελαττώματα, καθορίζεται αν είναι ουσιώδη, επουσιώδη ή και επικίνδυνα και τάσσεται εύλογη προθεσμία για την αποκατάσταση τους. Στην αποκατάσταση μπορεί να περιλαμβάνεται η καθαίρεση των ελαττωματικών εργασιών και η ανακατασκευή τους, αν αυτό επιβάλλεται. Αν το ελάττωμα δεν είναι ουσιώδες και η αποκατάσταση του απαιτεί δυσανάλογες δαπάνες με την ειδική διαταγή καθορίζεται ποσοστό μείωσης της αμοιβής του αναδόχου για τις αντίστοιχες εργασίες. Στην τελευταία αυτή περίπτωση η διαταγή μπορεί να περιλαμβάνει και την εκτέλεση ορισμένων εργασιών για τον περιορισμό του ελαττώματος.». Είναι δε σαφές, ότι δεν νοείται ειδική διαταγή δίχως καθορισμό ευλόγου προθεσμίας προς αποκατάσταση (ΣτΕ 1094/2007),

¹ ΑΠ 1696/2017, ΣτΕ 2604/2014 και ΣτΕ 4139/1998.

¹ ΣτΕ 2604/2014, 3242/2013, 1071/2009, 1343/2005, 3030/1992, 2247/1990 7μελής.

¹ Υπό το προϊσχύσαν καθεστώς, γίνονταν δεκτό, καθ' ερμηνεία των διατάξεων του άρθρου 47 του Π.Δ/τος 609/1985 (ΣτΕ 2511/2013, 1052/2009, 1480/2008, 3096, 648/2006, **1765/2003 7μελούς**), ότι με τη διάταξη, ειδικότερα, της παραγράφου 5 του ως άνω άρθρου καθιερώθηκε τεκμήριο μαιωσίσεως της κηρύξεως του αναδόχου δημοσίου έργου ως έκπτωτου στην περίπτωση που παρερχόταν άπρακτη η δέμνη ανατρεπτική προθεσμία, εντός της οποίας η προϊσταμένη αρχή όφειλε, τόσο να αποφανθεί επί της ενστάσεως του αναδόχου κατά της αποφάσεως που κήρυττε την έκπτωσή του, όσο και να κοινοποιήσει σ' αυτόν την τυχόν απορριπτική απόφασή της.

¹ Πρβλ. ΣτΕ 1512/2018, ΣτΕ 554/2014, 3839/2010, 2212/2009, 2928/2008, 1600/2003, 1596/1999, 337/1998, 6075/1996.

¹ Έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία, ότι η πράξη καταπτώσεως της εγγυητικής επιστολής καλής εκτελέσεως συνιστά εκτελεστή διοικητική πράξη, η οποία υπόκειται σε προσφυγή (ΣτΕ 1809/2017, ΣτΕ 2604/2014, πρβλ. ΣτΕ 3126/2015 σκ. 6 κ.α.).

¹ ΣτΕ 796/2018.

Υποβολή των φορολογικών δηλώσεων για το φορολογικό έτος 2019

Ξεκίνησε και φέτος η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων για το φορολογικό έτος 2019, ενώ το φορολογικό έτος 2020 άρχισε με κάποιες σημαντικές αλλαγές. Καταληκτική ημερομηνία υποβολής όλων των δηλώσεων είναι η 30η Ιουνίου.

Για το φορολογικό έτος 2018, τα εισοδήματα από ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα, μισθούς, συντάξεις και αγροτική δραστηριότητα θα φορολογηθούν με την γνωστή κλίμακα, δηλαδή.

ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛ. ΦΕ	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣ/ΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ
20.000,00	22%	4.400,00	20.000,00	4.400,00
10.000,00	29%	2.900,00	30.000,00	7.300,00
10.000,00	37%	3.700,00	40.000,00	11.000,00

ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ 45%

Ο φόρος που προκύπτει με την παραπάνω κλίμακα μειώνεται μόνο για μισθωτούς, συνταξιούχους και αγρότες κατά 1.900,00 ευρώ, όταν το φορολογητέο εισόδημα δεν υπερβαίνει τις 20.000,00 ευρώ για άγαμο φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα μέλη, σε 1.950,00 ευρώ για φορολογούμενο με ένα εξαρτώμενο μέλος, σε 2.000,00 ευρώ για φορολογούμενο με δύο εξαρτώμενα μέλη και σε 2.100,00 ευρώ για φορολογούμενο με τρία και πλέον εξαρτώμενα μέλη. Για φορολογούμενους με εισόδημα πάνω από 20.000,00 ευρώ από μισθούς και συντάξεις, το ποσό της μείωσης του φόρου μειώνεται κατά 10,00 ευρώ ανά 1.000,00 ευρώ φορολογητέου εισοδήματος.

Επιβάλλεται επίσης εισφορά αλληλεγγύης σύμφωνα με την παρακάτω κλίμακα.

ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

12.000,00	0,00%	0	12.000,00	0
8.000,00	2,20%	176	20.000,00	176
10.000,00	5,00%	500	30.000,00	676
10.000,00	6,50%	650	40.000,00	1.326,00
25.000,00	7,50%	1.875,00	65.000,00	3.201,00
155.000,00	9,00%	13.950,00	220.000,00	17.151,00
Υπερβάλλον	10,00%			

Για τα νομικά πρόσωπα και τις νομικές οντότητες, ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα είναι ο ίδιος για όλες τις μορφές και ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρούν (απλογραφικά ή διπλογραφικά). Έτσι όλες οι νομικές οντότητες που αποκτούν κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται για το φορολογικό έτος 2019 με συντελεστή 24%.

Για το φορολογικό έτος 2020 που ήδη διανύουμε, μεταξύ άλλων, να επισημάνουμε τις εξής σημαντικές αλλαγές.

Η πρώτη αφορά στην αλλαγή της κλίμακας φορολογίας των φυσικών προσώπων, η οποία πλέον έχει ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΝΤΕΛ. ΦΕ	ΦΟΡΟΣ ΚΛΙΜΑΚΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣ/ΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΦΟΡΟΥ
10.000,00	9%	900,00	10.000,00	900,00
10.000,00	22%	2.200,00	20.000,00	3.100,00
10.000,00	28%	2.800,00	30.000,00	5.900,00
10.000,00	36%	3.600,00	40.000,00	9.500,00

ΥΠΕΡΒΑΛΛΟΝ 44%

Άρθρο
του Χρήστου Βέντζιου

Ο φόρος που προκύπτει μειώνεται κατά το ποσό των 777,00 ευρώ για τον φορολογούμενο χωρίς εξαρτώμενα τέκνα, κατά 810,00 ευρώ για τον φορολογούμενο με 1 εξαρτώμενο τέκνο, κατά 900,00 ευρώ για 2 εξαρτώμενα τέκνα, κατά 1.120,00 ευρώ για 3 εξαρτώμενα τέκνα και σε 1.340,00 ευρώ για 4 εξαρτώμενα τέκνα. Για κάθε επιπλέον εξαρτώμενο τέκνο μετά το τέταρτο, η μείωση του φόρου αυξάνεται κατά 220,00 ευρώ για κάθε επόμενο τέκνο. Εάν το ποσό του φόρου είναι μικρότερο των ποσών αυτών, η μείωση του φόρου περιορίζεται στο ποσό του αναλογούντος φόρου. Οι μειώσεις αυτές δεν εφαρμόζονται για εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

Για φορολογητέο εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και συντάξεις, το οποίο υπερβαίνει το ποσό των 12.000,00 ευρώ, το ποσό της μείωσης μειώνεται κατά 20,00 ευρώ ανά 1.000,00 ευρώ του φορολογητέου εισοδήματος από μισθούς και συντάξεις μέχρι του ποσού της μείωσης του φόρου που αναφέρεται παραπάνω.

Σχετικά με τις δαπάνες που αποδεδεικνύονται με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, από φέτος το απαιτούμενο ποσό δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής για κάθε φορολογικό έτος ορίζεται σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) του πραγματικού εισοδήματος που προέρχεται από μισθωτή εργασία – συντάξεις ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ και μέχρι είκοσι χιλιάδες (20.000,00) ευρώ δαπανών. Ο φόρος που προκύπτει κατά την εφαρμογή της κλίμακας προσαυξάνεται κατά το ποσό που προκύπτει από τη θετική διαφορά μεταξύ του απαιτούμενου και του δηλωθέντος ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 22%.

Η αλληλαγία από το φορολογικό 2020 αφορά τα εισοδήματα από επιχειρηματική δραστηριότητα, για τα οποία απαιτείται επίσης η πραγματοποίηση δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νο-

- Προστασία Μεταλλικών Κατασκευών
- Υδροβολές - Αμμοβολές
- Οικοδομικές Βαφές - Βαφές Πυροπροστασίας
- Εποξειδικά Δάπεδα
- Εμπορία - Πώληση υλικών παθητικής πυροπροστασίας (Πυράντοχο, Βερμικουλίτης)
- Εφαρμογές Fireproofing (Διυλιστηρικά)
- Βαφές Antigraffiti
- Μονώσεις - Στεγανώσεις Ταρτσών
- Θερμομόνωση Κτιρίων
- Κατασκευή Βιομηχανικών Δαπέδων
- Ανακαινίσεις / Διαμορφώσεις Χώρων
- Εγκαταστάσεις Η/Μ
- Μεταλλικές Κατασκευές
- Ασφαλτοστρώσεις για περιβάλλον χώρους
- Μελέτες Κατασκευών

new steel protection

www.newsteelprotection.com

Η εταιρεία μας αναλαμβάνει το **inspection** δίνοντας τελική πιστοποίηση κατόπιν ελέγχου στην παθητική πυροπροστασία μεταλλικών κτιρίων (σε εφαρμογή θερμοδιασκοπούμενης βαφής και σε βερμικουλίτη. Αναλαμβάνοντας όλες τις απαραίτητες και νόμιμες διαδικασίες όπως είναι ο έλεγχος των εγγράφων του εκάστοτε προτεινόμενου συστήματος παθητικής, έλεγχος μελέτης σύμφωνα με τα πιστοποιητικά του υλικού και επιθεώρηση επί τόπου της τοποθέτησης του προτεινόμενου συστήματος είτε στο χώρο του εργοταξίου, είτε στο χώρο του εργοστασίου.

NEW STEEL PROTECTION

ΝΙΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΧΗΜΙΚΟΣ - ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΟΣ

ΤΗΛ - FAX, 210 48 34 558

ΚΙΝΗΤΟ 6932 2782 95

μικές οντότητες, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι τέσσερα τοις εκατό (24%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019 και εφεξής.

Μειώθηκε επίσης ο συντελεστής φορολογίας μερισμάτων. Έτσι τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή πέντε τοις εκατό 5%.

Και για το τέλος, αξίζει να επισημάνουμε την τροποποίηση του άρθρου 23 του ΚΦΕ για τις μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες. Έτσι πλέον δεν εκπίπτουν ΟΙ ΔΑΠΑΝΕΣ

ΕΝΟΙΚΙΩΝ, εφόσον η εξόφλησή τους δεν έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών.

Μάσκα, γάντια, καραντίνα. Κορωνοϊός, Covid 19, Sars- Cov-2...

Λέξεις που έχουν κατακλύσει τις τηλεοράσεις, τα ραδιόφωνα, τις σκέψεις. Έστειλα μήνυμα στο 13033; Θα βρω να αγοράσω αντισηπτικό; Μπήκαν τα 800 ευρώ; Ερωτήσεις που μας απασχόλησαν όλο αυτό το διάστημα, χωρίς απαραίτητα να αποτελούν και το πραγματικό πρόβλημα. Ο κορωνοϊός, που παίρνει το όνομά του από το σχήμα του, το οποίο μοιάζει με στέμμα (κορώνα) κάτω από το φως του ηλεκτρονικού μικροσκοπίου, ξεκίνησε την πορεία του το Δεκέμβριο του 2019 από τη Wuhan της Κίνας και, μέχρι στιγμής, έχει στοιχίσει τις ζωές 272.000 συνανθρώπων μας ανά την υφήλιο, όντας είτε η κύρια αιτία θανάτου, είτε συμβάλλοντας σε ήδη βεβαρημένο ιατρικό ιστορικό.

Έχοντας πλέον ξεπεράσει το αρχικό σοκ και εξέλθει ενός κατ' οίκον περιορισμού για το μεγαλύτερο μέρος της κοινωνίας, που ουσιαστικά έβαλε φρένο στην παγκόσμια οικονομία, καλούμαστε να αντικρίσουμε τα συντρίμια που άφησε στο πέρασμά του ο «τυφώνας» κορωνοϊός. Σύμφωνα με μελέτη του OxfordEconomics, το έλλειμμα στην Ευρωζώνη αναμένεται να ξεπεράσει το 6% του κοινοτικού ΑΕΠ, ενώ το δημόσιο χρέος θα φτάσει το 95%, 10 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με το 2019. Χαρακτηριστικό το παράδειγμα της Ιταλίας, της οποίας το δημόσιο χρέος αναμένεται να φτάσει το 155% του ΑΕΠ της.

Δυστυχώς, τα νέα δεν είναι καλύτερα για την Ελλάδα. Η οικονομία της χώρας μας, η οποία είχε δει το ΑΕΠ της να συρρικνώνεται κατά 25% την περίοδο της κρίσης και μόλις είχε αρχίσει να ανακάμπτει, προβλεπόταν να παρουσιάσει το 2020 αύξηση του ΑΕΠ της τάξης του 2-3%. Μόλις το 2019 το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,9%, μια αύξηση στην οποία συνέβαλλε σημαντικά ο τουρισμός, η «βαριά βιομηχανία» της χώρας μας. Ο τουρισμός που αποδίδει το 10-11% του κοινοτικού ΑΕΠ και στη χώρα μας μέχρι και το 20% του εγχώριου ΑΕΠ, προβλέπεται να δει το τζάρο του μειωμένο κατά 52-70% σε σχέση με το προηγούμενο καλοκαίρι (πηγή ΔΝΤ).

Πάνω που η χώρα είχε τολμήσει να επιχειρήσει να βγει στην επιφάνεια και να πάρει τις πρώτες της οικονομικές ανάσες, δέχεται επίθεση από νέα μέτωπα. Απαιτείται αύξηση της κρατικής δαπάνης για τον τομέα της υγείας και της πρόνοιας, αυξημένες κρατικές δαπάνες στήριξης τις εγχώριες οι-

κονομίας με επιδοτήσεις σε εργαζόμενους και επιχειρήσεις αλλιά και πιθανές μειώσεις φόρων, αναμένεται μείωση του τουρισμού κατά ένα καταστροφικό ποσοστό και αύξηση της ανεργίας σε ποσοστό που ενδέχεται να φτάσει και το 22% (πηγή ΔΝΤ). Θα υπάρξουν επιχειρήσεις που αναμένεται να μην ξαναλειτουργήσουν μετά την λήξη των μέτρων με όλες τις δυσμενείς επιπτώσεις που αυτό συνεπάγεται.

Πως, λοιπόν, θα επηρεάσει αυτή η κατάσταση τον κατασκευαστικό κλάδο; Μπορεί επί του παρόντος η ζημιά να μη φαίνεται ιδιαίτερα σημαντική, αλλιά θα πρέπει να περιμένουμε και να εξετάσουμε τις επιπτώσεις της εμφάνισης του ιού στις τεχνικές -κατασκευαστικές επιχειρήσεις σε περίοδο εξαμήνου, έτους, πενταετίας. Τι μέρος του κρατικού πλούτου, ο οποίος προϋπολογιζόταν για ανάπτυξη υποδομών θα ανακατευθυνθεί σε κονδύλια που αναφέραμε παραπάνω; Πόσα δημόσια έργα θα καθυστερήσουν, αναβληθούν, ματαιωθούν; Πόσο συνεπές θα είναι το δημόσιο στις οικονομικές του υποχρεώσεις έναντι των εργαζομένων; Και προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να στραφεί η προσοχή όλων μας και να αναληφθούν ενέργειες για αύξηση του κονδυλίου των δημοσίων επενδύσεων και για την άρση εμποδίων που καθυστερούν την εκτέλεση των έργων αλλιά και την κανονική χρηματοδότησή τους.

Ερωτήματα δημιουργούνται και για τον ιδιωτικό τομέα. Πως θα αντιδράσει η αγορά ακινήτων μετά την καραντίνα; Πιο άμεσα αναμένεται να δεχθούν πλήγμα οι πωλήσεις εξοχικών και δευτερευουσών κατοικιών, για τις οποίες πολύ πρόσφατα είχαν αρχίσει να δημιουργούνται ελπίδες για ανάκαμψη μετά και την αναστολή του ΦΠΑ. Προφανώς θα πρέπει να αναμένεται και πίεση για μείωση στις τιμές των ακινήτων από την ενδεχόμενη μείωση της ζήτησης.

Στον τομέα των ενοικίων η βέβαιη μείωση του τουρισμού σημαίνει και βέβαιη μείωση των εσόδων της βραχυχρόνιας διαμονής (Airbnb). Θα επηρεάσουν οι επερχόμενοι «νεκροί» μήνες τους ιδιοκτήτες ώστε να εξετάσουν το ενδεχόμενο χρήσης του μισθώματος για μακροχρόνιες μισθώσεις; Σε αυτή την περίπτωση, και με την αύξηση της προσφοράς μακροχρόνιων μισθωμάτων, θα υπάρξει και επαναφορά των τιμών σε πιο λογικά πλαίσια, μετά την ραγδαία αύξηση που παρουσίασαν οι τιμές

των ενοικίων τα τελευταία χρόνια όταν πολλοί ιδιοκτήτες στράφηκαν προς τη βραχυχρόνια διαμονή.

Η Ελλάδα καλείται να κάνει αυτό που έχει μάθει να κάνει σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας της και μάλιστα με επιτυχία, να παλέψει. Αυτή τη φορά απέναντι σε έναν αόρατο στο μάτι εχθρό, τα θύματα του οποίου είναι όχι μόνο αυτοί που δυστυχώς χάθηκαν αλλιά και οι οικονομικά πληττόμενοι. Το οικονομικό πλήγμα θα είναι ισχυρό και θα μας επηρεάσει όλους, άλλους λιγότερο και άλλους περισσότερο. Δεν αποτελεί, όμως, τίποτα παραπάνω από ακόμη ένα εμπόδιο στον δύσβατο δρόμο που διαβαίνουμε την τελευταία δεκαετία. Ένα εμπόδιο που θα το προσπεράσουμε αρκεί, όπως λέει και ο Σπύρος, «να έχουμε όλοι την υγεία μας!».

**Ο Θανάσης Βέντζος
είναι πτυχιούχος του τμήματος
Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής
του Πανεπιστημίου Μακεδονίας
και πτυχιούχος
του Sports Management
από το Πανεπιστήμιο UCN της Δανίας.
Είναι συνεργάτης στο λογιστικό γρα-
φείο του Χρήστου Βέντζου.**

1. ΑΓΡΙΝΙΟΥ	T 26410 27456 F: 2641027420	Πάνου Σούλου 11 301 00	ΑΓΡΙΝΙΟ	info@sedeag.gr
2. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	T 27510-69120 & F:24515	B. Γεωργίου 8 212 00	ΑΡΓΟΣ	
3. ΑΡΚΑΔΙΑΣ	T & F: 2710-239133	Πλ. Αγ. Δημητρίου 15 221 00	ΤΡΙΠΟΛΗ	
4. ΑΡΤΑΣ	T: 26810-21027, F: 26605	Γώγου Μπάκοη & Καραοδή 471 00	ΑΡΤΑ	an.papab@gmail.com
5. ΒΟΙΩΤΙΑΣ	T: 22610-22382, F: 27685	Δημ. Ανδρεαδάκη 46 321 00	ΛΕΙΒΑΔΙΑ	
6. ΓΡΕΒΕΝΩΝ	T: 24620-87644, F: 87643	Εργατικής Πρωτομαγιάς 1 511 00	ΓΡΕΒΕΝΑ	
7. ΔΡΑΜΑΣ	T: 25210-21780, F: 25506	Επικούρου 2 661 00	ΔΡΑΜΑ	ergolip@gmail.com
8. Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	T & F: 24610-39568	Μπουσίου & Εστίας 3 501 00	ΚΟΖΑΝΗ	synd-ergdm@ath.forthnet.gr
9. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	T: 22410-26363, F: 36117	Εθν. Μακαρίου 45 851 00	ΡΟΔΟΣ	galkonstantina@yahoo.gr
10. ΕΒΡΟΥ	T: 25510-25141, F: 32298	Δικαστηρίων 36 & Κανάρη 681 00	ΑΛΕΞ/ΛΗ	sedeenvrou@gmail.com
11. ΕΥΒΟΙΑΣ	T: 22210-21578, F: 60374	Αντωνίου Δούνα 1 341 00	ΧΑΛΚΙΔΑ	
12. ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	T: 22370-22440, F: 80294	Καραϊσκάκη 4 361 00	ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ	
13. ΖΑΚΥΝΘΟΥ	T: 26950-48163, F: 41463	Φιλιτά 30 291 00	ΖΑΚΥΝΘΟΣ	
14. ΗΛΕΙΑΣ	T: 26210-24992, F:24993	Μανωλοπούλου 53 271 00	ΠΥΡΓΟΣ	info@enerdomi.gr
15. ΗΜΑΘΙΑΣ	T: 23310-21060 F: 21950	Ιεραρχών 1 591 00	ΒΕΡΟΙΑ	
16. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ	T: 2810-222460 F: 281101	Ρούσσου Χούρδου 4 (3ος) 712 01	ΗΡΑΚΛΕΙΟ	spedeh@otenet.gr
17. ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ & Κ. ΜΑΚ/ΝΙΑΣ	T: 2310-27723, 277656 F: 230914	Αριστοτέλους 14 546 23	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	info@spedeth.gr
18. ΘΡΑΚΗΣ	T: 25310-26942, F:29165	Αγιάδου 1-3-5 691 00	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	sedethrakis@gmail.com
19. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	T: 26510-21482, F: 23678	N. Ζέρβα 4-6 453 32	ΙΩΑΝΝΙΝΑ	
20. ΚΑΒΑΛΑΣ	T: 2510-222827 & F	Κασσάνδρου 1 654 03	ΚΑΒΑΛΑ	synergk@otenet.gr
21. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	T & F: 24410-76947	Καζιμπάκα 4 431 00	ΚΑΡΔΙΤΣΑ	tee_karditsa@tee.gr
22. ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	T: 24670-29858 & F	Αθ. Διάκου 7 521 00	ΚΑΣΤΟΡΙΑ	info@spedekas.gr
23. ΚΕΡΚΥΡΑΣ	T: 26610-40986, F: 25180	Ταγμ.Καψάλη 22 491 00	ΚΑΡΤΕΡΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	
24. ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	T: 26710-28747 & F:	Λ. Βεργωτή 14 281 00	ΑΡΓΟΣΤΟΛΙ	
25. ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	T: 27410-26491, F: 73577	Κροκιά 73 201 00	ΚΟΡΙΝΘΟΣ	sedekorin@gmail.com
26.ΚΥΚΛΑΔΩΝ	T: 22810-83615, F: 86562	Ακτή Π. Ράλη & Άνδρου 1 841 00	ΣΥΡΟΣ	
27. ΛΑΚΩΝΙΑΣ	T: 27310-23606, F: 29776	Ευαγγελιστρίας 45 231 00	ΣΠΑΡΤΗ	dpapadako@tee.gr
28. ΛΑΡΙΣΑΣ	T: 2410-535566 & F:535158	Καλλιθέας 7 & Τζαβέλη 412 22	ΛΑΡΙΣΑ	sedelar@tee.gr
29. ΛΑΣΙΘΙΟΥ	T: 28410-82855 & F	Λασιθίου 35 721 00	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	lioud@agn.forthnet.gr
30. ΛΕΣΒΟΥ	T: 22510-25159, F: 20136	Οημπρίου Γυμν. 1 811 00	ΜΥΤΙΛΗΝΗ	bapsokard@gmail.com
31. ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	T: 24280-76803 & F	Κοράϊ 65 382 21	ΒΟΛΟΣ	
32. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	T: 26310-55400, F: 26310-55404	Ναυπάκτου 4 302 00	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ	sede.mesologiounafpaktou@gmail.com
33. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ	T: 27210-28145 & F:86973	Κ. Γεωργούλη 12 241 00	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	
34. ΞΑΝΘΗΣ	T: 25410-62789 & F	Βενιζέλου 84 671 00	ΞΑΝΘΗ	stavros@zouridis.com
35. ΠΑΤΡΩΝ	T: 2610-276813, F:620080	Κανακάρη 101 262 21	ΠΑΤΡΑ	info@spep.gr
36. ΠΕΛΛΑΣ	T: 23810-26681, F: 26681	Φιλιππου 26 582 00	ΕΔΕΣΣΑ	npella@tee.gr
37. ΠΙΕΡΙΑΣ	T: 23510-23833, F: 23813	Αγ. Λαύρας 26 601 00	ΚΑΤΕΡΙΝΗ	spedepierias@gmail.com
38. ΠΡΕΒΕΖΑΣ - ΛΕΥΚΑΔΑΣ	T: 26820-22767, F:26927	4ο χλμ. Ε.Ο. Πρ. - Ιωαννίνων 481 00	ΠΡΕΒΕΖΑ	
49. ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ	T: 210-3821731, F:3823402	Εμμ. Μπενάκη 18 106 78	ΑΘΗΝΑ	spedep@tee.gr
40. ΡΕΘΥΜΝΗΣ	T: 28310-52355 & fax	Κουντουριώτου 140 741 00	ΡΕΘΥΜΝΟ	sedenret@otenet.gr
41. ΣΕΡΡΩΝ	T: 23210-66661, T & F: 22172	Υψηλάντη 1 621 23	ΣΕΡΡΕΣ	sedeserron@gmail.com
42. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	T 24310 70855 & F: 24310-79330	Καπαδοστρίου 28 421 00	ΤΡΙΚΑΛΑ	
43. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ	T: 22310-24656 & F	Σωκράτους 8 351 00	ΛΑΜΙΑ	sedelamia@gmail.com
44. ΦΛΩΡΙΝΑΣ	T: 23850-45261, F: 23850-44060	33ου Συντάγματος Πεζικού 12 531 00	ΦΛΩΡΙΝΑ	evage@tee.gr
45. ΦΩΚΙΔΑΣ	T: 22650-22162, F: 22644	Ι. Πιδογιάννου 18, Άμφισσα 331 00	ΦΩΚΙΔΑ	
46. ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	T: 23710-24456, F: 23800-21162	Κων/νόθεως 5 631 00	ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	vlahosgiorgos@gmail.com
47. ΧΑΝΙΩΝ	T& fax: 28210-46546	Νεάρχου 23 (Κτίριο ΤΕΕ ΤΔΚ) 731 34	ΧΑΝΙΑ	sedechan@yahoo.gr
48. ΧΙΟΥ	T: 22710-41724, F: 41411 - 20003	Δημογεροντίας 18 821 00	ΧΙΟΣ	

flexi
BOLL
FLEXIBLE BOLLARD

Εύκαμπτο κολωνάκι
αποτροπής παρκαρίσματος
παθητικής ασφάλειας.

Σύστημα στεγανοποίησης
με κρυσταλλικά πρόσθετα σκυροδέματος

SCHOMBURG
Problems Solved.

PLASTIKI
GROUP
RESEARCH - DEVELOPMENT - PRODUCTION

PLASTIKI GROUP EE
ΤΘ 22018 Κερατέα ΤΚ 19001
Τηλ. +30 2299069288
fax. +30 2299067429
email info@plastiki.com.gr
www.plastiki.com.gr

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΗΡΟΣ. Η HARDOX ΕΙΝΑΙ ΣΚΛΗΡΟΤΕΡΗ.

Επειδή ζητάτε πολλά από τον εξοπλισμό σας, πάρτε τη αντιτριβική λαμαρίνα που προτιμάται σε όλο τον κόσμο - Hardox, η νούμερο ένα επιλογή στους χάλυβες που αντέχουν την τριβή. Η σκληρότητά του και η αντοχή του, το ξεχωρίζουν απέναντι σε οποιοδήποτε άλλο χάλυβα στη γη.

Πρόκειται για το υψηλότερο βιομηχανικό πρότυπο για εφαρμογές όπως οι εκσκαφείς, τα ανατρεπόμενα φορτηγά, οι μεταφορείς, οι θραυστήρες, τα μίξερ σκυροδέματος και άλλα. Η Hardox ενισχύει την απόδοσή σας και να μεγιστοποιεί το χρόνο λειτουργίας των εργαλείων και μηχανημάτων σας. Και είναι διαθέσιμη στις ποσότητες που χρειάζεστε, με εξαιρετική τοπική εξυπηρέτηση και υποστήριξη που χρειάζεστε.

Σίγουρα ο κόσμος είναι σκληρός, αλλά μια επιλογή είναι απλή:

Hardox. Ένα μέρος της επιτυχίας σας

SSAB Χάλυβας Σόουθιας Μ.Ε.Π.Ε.
27, Smirnis, p.o.Box. 30511
56210, Evosmos Thessaloniki.

T +30 2310 347 273
F +30 2310 347 271
E contactgreece@ssab.com

www.hardox.com

SSAB

